7 Ἡμέρες
ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ

ΜΕΓΑΛΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Τιμὴ Δρ. 2

28 Ἰανουαρίου 1934

ΑΘΗΝΑΙ — Κυριακὴ

ΕΤΟΣ Α΄ ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 7

Ἡ αἰσθηματικὲς περιπέτειες τοῦ Γεωργίου τοῦ Α΄!

Σ' αὐτὸ τὸ φύλλο : - 20 Χρόνια στὰ παρασκήνια τῆς Ἐπιθεωρήσεως
— Οἱ Μιντινέτες τῶν Ἀθηνῶν. - Οἱ Προικοθῆρες
— Ὁ Κόμης Κατάσκοπος, περιπετειῶδες μυθιστόρημα. κτλ. κτλ.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ I. Τζόλη
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 36019

Κάθε 7 ἡμέρες

Ο Ι. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

Ὁ θάνατος τοῦ Ι. Τσιριμώκου ἐλύπησε βαθιὰ ὅλους ὅσοι τὸν ἐγνώρισαν, ὅλους ὅσοι ἀνεξαρτήτως πολιτικῶν φρονημάτων— παρηκολούθησαν τὴν πολυετῆ πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν του δρᾶσιν. Γιατί ὁ Ἰ. Τσιριμῶκος κατώρθωσε μέσα στὴν ταραχώδη καὶ ἐμπαθῆ πολιτικὴν ἐποχήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔδρασε, μὲ τὴν παροιμιώδη εὐγένειαν καὶ καλωσύνην του νὰ παραμείνη συμπαθὴς εἰς ἀμφοτέρας τὰς τόσον ὀξέως ἀντιμαχομένας παρατάξεις. Στὸ προσεχὲς φύλλον μας θὰ ἀναφέρουμε διάφορα ἀνέκδοτα τοῦ κοινοβουλευτικοῦ του βίου. Πρὸς τὸ παρὸν ραίνομεν μὲ ἄνθη τὸν νωπὸν τάφον του.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Γενικὴ ἀπραξία ἐπεκράτησε τὰς τελευταίας ἡμέρας εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ὡς ἐκ τούτου ὅλαι αἱ ἀξίαι διεκυμάνθησαν εἰς χαλαρώτερα ἐπίπεδα.

Ἡ ἀπραξία αὐτὴ εἶνε βέβαια ἀποτέλεσμα τῆς ζωηρότητος τῶν προηγουμένων μηνῶν, ἀλλὰ ἔχει καὶ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἀνωμάλου πολιτικῆς καταστάσεως, διότι εἶνε πολὺ φανερὸν ὅτι παρατηρεῖται ἀποχὴ τοποθετήσεων, ἀκόμη καὶ εἰς τὰ ἐθνικὰ δάνεια εἰς δραχμάς, τῶν ὁποίων ἡ σημερινὴ ἀπόδοσις εἶνε ἀρκετὰ συμφέρουσα καὶ ἀρίστη τοποθέτησις.

Κατὰ κατηγορίας τίτλων δυνάμεθα νὰ ἀναφέρωμεν τὰ ἑξῆς:

Δάνεια εἰς χρυσόν: Ἐλάχισται πράξεις ἐσημειώθησαν εἰς ὅλα τὰ εἰς χρυσὸν δάνεια εἰς τιμὰς κατωτέρας τῶν προηγουμένων. Εἰς τοῦτο ἐπέδρασε καὶ ὁ ἐν τῷ μεταξὺ ξεπεσμὸς τῆς λίρας.

Τὰ εἰς δραχμὰς ἐθνικὰ δάνεια ἐσημείωσαν περισσοτέραν ὑποτιμητικὴν κίνησιν καὶ γενικῶς παρετηρήθη προσφορά, ἡ ὁποία ὤθησε τὰς τιμὰς εἰς χαμηλὰ σχετικῶς ἐπίπεδα.

Τραπεζικὰ καὶ βιομηχανικά: Ἐκτὸς τῶν μετοχῶν τῆς Ἑταιρείας Οἴνων καὶ Καμπᾶ, ὅλαι σχεδὸν αἱ ἄλλαι μετοχαὶ, διεκυμάνθησαν ἐπὶ χαλαρωτέρων ἐπιπέδων. Περισσότερον χαλαραὶ ἦσαν αἱ μετοχαὶ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, αἱ ὁποῖαι ἐν τῷ μεταξὺ εἶχαν ἀνέλθει εἰς τὰς 8600 καὶ φυσικὸν ἦτο νὰ ὑποχωρήσουν.

Νομίσματα: Τὴν σχετικὴν σταθερότητα τῶν ἀρχῶν τοῦ νέου ἔτους διεδέχθη αἰφνηδίως ἀπότομος ξεπεσμὸς τῆς λίρας καὶ τοῦ δολλαρίου. Τὴν διαταραχὴν ἐπέφερε ἡ ζητηθεῖσα ἐκ μέρους τοῦ κ. Ρούζβελτ ἄδεια τοῦ Κογκρέσου, ὅπως τὸ κράτος καρπωθῇ τὴν διαφορὰν τῆς ὑπερτιμήσεως τοῦ αὐτουσίου χρυσοῦ τῶν Ἀμερικανικῶν Τραπεζῶν καὶ ἡ διαφορὰ ἀρθῇ εἰς πίστωσιν τοῦ Ἀμερικανικοῦ κράτους.

Ὡς ὁρισθησομένη τιμὴ ἐζητεῖτο νὰ καθορισθῇ τὰ 60 ἑκατοστὰ τῆς ἀρχικῆς ἀξίας τοῦ δολλαρίου. Ἐκ τῆς ἀφορμῆς αὐτῆς ἐνομίσθη πρὸς στιγμὴν ὅτι τὸ δολλάριον θὰ ἐσταθεροποιεῖτο καὶ εἰς τὴν τιμὴν αὐτήν, ἀλλὰ καὶ τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἀνησύχησε τὴν Ἀγγλικὴν κυβέρνησιν, ἡ ὁποία ἀμέσως ἀφῆκε τὴν στερλίναν νὰ ὑποτιμηθῇ εἰς τὰ 80 γαλλικὰ φράγκα. Ἤδη ἐπὶ τινας ἡμέρας παρατηρεῖται ἠρεμία, καὶ αἱ διακυμάνσεις εἶνε πολὺ περιωρισμέναι, τῆς μὲν στερλίνας γύρω ἀπὸ τὰ 80 φράγκα, τοῦ δὲ δολλαρίου γύρω ἀπὸ τὰ 16 φράγκα.

ΓΕΩΡΓ. ΔΙΑΜΑΝΤΙΚΟΣ

ΣΑΛΟΞΙΝΗ
20 δισκία
10 δισκία
2 δισκία
Κατὰ τῆς γρίππης, νευραλγιῶν, κεφαλαλγιῶν, ἀρθριτισμοῦ, ὀδοντοπόνων, ρευματισμῶν, κ.λ.π.

ΣΑΒΒΑΤΟΒΡΑΔΟ ΣΤΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Στὸ γραφεῖο τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς ὑπηρεσίας. Μία γυναῖκα ἀπὸ τὸ...Σόροβιτς.- Ὁ ἄτυχος κλεπταποδόχος καὶ τὸ λαχεῖο του.- Τὸ σατανικὸ «κόλπο» δύο μικροπωλητῶν

Τὸ ἀστυνομικὸ τμῆμα ἔχει μιὰ ἐπίσημη καὶ ἐπικίνδυνη ἀτμόσφαιρα. Εἶνε κάτι μεταξὺ δημοσίου γραφείου καὶ φυλακῆς. Παράξενο ἀλήθεια. Ὅταν βρίσκεται κανένας ἐκεῖ μέσα ἔχει τὴν ἐντύπωσι ὅτι κινδυνεύει. Ὁ ἐλεύθερος ἀέρας σταματάει στὴν πόρτα τοῦ ἀστυνομικοῦ τμήματος. Ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα ἀρχίζει μιὰ ἠλεκτρισμένη ἀτμόσφαιρα γεμάτη ἀνησυχίες, νευρικότητες, φόβους, κινδύνους.

Σαββατόβραδο στὸ ἀστυνομικὸ τμῆμα. Σ' ἕνα κεντρικό: στὸ Δ΄. Οἱ πόλισμαν ἀεικίνητοι, ἀνεβοκατεβαίνουν τὶς μαρμάρινες σκάλες. Στὸν διάδρομο ἀκούγονται ἄξαφνα φωνές, γοερὰ κλάμματα κι' ὁ θόρυβος μιᾶς πόρτας ποὺ κλείνει μὲ δύναμη. Ἔπειτα, τὸ τρίξιμο ἑνὸς κλειδιοῦ. Κι' ἡ σιωπὴ πέφτει πάλι σὰν αὐλαία στὸ τέλος τοῦ δράματος. Ἡσυχία. Ἀκούγεται μόνον τὸ ἀδιάκοπο κουδούνισμα τοῦ τηλεφώνου...

Μπαίνουμε στὸ γραφεῖο τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς ὑπηρεσίας. Ἀπόψε ἔχει «βάρδια» ὁ ὑπαστυνόμος κ. Β. Παπανικολάου. Δίπλα, στὰ δυὸ ἄλλα γραφεῖα κάθονται οἱ συνάδελφοί του κ. κ. Πρέζας καὶ Νικολόπουλος.

— Τί ἡσυχία ! Τέτοια «κάλμα» θὰ τὴ ζηλεύαμε κι' ἐμεῖς στὰ δημοσιογραφικὰ γραφεῖα.

Ὁ κ. Παπανικολάου μᾶς κυττάζει μ' ἕνα φιλικὸ ὕφος ποὺ... κρύβει ὅμως καὶ κάποια εἰρωνεία.

—Ἡσυχία; Ἔτσι νομίζετε;.. Πόσον ἀπατᾶσθε.. Νὰ δὲν ἔχετε παρὰ νὰ περιμένετε λίγο καὶ θὰ δῆτε ὅτι εἶνε ἀδύνατο νὰ μὴ πέσει σὰν βόμβα κάποιος παραπονούμενος, κάποιο θῦμα, κάποιος κακοποιός, κάποιος μισότρελλος. Μὰ μπορεῖ ποτὲ νὰ ἔχουμε ἐμεῖς ἡσυχία; Ζοῦμε διαρκῶς μέσα στὸ θόρυβο.

Κι' ὡστόσο ἡ ἡσυχία ἐξακολουθεῖ νὰ βασιλεύει στὸ ἀστυνομικὸ τμῆμα. Περιμένουμε. Αὐτὸς ἄλλωστε εἶνε ὁ σκοπὸς τοῦ δημοσιογραφικοῦ «ζωντανοῦ» μας ρεπορτάζ. Νὰ πάρουμε «ἐκ τοῦ φυσικοῦ» ὅλη τὴ νυχτερινὴ κίνησι ἑνὸς ἀστυνομικοῦ τμήματος. Νὰ δοῦμε νὰ κουβαλοῦν τοὺς ἥρωες καὶ τὰ θύματα τῆς Σαββατιάτικης εὐθυμίας.

Παράμερα, στὴν γωνία τοῦ γραφείου, κάθεται συμμαζεμένη καὶ ντροπαλὴ μιὰ ἄγνωστη. Δίπλα της εἶνε ἀκουμπισμένος ἕνας μικρὸς μπόγος μὲ ροῦχα.

— Τί μυστήριο εἶνε αὐτό; Ρωτᾶμε τὸν κ. Παπανικολάου.

— Ἀφῖστε... Εἶνε μιὰ τραγικὴ ἱστορία... Ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἔρχεται ἀπὸ τὸ... Σόροβιτς. Τὴν λένε Εὐγενία Φωτιάδου. Ἦρθε στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ ζητήσει προστασία καὶ βοήθεια ἀπὸ τὸν ἀδελφὸ τοῦ ἀνδρός της ποὺ ἦταν ἄρρωστος.

Ἡ κ. Εὐγενία Φωτιάδου ἐπεμβαίνει καὶ συμπληρώνει:

— Ἐκεῖνος ὅμως ὄχι μόνο δὲν μὲ βοήθησε ἀλλὰ καὶ μ' ἔδιωξε ἀπὸ τὸ σπίτι του! Ἤθελαν, λέει νὰ ἔχουν κι' αὐτὸς κι' ἡ γυναίκα του ἡσυχία. Τί μποροῦσα νὰ κάνω λοιπόν; Δὲν ξέρω κανέναν ἄλλο στὴν Ἀθήνα.

— Μὰ καλά, γιατὶ ἤρθατε ἔτσι ξαφνικὰ ἐδῶ πέρα; Γιατὶ δὲν προειδοποιούσατε τουλάχιστον τὸν κουνιάδο σας ;

— Ἀναγκάστηκα νὰ ἔρθω ἀπὸ τὸ Σόροβιτς γιατὶ... πεινοῦσα. Ἤθελα νὰ μὲ συνδράμουν. Ἐκεῖνοι ὅμως μὲ πέταξαν στὸ δρόμο. Τί θὰ γινόμουν ἂν δὲν μ' εὕρισκαν οἱ κύριοι ἀστυνομικοί; Θὰ πέθαινα στὸ πεζοδρόμιο.

Ἕνας πόλισμαν πράγματι εἶχε βρεῖ τὴν Εὐγενία Φωτιάδου τὴν ὥρα ποὺ ἐγύριζε σὰν τρελλὴ μέσα στοὺς δρόμους. Ἕνα δρᾶμα τῆς ζωῆς. Ἕνα κοινὸ καθημερινὸ δρᾶμα...

* * *

Ἐπιτέλους! Νὰ κι' ἕνας δεύτερος πελάτης. Εἶνε ἕνας ἐργατικὸς ποὺ ἀγόρασε κάτι κλοπιμιαῖα ἀπὸ ἕναν σεσημασμένο λωποδύτη κι' ἔτσι συνελήφθη ὡς κλεπταποδόχος.

— Πῶς σὲ λένε ;

— Τρουμπουνέλη.

Ὁ ἐπίσημος ξένος καταγράφεται λεπτομερῶς στὸ βιβλίο τοῦ τμήματος.

—Ἔχεις λεπτά; Τὸν ρωτάει κατόπιν ὁ κ. Παπανικολάου. Ἐμπρὸς ! Παράδωσέ μου ὅτι ἔχεις ἀπάνω σου.

Ὁ κλεπταποδόχος βγάζει ἕνα βαθὺ ἀναστεναγμὸ καὶ ἐννέα ἑκατοστάρικα ἀπὸ τὴν τσέπη του. Τὰ μετράει δυὸ τρεῖς φορὲς καὶ μαζὺ μὲ τὸ ρωλόϊ του τὰ δίνει πρὸς φύλαξιν στὸν ἀξιωματικὸ τῆς ὑπηρεσίας.

Ὁ ἀστυφύλαξ Δ. 80 τοῦ κάνει τότε σωματικὴ ἔρευνα καὶ βγάζει «συμπληρωματικῶς» ἀπὸ τὶς τσέπες του, ἕνα πακέττο τσιγάρα, ἕνα μολύβι κι' ἕνα ραχατλήδικο κομπολόϊ, «μπεγλέρι» ὅπως τὸ λένε οἱ ἄνθρωποι τοῦ ὑποκόσμου.Τέλος στὴ τσέπη τοῦγιλέκου του ἀνακαλύπτεται ἕνα λαχεῖο. Ὁ ἀστυφύλαξ Δ. 80 κάνει νὰ τὸ δώσει στὸν κ. Παπανικολάου.

— Ἄφησέ του τὸ λαχεῖο! λέει ὁ κ. ἀστυνόμος. Εἶνε ἄχρηστο.

— Περικαλῶ, κ. ἀστυνόμε, ἐπεμβαίνει τότε ὁ συλληφθείς. Δὲν εἶνε ἄχρηστο. Εἶνε ἡ τύχη μου! Δὲν πρέπει νὰ παρεκτρέπεσθε καὶ νὰ τὴ λέτε ἄχρηστη.

— Ἀπόψε τὸ βράδυ πάντως ἡ τύχη σου δὲν σ' ἐβοήθησε!... ἀπαντᾶ γελῶντας ὁ κ. Παπανικολάου. Συγχρόνως κάνει ἕνα νόημα. Δυὸ δυνατὰ χέρια ἁρπάζουν τὸν εὔθικτο Τρουμπουνέλη καὶ τὸν κλείνουνε στὸ «φρέσκο».

* * *

Μεσάνυχτα. Ἕνας πόλισμαν φέρνει μιὰ πολὺ ὄμορφη καὶ πολὺ κομψὴ δεσποινίδα, ἡ ὁποία φαίνεται σὰν νὰ τὰ ἔχει χάσει.

— Τί συμβαίνει; ρωτάνει ὁ κ. Παπανικολάου.

— Ἡ δεσποινὶς ἔτρεχε ἀνάμεσα στ' αὐτοκίνητα, τὴν ὥρα ποὺ εἶχαν τελειώσει τὰ σινεμά, καὶ παραμιλοῦσε σὰν τρελλή. Ὥρμησα τότε ἐγὼ ἀμέσως γιὰ νὰ τὴν σώσω ἀπὸ βέβαιο κίνδυνο. Αὐτὴ ὅμως ἄρχισε νὰ μοῦ φωνάζει νὰ τὴν ἀφήσω ἥσυχη γιατὶ εἶνε κινηματογραφικὸς «ἀστέρας» καὶ γιατὶ ἐκείνη τὴ στιγμὴ τῆς «ἐγύριζαν» μιὰ ταινία.

Ἡ δεσποινὶς ἐπεμβαίνει. Μιλάει μὲ ἐξαιρετικὴ εὐγένεια καὶ φαίνεται ὅτι εἶνε ἕνα μορφωμένο κορίτσι καλῆς οἰκογενείας. Ὀνομάζεται Ρόζυ Σ... Ἐξηγεῖ λοιπὸν στὸν κ. Παπανικολάου ὅτι «Ἄς ὄψεται ὁ ἄθλιος νέος ποὺ τῆς ἐχάλασε τὰ σχέδια».

— Ἐγὼ κ. ἀστυνόμε «γύριζα» τὸ ρόλο μου. Μιὰ ὄμορφη σκηνὴ στὴ μέση τοῦ δρόμου καὶ μπροστὰ στ' αὐτοκίνητα. Ξέρετε ἕνας μεγάλος «ἀστέρας» ὅπως εἶμαι ἐγὼ πρέπει νὰ παίζει μὲ τὸν κίνδυνο ἀπὸ καπρίτσιο. Μιὰ πρωταγωνίστρια πρέπει νὰ εἶνε τολμηρή. Ἄ! Πολὺ τολμηρή.

— Ποῦ κάθεσθε, δεσποινίς.

— Στὸ Λυσσιατρεῖο.

Ὁ ἀξιωματικὸς τῆς ὑπηρεσίας κτυπάει ἕνα κουδοῦνι. Καὶ ἡ Ἀθηναία Λίλιαν Χάρβεϋ, μιὰ δυστυχισμένη λάτρις τοῦ κινηματογράφου ποὺ εἶχε πάθει παράκρουσι, παραδίδεται σ' ἕνα πόλισμαν γιὰ νὰ τὴν πάει στὸ σπίτι της.

Ὁ «ἀστὴρ» ὅμως καὶ πάλιν διαφωνεῖ. Θέλει ἐπισημότητες. Ἐπιμένει νὰ τὴν ὁδηγήσει ὁ ἴδιος ὁ κ. Παπανικολάου.... Τέλος ὅμως πείθεται καὶ φεύγει μὲ τὸν πόλισμαν.

Καινούρια ἀναμονή. Τί νὰ γίνει...

Γιὰ νὰ περάσει ἡ ὥρα ἄς πᾶμε νὰ δοῦμε ποιὰ «συγκομιδὴ» ὑπάρχει ἀπόψε στὰ κρατητήρια τοῦ τμήματος.

Πλούσια ἐσοδεία. Ἡ μελαγχολία ὡστόσο τῶν κρατουμένων δὲν περιγράφεται. Δυὸ μόνον ἀπ' αὐτοὺς δὲν ἔχουν χάσει διόλου τὴν εὐθυμία τους.

—Εἶνε δυὸ μικροπωληταί, μᾶς ἐξηγεῖ ὁ πόλισμαν κ. Κουρελέας. Φαντασθῆτε ὅτι ἐπούλησαν, οἱ ἀθεόφοβοι, ἕνα ψωραλέο γατάκι γιὰ... μιὰ ὀκᾶ μῆλα! Τοὺς πιάσαμε τὸ πρωῒ ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴ Τράπεζα.

— Ἀφάνταστο !

—Ἀκοῦστε τί ἔκαναν αὐτοὶ οἱ σατανάδες. Εἶχαν πετύχει κάποιο ἀδέσποτο γατάκι κι' ἔπαιζαν μαζί του,

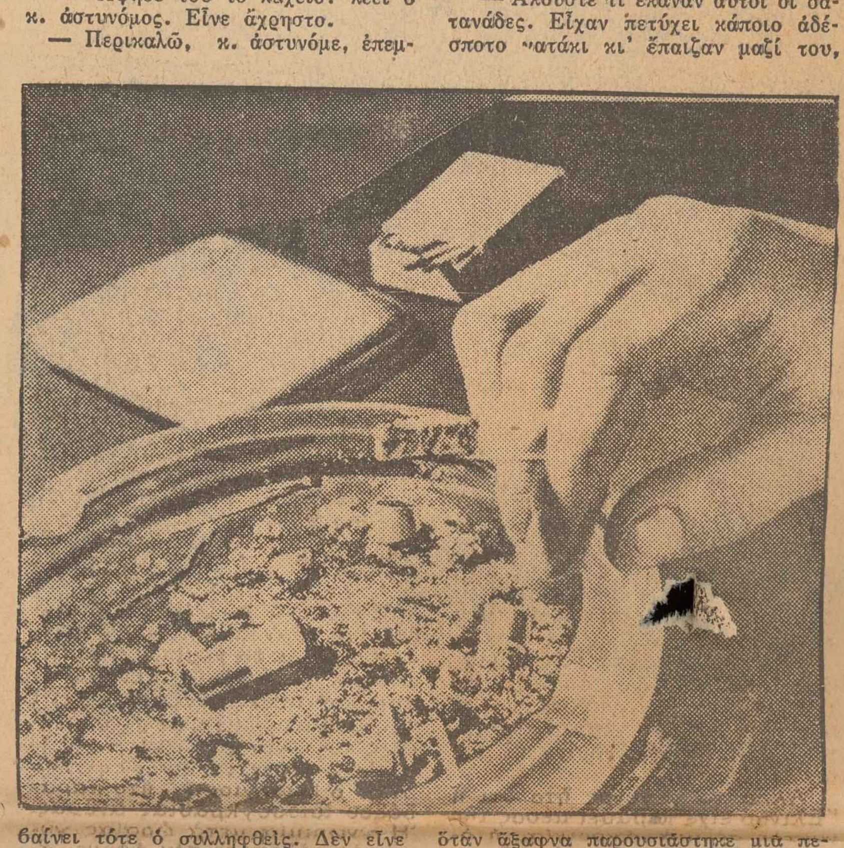

ὅταν ἄξαφνα παρουσιάστηκε μιὰ πελάτις, γιὰ ν' ἀγοράσει μῆλα. Οἱ μικροπωληταὶ τότε, χωρὶς νὰ χάσουν καιρό, ἔχωσαν μὲ τρόπο τὸ γατάκι μέσα στὴ σακκοῦλα, ἔρριξαν δυὸ τρία μῆλα ἀπὸ πάνω γιὰ νὰ εἶνε «σωστὴ μιὰ ὀκᾶ» καὶ τὴν ἔδωσαν τῆς πελάτισσας. Φαντασθῆτε τώρα τὸν τρόμο τῆς δυστυχισμένης γυναίκας ὅταν ἄκουσε λίγο πιὸ πέρα νὰ νιαουρίζουν τὰ.... μῆλα! Ἄρχισε ἀμέσως τὰ ξεφωνητά, ὁ κόσμος μαζεύθηκε περίεργος γύρω της κι' οἱ δυὸ μικροὶ ἀπατεῶνες δὲν ἄργησαν φυσικὰ νὰ πέσουν στὰ χέρια μας.

Ἔ, νὰ λοιπὸν μιὰ ἱστορία ποὺ καὶ νὰ θέλαμε θὰ ἦταν ἀδύνατο νὰ τὴν φαντασθοῦμε. Ἀλλὰ καὶ ἂν τὴν ἔγραφε κανένας εὐθυμογράφος, θὰ τὸν περνοῦσαν γιὰ ὑπερβολικό...

* * *

Ἡ ὧρες περνοῦν. Τὰ σιγαρέττα γίνονται καπνὸς καὶ στάχτη. Ὁ καφὲς κρατάει ἄγρυπνα τὰ μάτια. Ἄξαφνα ὁ ἀξιωματικὸς ὑπηρεσίας ρωτάει περίεργος:

— Ἐξασφαλίσατε τὸν Μαραθᾶ;

Ἕνας πόλισμαν ἀνοίγει τὰ χέρια του μ' ἀπορία.

— Δὲν τὸν βρήκαμε κ. ὑπαστυνόμε.

Ὁ Μαραθᾶς! Ἕνας ἄνθρωπος-ρωμάντσο. Ἄλλοτε πλοίαρχος τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ. Ἀλκοολικός. Κάθε νύχτα οἱ πόλισμαν τὸν εὕρισκαν μεθυσμένο στοὺς δρόμους καὶ γιὰ νὰ μὴ τὸν κόψουν τ' αὐτοκίνητα τὸν ὁδηγοῦσαν στὸ τμῆμα ὅπου τὸν κρατοῦσαν ὡς τὴν ἄλλη μέρα..

— Τακτικὸς πελάτης μας, ἐξηγεῖ κ. Παπανικολάου. Μὰ τί νὰ ἔγινε ἄραγε ἀπόψε αὐτὸς ὁ δύστυχος ὁ Μαραθᾶς μὲ τὶς ἑφτὰ γλῶσσες καὶ τὴ συμπαθητικὴ ἐμφάνισι;

Τί σύμπτωσις! Ἐκείνη τὴ στιγμὴ χτυπάει τὸ τηλέφωνο. Ὁ ἀστυνομικὸς παίρνει τὸ ἀκουστικό. Ἀκούει μιὰ στιγμή, κι' ἔπειτα τὸ ξαναβάζει στὴ θέσι του μὲ μιὰ ἀπότομη κίνησι.

— Ἕνα αὐτοκίνητο ἔσπασε τὸ δεξὶ πόδι τοῦ Μαραθᾶ.

Ἡ εἴδησις αὐτὴ προξενεῖ μιὰ ἀλγεινὴ ἐντύπωσι σ' ὅλους. Ὁ καϋμένος ὁ Μαραθᾶς... Δὲν τὴν γλύτωσε τέλος πάντων, ὡς τὸ τέλος...

* * *

Τρίτη πρωϊνή. Ἑτοιμαζόμασθε νὰ φύγουμε ὕστερα ἀπὸ μιὰ μάταιη ἀναμονὴ μιᾶς ὁλόκληρης ὥρας, ὅταν ἄξαφνα ἀκούγονται φωνὲς καὶ βιαστικὰ βήματα στὴ σκάλα.

Σὲ λίγο μπαίνουν στὸ γραφεῖο τρεῖς ὄμορφες κυρίες, τρεῖς κύριοι μὲ κρυστάλλινα μονόκλ, κι' ἕνας πόλισμαν μὲ τὸ ἕνα μανίκι ξυλωμένο. Μιὰ ἀπὸ τὶς κυρίες κρατάει στὸ χέρι τὸ ἀστραφτερὸ τακοῦνι της ποὺ εἶχε ξεκολλήσει ἀπάνω στὸν καυγᾶ. Αἰτία; Ἡ αἰώνια παρεξήγησι.

Νὰ σᾶς παρουσιάσουμε τώρα τοὺς κυρίους μὲ τὰ μονόκλ; Ὁ ἕνας ὑποστράτηγος ἀπόστρατος, ὁ ἄλλος προξενικὸς ὑπάλληλος, ὁ τρίτος βαθύπλουτος ἀριστοκράτης. Ἡ κυρίες εὐέξαπτες εἶχαν ριχτεῖ τοῦ πόλισμαν καὶ εἶχαν ξεσκίσει τὴν στολή του. Τί θὰ γινόταν τώρα; Οἱ κύριοι ὅταν βρέθηκαν μπροστὰ στὸ αὐστηρὸ πρόσωπο τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς ὑπηρεσίας ἔχασαν ὅλη τὴν ἀγέρωχη φόρα τους. Ἐδῶ καὶ λίγη ὥρα φοβέριζαν τὸ σύμπαν. Τώρα ἄρχισαν νὰ ζητοῦν συγγνώμην πρόθυμα νὰ παράσχουν κάθε εἴδους ἐπανόρθωσι. Τὸ μόνο ἀπαρηγόρητο πρόσωπο αὐτῆς τῆς νυκτερινῆς κωμωδίας ἦταν ἡ κυρία χωρὶς τακοῦνι. Φαντασθῆτε μιὰ ὑπέροχη καλλονὴ νὰ κουτσαίνει σὰν χῆνα...

Τί τὰ θέλετε, τέλος πάντων.... Τὸ Σαββατόβραδο στὸ ἀστυνομικὸ τμῆμα εἶνε συναρπαστικὸ σὰν ἕνα φίλμ λαϊκοῦ κινηματογράφου μὲ ἀναρίθμητα ἐπεισόδια.

Θ. ΔΡ—Σ

Θεάματα

('Απογευματιναὶ —'Εσπεριναὶ)

ΑΛΑΜΠΡΑ «Ἡ ρούμπα».
ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ «Κι' ἂν τὸ μάθη ὁ ἄνδρας μου;»
ΕΘΝΙΚΟΝ «Λοκαντιερα».
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ «Ἀποκρηάτικος Ποδόγυρος»
ΜΟΝΤΙΑΛ «Ἡ Εὐρωπαία».
ΟΛΥΜΠΙΑ Σάββατον ἀπογ. 6.30 μ.μ.«Ἀΐντα» μὲ τὴν Πλούτη.

Κινηματογράφοι

ΑΠΟΛΛΩΝ «Ὑπὸ τὴν γέφυραν τῶν στεναγμῶν».
ΑΤΤΙΚΟΝ «Ἔρως μὲ....μοτοσυκλέττα».
ΖΑΠΠΕΙΟΝ (Διαρκὴς Ἔκθεσις ἑλληνικῶν προϊόντων) Κινηματογράφος.
ΙΡΙΣ «Χίλιες καὶ δυὸ νύχτες».
ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ «Μητέρα—Βαριεττέ.
ΟΥΦΑ «Σερενάτα Σοῦμπερτ» 7η ἑβδομάς.
ΠΑΛΛΑΣ «Ὁ γυιὸς τῆς μαιτρέσσας μου».
ΠΑΝΘΕΟΝ «Ξύπνημα ἁμαρτωλῆς».
ΣΠΛΕΝΤΙΤ «Ἕνα τραγοῦδι γυρίζει στὸν κόσμο».
ΤΙΤΑΝΙΑ «Ὁ ἀρχισιδηρουργός».

ΤΗΣ ΑΡΧΟΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΑΠΟΛΛΩΝ «Τρελλὴ Λόλα».
ΑΤΤΙΚΟΝ «Λευκὴ ἀδελφή».
ΠΑΛΛΑΣ «Τοπάζ».
ΠΑΝΘΕΟΝ «Φρειδερίκη».
ΤΙΤΑΝΙΑ «Ἡ ἀδελφή μου κ' ἐγώ».
ΣΠΛΕΝΤΙΤ «Ὁ Ἀρχισιδηρουργός».
ΟΥΦΑ «Δύο ὀρφαναί».

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ:
Ἕνα συνταρακτικὸ ζωντανὸ ρεπορτὰζ

Ο ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ ΤΗΣ ΑΘΛΗΤΙΚΟΤΗΤΟΣ,

Ο ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ..

τὸ δεύτερο καὶ αὐτοτελὲς μέρος τῆς μεγάλης ἐρεύνης μας γιὰ τὸ μεγάλο μας λιμάνι, τὸ πρῶτο μέρος τῆς ὁποίας ἐδημοσιεύθη στὸ προηγούμενο φύλλο μας

Νέα βιβλία

Χρυσάνθης Ζιτσαίας : «Θλιμμένοι Σκοποί». — Θεσσαλονίκη. — Τὰ πεσσιμιστικά, τὰ θλιμμένα, τὰ «ἀπογοητευμένα» ποιήματα εἶνε πάντοτε ὕποπτα: δείχνουν κάποια προσπάθεια κακῆς ποιότητος λυρισμοῦ, κάποιον παρεξημένο ρωμαντισμό. Γι' αὐτό, μὲ κάποια δυσπιστία ἀνοίξαμε τὸ καινούργιο ποιητικὸ βιβλίο τῆς δίδος Χρυσάνθης Ζιτσαίας. Ἀπὸ τοὺς πρώτους στίχους ὡς τόσο ποὺ διαβάσαμε ἀντελήφθημεν ὅτι πρόκειται περὶ ἑνὸς ταλέντου ποὺ μὲ πλήρη εἰλικρίνεια κρούει τὶς θλιμμένες χορδὲς τῆς λύρας του. Θὰ μποροῦσε βέβαια, ἡ νέα ποιήτρια νὰ εἶνε πειὸ προσεκτικὴ καὶ πειὸ μοντέρνα στὶς ἐκφράσεις της, νὰ ἀποφεύγει παλιὰ καλούπια, ξένες ἐπιδράσεις. Αὐτὸ ὅμως εἶνε κάτι ποὺ θ' ἀποκτηθεῖ μὲ τὸν καιρό. Πρὸς τὸ παρὸν ἡ δὶς Ζιτσαία παρουσιάζει ποιήματα αὐθορμήτου ἐμπνεύσεως, συγκινημένα, εἰλικρινῆ. Ἀποτελοῦν ἔτσι μιὰ μιὰ εὐχάριστη ἔκπληξη, ἀλλὰ καὶ μιὰ βάσιμη ἐλπίδα γιὰ τὸ μέλλον. Καλύτερον ἀπ' ὅλα εἶνε τὸ «Ἀπ' τὴ ζωή μου πέρασες...» τῆς 18 σελίδος. Τὸ ποίημα αὐτὸ καὶ μόνον ἀρκεῖ γιὰ νὰ κατατάξει τὴν ποιήτριά του στὴ χορεία τῶν ἐλαχίστων—ἀλλοίμονο—ποιητριῶν μας.

Ν. Χ. Μπ.

Εἰς τὸ περιθώριον τῆς ἱστορίας

Ἡ αἰσθηματικὲς περιπέτειες τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α΄

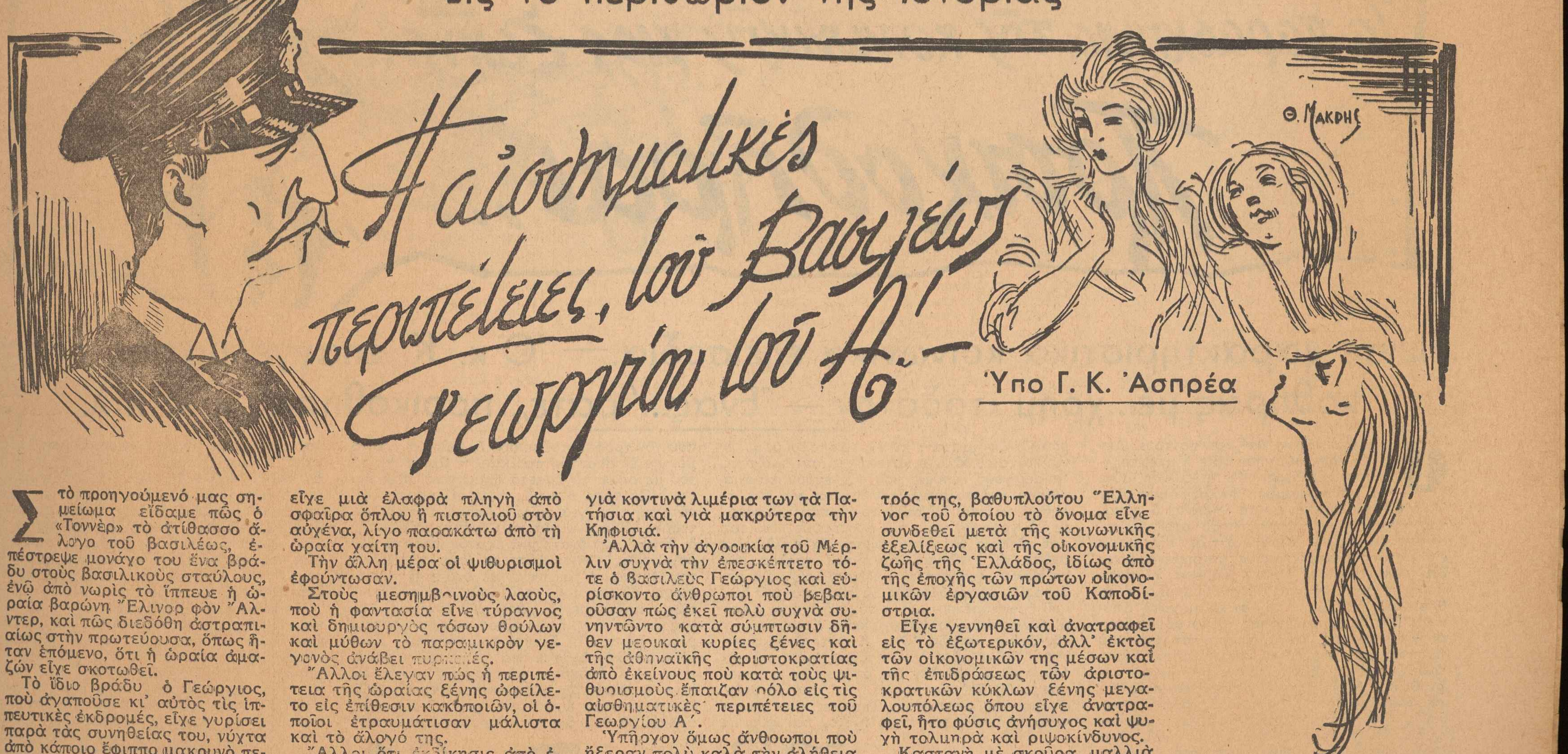

Ὑπὸ Γ. Κ. Ἀσπρέα

Στὸ προηγούμενό μας σημείωμα εἴδαμε πῶς ὁ «Τοννὲρ» τὸ ἀτίθασσο ἄλογο τοῦ βασιλέως, ἐπέστρεψε μονάχο του ἕνα βράδυ στοὺς βασιλικοὺς σταύλους, ἐνῷ ἀπὸ νωρὶς τὸ ἵππευε ἡ ὡραία βαρώνη Ἔλινορ φὸν Ἄλντερ, καὶ πῶς διεδόθη ἀστραπιαίως στὴν πρωτεύουσα, ὅπως ἦταν ἑπόμενο, ὅτι ἡ ὡραία ἀμαζὼν εἶχε σκοτωθεῖ.

Τὸ ἴδιο βράδυ ὁ Γεώργιος, ποὺ ἀγαποῦσε κι' αὐτὸς τὶς ἱππευτικὲς ἐκδρομές, εἶχε γυρίσει παρὰ τὰς συνηθείας του, νύχτα ἀπὸ κάποιο ἔφιππο μακρυνὸ περίπατο.

Ἡ βασίλισσα Ὄλγα, νεωτάτη τότε, δὲν ἀγαποῦσε τὰς ἱππευτικὰς ἐκδρομάς, κι' ὅταν τὸ παλάτι ἢ ἡ πρεσβεῖες διοργάνωναν ἐφίππους ἐκδρομὰς συνήθως στὸ Δαφνί, στὴ Πεντέλη ἢ στὸ Τατόϊ, ἡ βασίλισσα Ὄλγα ἀκολουθοῦσε ἐφ' ἁμάξης. Ἔπειτα ἀπὸ λίγα χρόνια, ὅταν μεγάλωσε ἡ Ἀλεξάνδρα, ἡ ὡραία καὶ ἀλησμόνητη βασιλοποῦλα, ποὺ χάθηκε τόσο πρόωρα καὶ ἄδικα στὴ Ρωσσία, ὁ Γεώργιος ἔκανε συχνὰ μαζί της ἐκδρομές, ὅπως κατόπιν μὲ τὴ μικρότερη κόρη του, τὴ πριγκήπισσα Μαρία, μαζὶ μὲ τὴν ὁποίαν ὑπέστη τὴν ἐπίθεσι τῆς ἀποπείρας στὸ δρόμο τοῦ Παλαιοῦ Φαλήρου.

Τὸ ἀπόγευμα ἐκεῖνο ὁ Γεώργιος εἶχε γυρίσει, ἔλεγαν οἱ ψιθυρισμοὶ νύχτα καὶ ἡ ἀκριτομύθεια ὡρισμένων ἀνθρώπων διέδωσε πὼς ἦταν ἀνήσυχος.

Ὅταν τοῦ ἀνεκοίνωσαν τὰς ἀνησυχίας τῶν ἀριστοκρατικῶν κύκλων διὰ τὴν τύχην τῆς νεαρᾶς βαρώνης, ἀπήντησε μὲ ψυχραιμίαν πὼς ἡ βαρώνη ἦτανε πολὺ καλὴ ἀμαζόνα καὶ εἶχε τὴν πεποίθησι πὼς δὲν θὰ εἶχε πάθει τίποτα.

Ἐζήτησε ὅμως μὲ ἀνησυχίαν πληροφορίας γιὰ τὸ ὡραῖο ἄλογο, καὶ ἔμαθε πὼς ὁ «Τοννὲρ» εἶχε μιὰ ἐλαφρὰ πληγὴ ἀπὸ σφαῖρα ὅπλου ἢ πιστολιοῦ στὸν αὐχένα, λίγο παρακάτω ἀπὸ τὴ ὡραία χαίτη του.

Τὴν ἄλλη μέρα οἱ ψιθυρισμοὶ ἐφούντωσαν.

Στοὺς μεσημβρινοὺς λαούς, ποὺ ἡ φαντασία εἶνε τύραννος καὶ δημιουργὸς τόσων θρύλων καὶ μύθων τὸ παραμικρὸν γεγονὸς ἀνάβει πυρκαϊές.

Ἄλλοι ἔλεγαν πὼς ἡ περιπέτεια τῆς ὡραίας ξένης ὠφείλετο εἰς ἐπίθεσιν κακοποιῶν, οἱ ὁποῖοι ἐτραυμάτισαν μάλιστα καὶ τὸ ἄλογό της.

Ἄλλοι ὅτι ἐκδίκησις ἀπὸ ἐρωτικὴν ἀντιζηλίαν εἶχε ρίξει τὴν βαρώνην σὲ κάποια παγίδα εἰς τὴν ὁποίαν ἐκινδύνευσε ἡ ζωή της.

Ἄλλοι ὅτι ἡ ἰδία βαρώνη ἐπυροβόλησε τὸ ἄλογό της γιὰ νὰ τὸ σκοτώσει ἐπειδὴ εἶχε ἀφηνιάσει καὶ τὴν ἔφερε πρὸς κάποιο γκρεμό.

Μέσα σ' ὅλες αὐτὲς τὶς διαδόσεις ἐψιθυρίζοντο ὀνόματα καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ οἱ τολμηρότεροι ἄφηναν νὰ ὑπονοῆται καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως.

Ἀλλὰ τὸ γεγονὸς ἦτο ὅτι ἡ Ἔλινορ εἶχε περάσει μέρος τῆς νυκτὸς σὲ μιὰ ἀγροικία, ἡ ὁποία ἀνῆκε εἰς τὸν τότε διευθυντὴν τῆς Ἰονικῆς Τραπέζης Μέρλιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν πρὶν ξημερώσει εἶνε μεταφερθεῖ ἐφ' ἁμάξης εἰς τὴν Αὐστριακὴν πρεσβείαν.

Ἡ ἀγροικία τοῦ Μέρλιν ἦτανε γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὸ μυστηριῶδες σπίτι τῆς ἐξοχῆς, ὅπως καὶ τὸ σπίτι τοῦ Σούτσου στὴ Κυψέλη..

Μακρυὰ ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ἡ ὁποία τότε δὲν ἐξετείνετο πρὸς βορρᾶν, πέραν ἀπὸ τὸ Πολυτεχνεῖο, περιεβάλλετο μὲ θρύλους καὶ διηγήσεις γεμάτες ἀπὸ μυστηριώδη γεγονότα, μεταξὺ τῶν ὁποίων μεγάλο ρόλο ἔπαιζαν οἱ λησταὶ ποὺ εἶχαν γιὰ κοντινὰ λημέρια των τὰ Πατήσια καὶ γιὰ μακρύτερα τὴν Κηφισιά.

Ἀλλὰ τὴν ἀγροικία τοῦ Μέρλιν συχνὰ τὴν ἐπεσκέπτετο τότε ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος καὶ εὑρίσκοντο ἄνθρωποι ποὺ βεβαιοῦσαν πὼς ἐκεῖ πολὺ συχνὰ συνηντῶντο κατὰ σύμπτωσιν δῆθεν μερικαὶ κυρίες ξένες καὶ τῆς ἀθηναϊκῆς ἀριστοκρατίας ἀπὸ ἐκείνους ποὺ κατὰ τοὺς ψιθυρισμοὺς ἔπαιζαν ρόλο εἰς τὶς αἰσθηματικὲς περιπέτειες τοῦ Γεωργίου Α΄.

Ὑπῆρχον ὅμως ἄνθρωποι ποὺ ἤξεραν πολὺ καλὰ τὴν ἀλήθεια καὶ οἱ ὁποῖοι ὅπως συνήθως συμβαίνει, εἰργάσθησαν διὰ νὰ σκοτίσουν καὶ ἀποπλανήσουν τὴν κοινὴ γνώμη καὶ τὴν βουλιμίαν κάθε κοινωνίας γιὰ τὸ σκάνδαλο.

***

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνην ὁ Γεώργιος εἶχε μίαν αἰσθηματικὴν περιπέτειαν μετὰ νεαρωτάτης ἑλληνίδος, μιᾶς τῶν καλλίστων ἐπηλίδων οἰκογενειῶν, αἱ μετὰ τῆς ὁποίας αἰσθηματικαὶ σχέσεις καὶ μετὰ τὸν γάμον της ἔπαιξαν ρόλον εἰς τὴν ζωήν του. Ἀλλ' ὁ Γεώργιος Α΄ ἦτο παραδόξου ἰδιοσυγκρασίας ἄνδρας. Ἡ γνωριμία μετὰ ὡραίας γυναικὸς οὐδέποτε τὸν ἄφηνε ἀσυγκίνητον.

Παρ' ὅλον ὅμως τὸν πόθον ποὺ ὁρμητικὸς εἰσέβαλλεν εἰς τὴν ψυχήν του κατώρθωνε νὰ τηρεῖ τὰ προσχήματα καὶ νὰ ἐπιτυγχάνει εἰς τὰς κατακτήσεις του.

Ἡ αἰσθηματική του ἀδυναμία πρὸς τὴν ὡραίαν καὶ νεαρωτάτην ἑλληνίδα ἦτο τότε ἀπόρρητος, ἀλλὰ δὲν τὸν ἠμπόδισε κατὰ τὴν ἰδίαν ἐποχὴν νὰ αἰσθανθεῖ δύο ἄλλες συγκινήσεις μὲ τὴν θελκτικωτάτην Ἀνριέτταν, κόμησσαν Δάνεσκιολτ καὶ μὲ τὴν ἰδιορρύθμου ὁμορφιᾶς βαρώνην Ἔλινορ φὸν Ἄλντερ.

Τὴν ὄμορφη γυναῖκα μερικοὶ τὴν παρομοιάζουν μὲ φρούριο! Ἀργὰ ἢ γρήγορα εἶνε ἀδύνατο νὰ μὴ πολιορκηθεῖ. Καὶ ἕνα φρούριο ποὺ θὰ πολιορκηθῇ πολύ, εἶνε ἀδύνατο νὰ μὴ παραδοθεῖ. Σὲ μιὰ τέτοια πολιορκία ποιὸς μπορεῖ νὰ ἐξασκήσει μεγαλύτερη ἐπίδρασι στὴν ψυχὴ καὶ στὴ καρδιὰ τῆς γυναικὸς ἀπὸ ἕναν Βασιλέα, ὅταν μάλιστα συμβεῖ νὰ ἔχει τὰ προτερήματα τοῦ Γεωργίου Α΄. Πνευματώδης, κομψός, εὐπροσήγορος, ἀρρενωπός, ὡραῖος.

Αἱ περιστάσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας συνεδέθη αἰσθηματικῶς μετὰ τῆς βαρώνης Ἀνριέττας Δάνεσκιολτ ἦσαν διαφορετικαί. Ἡ θελκτικὴ ἐκείνη ζωντοχήρα ἦτο κατάσκοπος. Περὶ τούτου ὑπάρχουν ἀναμφισβήτητοι ἀποδείξεις. Ἀλλὰ τὴν Ἔλινορ φὸν Ἄλντερ ὁ Γεώργιος τὴν κατέκτησε, καὶ ἡ αἰσθηματικὴ ἐκείνη περιπέτεια ὀλίγον ἔλειψε νὰ στοιχίσει τὴν ζωὴν εἰς τὴν Ἔλινορ καὶ τὴν δημιουργίαν ἑνὸς ἀληθῶς τραγικοῦ σκανδάλου εἰς βάρος τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Ἀθηναϊκῆς ἀριστοκρατίας.

Ἡ σελὶς αὐτὴ μπορεῖ νὰ χρησιμεύσει ὡς ζύμη πολύτιμος διὰ τὴν μυθιστοριογραφίαν τοῦ μέλλοντος, ἀλλ' ἐμεῖς δὲν γράφομε μυθιστόρημα καὶ περιοριζόμεθα εἰς τὴν ἱστορικὴν ἀφήγησιν γεγονότων καὶ περιπετειῶν, ποὺ ἀνήκουν εἰς τὸ περιθώριον τῆς ἱστορίας.

Ἡ ἑλληνὶς κόρη, ἡ ὁποία εἶχε συνδεθεῖ τότε μετὰ τοῦ Βασιλέως δὲν εἶνε ὑπερβεῖ τὸ εἰκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας της.

Ἦτο ὀρφανὴ πατρὸς καὶ ἔμενε μετὰ τῆς μητρός της εἰς τὸ μέγαρον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρός της, βαθυπλούτου Ἕλληνος τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα εἶνε συνδεθεῖ μετὰ τῆς κοινωνικῆς ἐξελίξεως καὶ τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς Ἑλλάδος, ἰδίως ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν πρώτων οἰκονομικῶν ἐργασιῶν τοῦ Καποδίστρια.

Εἶχε γεννηθεῖ καὶ ἀνατραφεῖ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἀλλ' ἐκτὸς τῶν οἰκονομικῶν της μέσων καὶ τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἀριστοκρατικῶν κύκλων ξένης μεγαλουπόλεως ὅπου εἶχε ἀνατραφεῖ, ἦτο φύσις ἀνήσυχος καὶ ψυχὴ τολμηρὰ καὶ ριψοκίνδυνος.

Καστανὴ μὲ σκοῦρα μαλλιὰ καὶ μαῦρα μεγάλα ἀνήσυχα κι' ἐκφραστικὰ μάτια, πνευματώδης καὶ ἄφοβος, προὐκάλει τὴν ἔκπληξιν καὶ τὸν θαυμασμόν.

Ἐλέγετο ὅτι ὁ πολὺς Σαβούρωφ, ὁ πρέσβυς τῆς Ρωσσίας, εἶχεν ἐκφρασθεῖ περὶ αὐτῆς τολμηρότατα. Τὴν εἶχε χαρακτηρίσει ὡς ἀτίθασσον «jument» τὴν ὁποίαν μόνον ἕνας σφοδρὸς ἔρως ἦτο δυνατὸν νὰ τιθασσεύσει.

Καὶ ὁ σφοδρὸς ἔρως εἶχε πραγματοποιηθεῖ, ἀλλ' εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως.

Ἀλλὰ καὶ τοῦ Βασιλέως ἡ αἰσθηματικὴ ἀδυναμία πρὸς τὴν ὡραίαν ἑλληνίδα ὑπῆρξεν ἡ βαθυτέρα ἴσως ἐξ ὅλων τῆς ζωῆς του. Διετηρήθη μέχρι τοῦ θανάτου του.

Ἴσως εἰς τὴν ἀγροικίαν τοῦ Μέρλιν, ἴσως εἰς τὸν πύργον τοῦ Χασάνι, ποὺ ἔπαιξε σημαντικὸν ρόλον εἰς τὸ περιθώριον τῆς ἱστορίας τῆς κοινωνικῆς ἐξελίξεως τῶν Ἀθηνῶν, καθὼς μετέπειτα ἡ ἔπαυλις Καπνίστ, αἱ αἰσθηματικαὶ περιπέτειαι τοῦ Βασιλέως μετὰ τῆς ὡραίας καὶ τολμηρᾶς ἑλληνίδος παρθένου ἐδημιούργησαν δεσμοὺς καὶ ἔπεισαν τὴν ἑλληνίδα, τῆς ὁποίας ἴσως ἡ νοοτροπία, ἴσως ἡ φράγκικη ἀνατροφή, εἶχον πλάσει νοσηρὰς ἀντιλήψεις περὶ τοῦ ρωμαντισμοῦ, τῶν περιπετειῶν τῶν εὐνοουμένων τῶν βασιλέων, ὅτι ἦτο καὶ θὰ ἦτο ἡ μόνη εὐνοουμένη.

Τολμηρὰ ἀμαζών, μὲ τὰ μέσα ἄφθονα, διότι οἱ σταῦλοι τοῦ θείου της ἦσαν ὀνομαστοὶ διὰ τὴν ἐποχήν, περιεπλανᾶτο συνήθως καθὼς ἐπίστευεν ἢ ἤθελε νὰ πιστεύει ἡ μητέρα της, εἰς τὰ δάση καὶ τὰ βουνὰ τῆς Ἀττικῆς, ἀκολουθουμένη ἀπὸ ἕνα πιστὸν ἱπποκόμον, ὁ ὁποῖος μιὰ μέρα ηὐτοκτόνησε χωρὶς νὰ μάθει κανεὶς γιατί.

Πολὺ γρήγορα ἡ ἀτίθασσος παρθένος ὑπωπτεύθη ὅτι δὲν ἦτο ἡ μόνη εὐνοουμένη τοῦ Βασιλέως, ἡ μόνη γυναῖκα ποὺ εἶχε κατακτήσει τὴν καρδιά του. Στὸ μεγάλο χορὸ τῆς γαλλικῆς πρεσβείας στὶς 27 Φεβρουαρίου ἡ ἑλληνὶς εὐνοουμένη τοῦ Βασιλέως ὑπωπτεύθη ὅτι αἰσθηματικοὶ δεσμοὶ καὶ κάποια μυστικὴ ἕλξις ὑπῆρχε μεταξὺ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς Ἔλινορ φὸν Ἄλντερ. Ὁ μαρκήσιος ντὲ Γαβριάκ, ὁ τότε πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἡ περικαλλὴς σύζυγός του Ἰωάννα προσεπάθησαν μὲ τὸν χορὸν τῆς πρεσβείας νὰ ὑπερβάλλουν εἰς μεγαλοπρέπειαν καὶ λαμπρότητα τὴν ἑορτὴν ποὺ εἶχε προηγηθεῖ ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὴν Ἀγγλικὴν πρεσβείαν πρὸς τιμὴν τοῦ Ἄγγλου ναυάρχου Sir James Dramonond.

Ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἀγγλίας τότε Στοὺαρτ εἶχε δαπανήσει διὰ τὴν ὅλην ἑσπερίδα, τὸ γεῦμα καὶ τὸν χορόν, ὅπως συνεζήτουν θαυμάζοντες οἱ Ἀθηναῖοι ὑπὲρ τὰς τρεῖς χιλιάδας λίρες χρυσές, δηλαδὴ περίπου τρία ἑκατομμύρια σημερινῶν δραχμῶν.

Εἰς τὸ κοτιλιὸν ἡ Ἔλινορ ἐδέχθη κατὰ σύμπτωσιν ἕνα δῶρον πολύτιμον. Μία χρυσῆ καρφίτσα ἐπὶ τῆς ὁποίας, ἀπὸ μασὶφ χρυσό, μία ἀμαζὼν μαχομένη ἐδέχετο κατάστηθα τὸ βέλος πολεμιστοῦ.

Ἡ ἑλληνὶς τὴν συνεχάρη. Δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνει καταλληλότερον δῶρον γιὰ μιὰ ἀμαζόνα καθὼς αὐτή. Ἀλλὰ τὰ λόγια της ἦσαν γεμᾶτα ἀπὸ τὴν ὀργὴ καὶ τὴ ζήλεια ποὺ ἐπλημμύριζαν τὴν ψυχή της.

—«Θαυμάσιος τοξότης ! τῆς εἶπε. Τὸ βέλος του καρφώθηκε στὴν καρδιὰ τῆς Ἀμαζόνας...»

Ὁ πλοίαρχος Νίλσον, κυβερνήτης τοῦ πυργωτοῦ «Hotspar», εὑρεθεὶς εἰς τὸν μικρὸν κύκλον περὶ τὴν Ἔλινορ, προσέθεσε χαριτολογῶν:

—Πῶς ἤθελα νὰ γνωρίσω τὸν ἄγνωστον τοξότην γιὰ νὰ τὸν θαυμάσω!

Καὶ ἡ πληγωμένη ἑλληνὶς ἀπήντησεν ἀμέσως:

—«Θὰ τὸν ἀναζητήσω ἐγὼ καὶ θὰ εἶμαι εὐτυχὴς νὰ ἱκανοποιήσω τὴν ἐπιθυμία σας».

(Ἀντλοῦμεν ἀπὸ σύγχρονον ἡμερολόγιον κυρίας τῆς ἐποχῆς ἥτις σημειώνει ὅτι ἡ ἑλληνίς, τὴν ὁποίαν χαρακτηρίζει ἐπιμόνως «πληγωμένην δορκάδα», ἀπεμακρύνθη, ἀφήσασα ἀορίστους ὑπονοίας εἰς τὸν μικρὸν κύκλον).

Κανεὶς δὲν ἐγνώρισε τί ἐμεσολάβησε ἀπὸ τὴν βραδυὰ ἐκείνη τοῦ χοροῦ τῆς Γαλλικῆς πρεσβείας μέχρι τῆς νυκτὸς τῆς ἀπροσδοκήτου περιπετείας τῆς Ἔλινορ.

Ἡ «πληγωμένη ἑλληνὶς» ἀρρώστησε. Αὐτὸ τοὐλάχιστον ἐπιστεύθη. Ἀλλ' ἡ ἀρρώστεια της δὲν τὴν ἠμπόδιζε νὰ ἐκδράμει τὶς καλὲς ἡμέρες εἰς τὰ περίχωρα τῶν Ἀθηνῶν ἀκολουθουμένη ἀπὸ τὸν πιστόν της ἱπποκόμον.

***

Ἤτανε ἀρχαὶ Μαρτίου καὶ ὁ καιρὸς ἄστατος.

Ἕνα ὡραῖο ἀνοιξιάτικο μεσημέρι τὸ διεδέχθη μία ὁρμητικὴ θύελλα.

Τὰ σύννεφα μαζεύτηκαν γοργά, ὁ ἀττικὸς οὐρανὸς ἐμαύρισε καὶ ἡ θύελλα ἐξέσπασε ὁρμητική.

Ἡ ὡραία ἑλληνὶς εἶχε ἐκδράμει ἀκολουθουμένη ἀπὸ τὸν ἱπποκόμον καὶ δὲν ἐπέστρεψεν ὅλην τὴν νύχτα. Κατὰ σύμπτωσιν ὁ Βασιλεὺς εἶχεν ἀνέλθει εἰς τὸ Τατόϊ, τὸ ὡραῖον κτῆμα τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀγοράσει πρὸ πέντε ἐτῶν ἀπὸ τὸν Σοῦτσον καὶ ἡ θύελλα τὸν ἠμπόδισε νὰ γυρίσει τὸ ἴδιο βράδυ στὰς Ἀθήνας.

Γέφυραι τότε δὲν εἶχαν γίνει ἀκόμη εἰς τὴν Ἀττικήν, καὶ ὅταν φούσκωναν τὰ ποτάμια ἡ συγκοινωνία διεκόπτετο.

Τὴ γέφυρα τοῦ Κότα στὸ Χτυ-

(ἡ συνέχεια στὴν 15ην σελίδα)

...Τὸ ἄλογο ξαφνιάστηκε ἀπὸ τὸν πυροβολισμὸ καὶ ἡ πληγωμένη ἀμαζόνα γκρε-

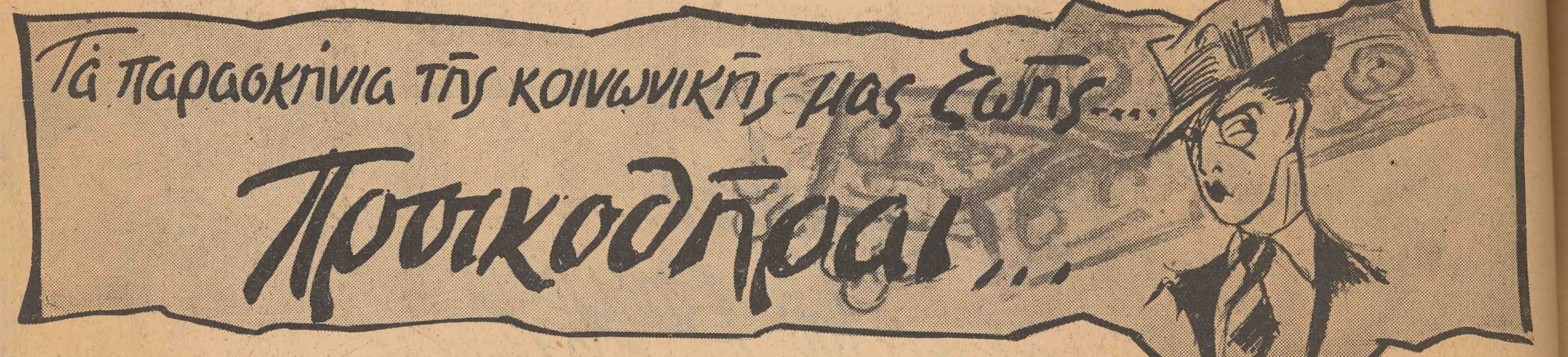

Τὰ παρασκήνια τῆς κοινωνικῆς μας ζωῆς.... Προικοθῆραι...

Πέντε χαρακτηριστικὰ κοινωνικὰ ἐπεισόδια.— Ὁ κ. Κ. ἐπαγγελματίας προικοθήρας μὲ...χρηματοδότην.— Ἕνας...„ρατέ„ προικοθήρας κτλ. κτλ.

Ὁ προικοθήρας ὑπῆρχε πάντοτε. Δὲν τὸν ἐδημιούργησε οὔτε ἡ μεταπολεμικὴ περίοδος, οὔτε ἡ ἐξέλιξη, οὔτε ὁ μοντερνισμός. Ἄλλοτε ὅμως στὴν Ἀθήνα, τὴν παληὰ μικρὴ Ἀθήνα, ὁ τύπος τοῦ προικοθήρα —ἀπαραίτητο στοιχεῖο κι' αὐτὸς στὸ κοινωνικὸ σύνολο— δὲν εἶχε παρὰ ἐλάχιστους ἀντιπροσώπους, μετρημένους στὰ δάχτυλα. Ἄλλοτε ὅμως! Σήμερα, οἱ προικοθῆρες τῆς Ἀθήνας θἆταν δύσκολο ν' ἀθροιστοῦν καὶ μὲ... λογιστικὴ μηχανὴ ἀκόμα! Ἡ προῖκα κατήντησε τὸ μοναδικὸ ὄνειρο τῆς νεολαίας, καὶ ἰδιαίτερα τῶν νέων ποὺ ἀνήκουν στὴ λεγομένη «καλὴ τάξη». Εἶμαι ἀναγκασμένος ἐδῶ νὰ κάνω μιὰ μικρὴ παρένθεση: Αὐτὴ ἡ «καλὴ τάξη» ἀποτελεῖται σήμερα ἀπὸ τοὺς λίγους διαδόχους τῆς παληᾶς «βεριτάμπλ» ἀριστοκρατίας ποὖχουν μείνει ἀπένταροι —οἱ ἄλλοι ζοῦν πολὺ κλειστὴ ζωὴ ἂν δὲν βρίσκουνται στὸ ἐξωτερικὸ— κι' ἀπ' τὸν ἀστικὸ κόσμο —τὴ χθεσινὴ «μεσαία τάξη»— ποὺ μετεπήδησε στὴ «μεγάλη ζωὴ» γιατὶ τὰ οἰκονομικὰ τὸ ἐπέτρεψαν. Ὑπάρχει ἀκόμα —φυσικὰ— ἕνα κομμάτι πραγματικοῦ καλοῦ κόσμου, ἀνθρώπων ὅμως ποὺ βρίσκουνται σὲ δράση, ἀνακατεύουνται στὴν πολιτική, ἔχουν σοβαρὲς ἀσχολίες καὶ ἐμφανίζονται κάπως σπάνια στὴν κοσμικὴ ζωή: ὅταν θέλουν, δηλαδή, νὰ περάσουν μιὰ κάπως εὔθυμη ξεκούραστη ὥρα ἢ ὅταν εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ «ἐμφανισθοῦν» ἀπὸ ἐθιμοτυπικοὺς καθαρὰ λόγους. Τὸν προικοθήρα δὲν θὰ τὸν ἀναζητήσετε φυσικὰ οὔτε στὴν δεύτερη, οὔτε στὴν τρίτη κατηγορία. Ἢ θ' ἀνήκη στὴν πρώτη [illegible] δηλαδὴ «ξεπεσμένος ἀριστοκράτης», ἢ θἄχει πηδήσει μὲ χίλια δυὸ τεχνάσματα, προσπάθειες καὶ κόπους ἀπ' τὸ παράθυρο μέσα στὸν κύκλο τῆς κοσμικῆς ζωῆς. Αὐτοὶ οἱ τελευταῖοι εἶναι οἱ περισσότεροι. Φυσιογνωμίες καθαρὰ ἀπατεωνικές, ποὺ ὁ τυχοδιωκτισμός τους ὅμως ἔχει ἐντοπισθεῖ στὸ κυνῆγι τῆς προίκας. Συνήθως δὲν ἔχουν κανένα ἐπάγγελμα ἢ ἔχουν πολλά, ὁπότε πάλι εἶνε τὰ ἴδιο. Ὄχι σπάνια εἶναι γιατροὶ καὶ δικηγόροι χωρὶς πελατεία καὶ πολλὲς φορὲς καὶ... χωρὶς δίπλωμα! Εἶχα τὴν ἀτυχία νὰ γνωρίσω πολλοὺς τέτοιους καὶ σήμερα εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἀποφασίζω νὰ τούς... συστήσω κι' ἐγὼ σὲ τρίτα πρόσωπα.

□▣□

Ἐπιτρέψτε μου νὰ σᾶς παρουσιάσω πρῶτο τὸν κ. Ι. Κ., τύπο τοῦ παληοῦ «Γιαννάκη», τοῦ «Καπρὶς», τοῦ «Τροκαντερὸ» καὶ ἀπαραίτητο στὶς ἐξοχές, στὶς Σπέτσες, στὰ Μέθανα, ταχτικώτατο στὶς κοῦρσες, στὰ Καζῖνα, στὶς «πρεμιέρες» κι' ὅπου ἀλλοῦ ὑπῆρχε μέρος κοσμοσύχναστο. Ἕνας «ὄμ ντὶ μὸντ» ἀληθινός! Ἐπάγγελμα; Κανένα. Ἔλεγε πὼς ἦταν χημικός, μά... εἶχε λάθος! Γιατὶ ὁ ἄνθρωπος ὅλη τὴ νύχτα τὴν περνοῦσε στὸ χορὸ ἢ στὸ πράσινο τραπέζι. Τὸ πρωῒ —δηλαδὴ τὸ μεσημέρι— βρισκόταν στοῦ Γιαννάκη. Τ' ἀπόγεμμα στὸ τσάϊ. Πότε τὸν ἀπασχολοῦσε ἡ περίφημη ἐπιστήμη του; Τὸ ἐρώτημα αὐτὸ γεννιότων φυσικὰ σ' ὅλον τὸν κόσμο, κι' ἀπάντηση ἐρχόταν μόνη της: Ὁ κ. Κ. δὲν ἐργαζόταν, ἁπλούστατα. Ὡς τόσο ἦταν κοσμικός, ξώδευε ἀρκετά, ντυνόταν περίφημα! Ποῦ τἄβρισκε; Σ' αὐτὸ τὸ δεύτερο ἐρώτημα δὲν μποροῦσε ν' ἀπαντήσῃ κανείς! Ὁ κ. Κ. ζοῦσε περίφημα ὡς τόσο, κάνοντας τὸν εἰσοδηματία. Καὶ ποιὸς μποροῦσε νὰ μὴν τὸν πιστέψῃ; Ἦταν πολὺ φυσικὸ νἄχῃ εἰσοδήματα, γιατὶ ἀλλοιῶς δὲ θὰ μποροῦσε νὰ τὰ βγάλῃ πέρα μὲ τὰ τεράστια ἔξοδά του. Ὡς τύπος ἦταν εὐχάριστος, ἔξυπνος, ἐπιδέξιος, τεχνίτης στὸ κόρτε. Δὲν ἔκανε ὅμως τὸν κατακτητή. Ἔπαιζε τὸ ρόλο τοῦ αἰσθηματία, τοῦ παρελθοντιστῆ —στὰ ἐρωτικὰ ζητήματα— κι' ἐλεεινολογοῦσε μ' ἕναν πηγαῖο, θἄλεγε κανείς, ρωμαντισμὸ τοὺς «σημερινοὺς νέους», ποὺ δὲν ἔχουν καμμιὰ ποίηση καὶ παίρνουν τὸν ἔρωτα σὰν ἕνα ἀληθινὸ γλέντι! Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο κατάφερνε νὰ γοητεύῃ τοὺς πιὸ αὐστηροὺς κύκλους καὶ σὲ λίγο τὸν δεχόντουσαν τὰ καλλίτερα σπίτια τῆς Ἀθήνας. Κυνήγησε πολλές. Μὰ μὲ πολλὴ λεπτότητα, μὲ ἐπιφύλαξη, μὲ εὐστροφία, ἐφαρμόζοντας τὸ σύστημα τοῦ δειλοῦ ἐρωτευμένου, δὲν πέτυχε. Τύχαινε νἆναι μ' ἄλλον ἀπησχολημένη ἐκείνη ἢ καὶ νὰ μὴν τῆς ἀρέσει ἁπλῶς. Ὁ κ. Κ. τότε ἀπεμακρύνετο. Ὅλα αὐτὰ γινόντουσαν ὅμως μὲ τέτοιο τρόπο, ποὺ δὲν τὸν ἀνάγκαζαν ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπ' τὸν κύκλο ἢ κι' ἀπὸ τὸ σπίτι ἀκόμα τῆς ἀποτυχίας. Τηροῦσε μιὰ στάση τυπική, ἔκανε τὸν πληγωμένο, καὶ φυσικὰ ἡ δεσποινὶς δὲν ἦταν ποτὲ τόσο κακοαναθεθραμμένη, ὥστε νὰ φλυαρήσει γύρω ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐντελῶς ἰδιαίτερη ὑπόθεση. Ἔτσι τὸ γόητρο τοῦ κ. Κ. δὲν ἐπάθαινε τὴν παραμικρὴ μείωση. Κάποτε, στάθηκε ἐπὶ τέλους τυχερός. Καὶ ἀληθινὰ τυχερὸς μάλιστα. Κατάφερε νὰ συγκινήσει τὴ μεγαλύτερη ἀπ' τὶς κόρες ἑνὸς πλουσιωτάτου ὁμογενοῦς ἀπ' τὴν Κωνσταντινούπολη —τοῦ κ. Σ—άνογλου— καὶ στὴν κατάλληλη ψυχολογικὴ στιγμὴ ἔκαμε τὴν ἐμφάνισή του στὸν πατέρα καὶ τὴ ζήτησε σὲ γάμο, τονίζοντας πὼς ἂν ἀντιμετώπιζε ἄρνηση, ἦταν ἱκανὸς νὰ φυτέψῃ μιὰ σφαῖρα στὴν καρδιά του. Εὐθύς, ἁπλός, αἰσθηματικὸς ἄνθρωπος ὁ πατέρας, δὲν τοῦ ἀρνήθηκε. Κι' οὔτε εἶχε λόγο νὰ ἀπορρίψει τὴν πρόταση ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ τὸν ἤξερε γιὰ κύριο, τίμιο, ἠθικὸ καὶ ἀνυστερόβουλο! Οἱ ἀρραβῶνες ἀναγγέλθηκαν σὲ λίγο ἀνεπίσημα —ὁ κ. Κ. γιά... καλὸ καὶ γιὰ κακὸ παρακάλεσε νὰ μὴ γνωσθεῖ τὸ πρᾶγμα σ' ὅλον τὸν κόσμο πρὶν ἀπ' τοὺς γάμους— κι' ὁ μνηστῆρας, εὐτυχισμένος πιά, δὲ μποροῦσε νὰ κρύψει τὴ χαρά του. Καὶ πραγματικῶς. Ἡ χαρά του δὲν ἦταν καθόλου ψεύτικη. Ἡ δ. Σ. εἶχε περὶ τὰ εἴκοσι ὁλοστρόγγυλα ἑκατομμύρια προῖκα!

Ἀλλὰ ὁ κ. Κ. δὲν ἦταν, φαίνεται, πολὺ τυχερός! Ὁ μέλλων πεθερός του, κοντὰ στὰ τόσα του προτερήματα, εἶχε κι' ἕνα ἐλάττωμα. Νὰ παίζῃ χαρτιά. Στὸ σπίτι του γινόταν κάθε Σαββατόβραδο μεγάλο παιχνίδι: πόκερ καὶ μπακαρᾶς. Ὁ «γαμπρὸς» ἔπαιζε, φυσικὰ μὲ τρόμο, γιὰ τὰ ποσὰ ποὺ διακύβευαν οἱ ἄλλοι συμπαῖκτες του μὲ τόση ἐλευθερία, αὐτὸς δὲ θα τὰ κατάφερνε καθόλου εὔκολα ν' ἀντεπεξέλθῃ, ἂν τύχαινε νὰ χάσῃ. Δὲ μπόρεσε ὡς τόσο νὰ τ' ἀποφύγει. Ἕνα βράδυ ἔχασε ἑκατὸν πενῆντα χιλιάδες.

— Δὲν κρατῶ τὸ καρνὲ τῶν τσὲκ ἀπάνω μου! εἶπε στὸν αὐριανὸ πεθερό του κι' ἐκεῖνος φυσικὰ πλήρωσε μὲ τὴ μεγαλύτερη εὐκολία.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ κ. Κ. πάλι «δὲν κρατοῦσε τὸ καρνὲ τῶν τσὲκ» ἀπάνω του. Γιατὶ ὁ χρηματοδότης του —ὑπῆρχε χρηματοδότης ποὺ τὸν τροφοδοτοῦσε δυὸ ὁλόκληρα χρόνια μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς προίκας!— ἀρνήθηκε νὰ τοῦ μετρήσει τὸ ἀρκετὰ σημαντικὸ αὐτὸ ποσόν. Ὡς τόσο ὁ κ. Κ. ἦταν εἰλικρινής. Κι' οὔτε πήγαινε γιὰ τὰ μικροποσὰ τοῦ χρηματοδότη. Πήγαινε γιὰ τὴ μεγάλη μπάζα τῆς δ. Σ. ποὺ τὴν ἔχανε γιὰ ἑκατὸν πενῆντα ψωροχιλιάδες! Ἀναγκάστηκε στὴν παραζάλη του ἀπάνω ν' ἀποταθεῖ σὲ δυὸ-τρεῖς πλούσιους φίλους του, ποὺ τοὺς ἐμπιστεύτηκε πώς... κινδύνευε νὰ χάσει τὴν ὑπόθεση. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἦταν φίλος κάποιου ἐρωτευμένου μὲ τὴν δ. Σ. καὶ τοῦ τὸ εἶπε. Ἔτσι τὸ «μυστικὸ» ἔφθασε στὰ αὐτιὰ τοῦ πατέρα, κι' ὁ κ. Κ. διώχθηκε μὲ εὔσχημο τρόπο. Σὲ λίγο ἡ ἰδιαίτερη αὐτὴ «οἰκογενειακὴ ὑπόθεση» γινόταν κοινὸ μυστικό, κι' ἀσφαλῶς πολλοὶ θὰ θυμοῦνται τί θόρυβος ἔγινε —τὸν περασμένο ἀκριβῶς χειμῶνα— στοὺς κοσμικοὺς κύκλους γιὰ τὴν διαπόμπευση αὐτὴ τοῦ προικοθήρα. Ὁ κ. Κ. ἐξαφανίσθηκε ἀπὸ τότε. Ὄχι ὅμως γιὰ πάντα. Τὸν συνήντησα τὸ προπερασμένο Σάββατο στὸ χορευτικὸ τσάϊ τοῦ «Ἀτελιὲ», τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι μέλος — αὐτὸ τὸ σημειώνω γιὰ τὴν τάξη, κι' ὄχι γιατὶ νομίζω πὼς στὸ «Ἀτελιὲ» δὲν ὑπάρχουν προικοθῆρες!

□▣□

Ἂς ἔρθουμε τώρα σ' ἕναν ἄλλο, γνωστότατο κοσμικὸ τύπο. Τὸν κ. Κ., τραπεζιτικό. Καλὸ ἐπάγγελμα γιὰ ὑποψήφιο γαμπρό. Οἱ πεθεροὶ βρίσκουν κάτι τὸ θετικὸ καὶ τὸ σίγουρο στὴν ὑπαλληλικὴ «καρριέρα» τῆς Τραπέζης. Κι' ἔχουν δίκηο. Ὄχι ὅμως ἀπόλυτο. Γιατὶ ὁ κ. Κ. —Κάππα κι' ἐδῶ δυστυχῶς, καὶ θὰ ὑπάρξει κι' ἄλλο Κάππα παρακάτω— ἔχει πολὺ μικρὴ θεσούλα στὴν Τράπεζα —οὔτε τρεῖς χιλιάδες μισθὸς— καὶ κανένα μέλλον. Εἶναι στάσιμος, μονίμως στάσιμος στὸ βαθμό του, λόγῳ... ἐξαιρετικῆς ἀποδοτικότητος! Ἀλλὰ δὲν ἀπελπίζεται. Ἡ «καρριέρα» του δὲν εἶναι στὴν Τράπεζα. Εἶναι στὸ γάμο. Κομψεύεται, πάει στὸ «Ἀτελιὲ», παίζει μπρὶτζ, ἐπιδιώκει σχέσεις κι' ἐλπίζει πάντα στὴν «καλὴ προῖκα»! Ὡς τόσο ἔχει καταπιεῖ πολλὲς χυλόπηττες, γιατὶ δὲν ἔχει ἀρκετὰ μέσα νὰ δώσει τὴν ἀπαιτούμενη αἴγλη στὴν ἐμφάνισή του. Ἡ φτώχεια φαίνεται, κι' ἐδῶ δὲν ὑπάρχει χρηματοδότης. Οἱ πεθεροὶ ζητοῦν πληροφορίες, μαθαίνουν τὸ μικρὸ μισθό, μεταδίδουν τὶς πληροφορίες στὰ κορίτσια τους κι' ἐκεῖνα... «τρέπονται εἰς φυγήν». Γιατὶ ὁ κ. Κ. δὲν εἶναι καὶ καθόλου γόης. Φιλολογεῖ, κάνει πνεῦμα, ποζάρει, αἰσθηματολογεῖ, μιλεῖ γιὰ τὴ μοντέρνα Τέχνη, γιὰ τὸ Παρίσι, γιὰ τὸ Φρόϋντ καὶ τὶς θεωρίες του, ἀλλὰ δὲν τὰ καταφέρνει νὰ κατακτήσει. Καὶ μοῦ φαίνεται πὼς πρέπει ν' ἀπελπιστεῖ πιά...

□▣□

Ὁ... «νούμερο τρία» κ. Κ. Πρωτότυπη φυσιογνωμία. Ἐρασιτέχνης δικηγόρος, οἰκονομολόγος, κοινωνιολόγος, «έστὲτ» καὶ τὰ λοιπά. Ἀλλὰ κι' αὐτὸς ἀτυχὴς ὁ καϋμένος. Γνώρισε μιὰ χαριτωμένη ἀληθινὰ δεσποινίδα, τὴν δα Β., ἀνεψιὰ πλουσιωτάτης Ἀθηναίας κυρίας. Κομψή, ντυμένη ἄψογα, ἡ δ. Β. καὶ ἀνεψιὰ μιᾶς τόσο πλουσίας κυρίας, ἤτανε ὅ,τι τοὔπρεπε, ὅ,τι ὀνειρευόταν. Καὶ ἄρχισε τὴν ἔφοδο. Πέτυχε χωρὶς ἐμπόδια, χωρὶς δυσκολίες. Ἡ πρόταση τοῦ γάμου ἔγινε ἀμέσως δεκτὴ μ' ἐνθουσιασμό. Τυπικῶς τοῦ γνωστοποιήθηκε καὶ μιὰ λεπτομέρεια: Ὅτι ἡ δ. Β. δέν... εἶχε προῖκα! Ὁ δυστυχὴς ἔμεινε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό! Καὶ —τί νἄκανε πιά;— ἀναγκάστηκε νὰ πεῖ πὼς καὶ τὰ δικά του οἰκονομικὰ δὲν παραπήγαιναν καλὰ καὶ τὸ καλύτερο ποὺ εἶχαν νὰ κάνουν ἦταν νά... ἀναβάλουν γιὰ λίγο τὸ γάμο! Φυσικὰ ὁ γάμος δὲ θὰ γίνει ποτέ! Κι' αὐτὸ τὸ κατάλαβε καλὰ ἡ δ. Β., ποὺ εἶπε μάλιστα σὲ φίλη της κυρία καὶ ἕνα συμπερασματικὸ χαριτωμένο ἀπόφθεγμα: Πὼς εἶν' εὐτυχισμένη ποὺ δὲν ἔχει προῖκα, γιατὶ ἔτσι μόνον μπορεῖ νὰ εἶναι βέβαιη γιὰ κεῖνον ποὺ θὰ τὴ ζητήσει σὲ γάμο!

Πραγματικῶς!

□▣□

Ἕνας ἀκόμη ἀντιπροσωπευτικὸς τύπος προικοθήρα, ὄχι τόσο τυχοδιωκτικός. Ὁ κ. Π. Μ. Πολὺ πιὸ τυχερὸς ἀπ' τοὺς προηγούμενους, κυνήγησε μιὰ γνωστοτάτη δεσποινίδα —τὴ δ. Ρ.— καὶ κατάφερε νὰ τὴν παντρευτεῖ. Μόλις ἔγινε ὁ γάμος, ὁ κ. Μ. ἔκανε ἀπόπειρες νὰ πάρει στὰ χέρια του τὴν προῖκα. Ἡ οἰκογένεια ὅμως δὲν τοῦ παρεχώρησε παρὰ τὴ διαχείριση κι' αὐτὴ μὲ αὐστηρότατο ἔλεγχο. Ὁ κ. Μ. δυσανασχέτησε. Κατάλαβε πὼς τὴν ἔπαθε. Κι' ἡ γυναῖκα του, βλέποντας τὴν καταπληκτικὴ δυσαναλογία τῶν εἰσοδημάτων τους καὶ τὶς ἁρπακτικὲς διαθέσεις τοῦ συζύγου, μολονότι εἶχε πιὰ ἀποκτήσει καὶ παιδί, τὸν ἔδιωξε «κακὸν κακῶς». Καὶ ὁ κ. Μ. ξανάρχισε πάλι τὸ κυνῆγι του. Δὲν ἐγύρισε ὅμως καμμιὰ νὰ τὸν κυττάξει. Ἔτσι πῆρε τὴν ἀπόφαση καὶ ἐρωτεύτηκε μιὰ συνάδελφό του, μὲ τὴν ὁποία κάνει συχνὴ παρέα —εἶναι μάλιστα ψηλὸς αὐτὸς κι' αὐτὴ σπιθαμιαία καὶ προκαλοῦν τὸ κουτσομπολιὸ— χωρὶς ὡς τόσο νὰ ἀπελπίζεται πὼς μιὰ μέρα μπορεῖ νὰ τὰ ξαναφτιάξει μὲ τὴ γυναῖκα του, ἢ νὰ βρεῖ καμμιὰν ἄλλη.

□▣□

Αὐτοὶ λοιπὸν εἶναι οἱ χαρακτηριστικώτεροι τύποι τῶν ἀνθρώπων ποὺ κυνηγοῦν τὴν προῖκα. Ἀλλὰ εἶναι κι' ἄλλοι, κι' ἄλλοι ἀμέτρητοι, ποὺ ὁ τυχοδιωκτισμός τους δὲν εἶναι τόσο φανερός, γιατὶ ἔχουν θέσεις καὶ ἐπαγγέλματα. Ὡς τόσο εἶναι πρόθυμοι νὰ πάρουν μιὰ γυναῖκα μὲ προῖκα καὶ νὰ κάνουν... ὅλες τὶς ὑποχωρήσεις!

«Μιὰ καλὴ προῖκα εἶναι πάντα καὶ καλὴ σύζυγος!» λέει κάποιος γιατρὸς νεαρὸς ποὺ ὀνειρεύεται νὰ παντρευτεῖ μιὰ καπριτσιόζα γυναῖκα, ποὺ νἄχει ἀνάγκη ἀπὸ ἕνα... ἀνεκτικὸ σύζυγο! Αὐτὸ εἶνε τὸ κεφάλαιο ποὺ ὁ προικοθήρας... εἶναι χρήσιμος! Γιατὶ ὅταν πιὰ γίνεται «ἐπαγγελματίας σύζυγος» καὶ προσφέρει σὲ μιὰ γυναῖκα τὴν ἐλευθερία της, ὁ ἄνθρωπος ἀξίζει φυσικὰ νά... πληρωθεῖ γιὰ τὸν κόπο του! Κι' εἶναι ἀρκετὰ τὰ τέτοιου εἴδους ζευγάρια. Ζοῦν μάλιστα θαυμάσια, εὐτυχισμένα! Συνεπῶς κι' οἱ δυὸ εἶν' εὐχαριστημένοι ἀπ' τὴ ζωή τους κι' ἀπ' τὸν ἑαυτό τους. Ὅσο γιὰ τὸν κόσμο, ἄς... πάει νὰ λέει! Ὁ σύζυγος γλεντάει. Ἡ σύζυγος ἐπίσης! Τ' ἄλλα τί τοὺς ἐνδιαφέρουν;

Ἄλλη «ὀκκαζιὸν» γιὰ τοὺς προικοθῆρες: Ὅταν ὁ πατέρας ἔχει ὡρισμένους σοβαροὺς λόγους νὰ παντρέψει τὴν κόρη του, ποὺ ἔτυχε νὰ μπλεχτεῖ σὲ καμμιὰ κακὴ περιπέτεια. Τότε ὁ προικοθήρας «προσλαμβά-

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν 13ην σελίδα).

Τὰ τρια ὀνειρα τοῦ προικοθήρα
Ὄνειρον δεύτερον

Τὰ τρία ὄνειρα τοῦ προικοθήρα:
Ὄνειρον πρῶτον

Τὰ τρία ὄνειρα τοῦ προικοθήρα:
Ὄνειρον τρίτον

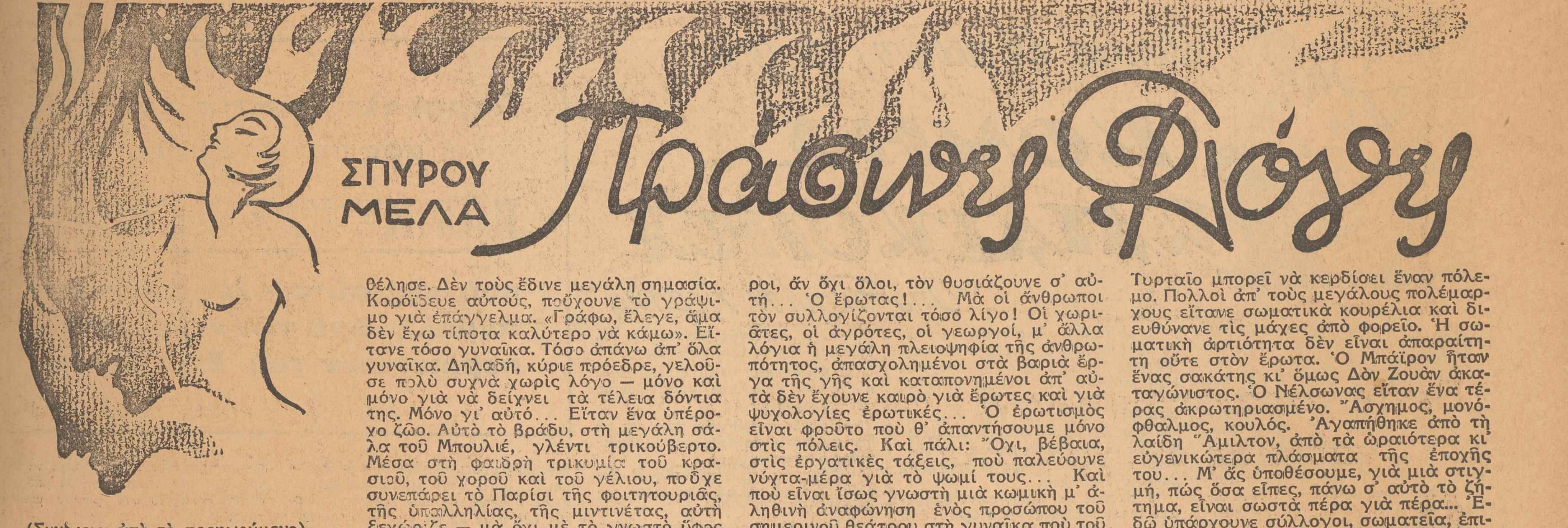

ΣΠΥΡΟΥ
ΜΕΛΑ

Πράσινες Φλόγες

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο).

Αὐτή, ἀπὸ τὶς πρῶτες, μ' ἔκαμε, κύριοι ἔνορκοι, νὰ προσέξω, πὼς τὸ κορμί μας, τὸ διαβατικὸ καὶ φευγαλέο — αὐτὸ τ' ἀλαφρὸ σκαφίδι, ποὺ μᾶς ταξιδεύει στὸ μεγάλο κόσμο, γιὰ νὰ τσακιστεῖ ἄξαφνα λίγο πιὸ κάτω, σὲ κάποια ὕφαλο, εἶναι γιὰ τὸν καθένα μας, ὡστόσο, ἡ πιὸ ἀπόλυτη πραγματικότητα... Καὶ πώς, ἔξω ἀπὸ τὸν ἔρωτα, καμμιὰ συνεννόηση, κανένα γεφύρι δὲ μπορεῖ νὰ σταθεῖ ἀνάμεσα στὰ πλάσματα... Μὰ συλλογιζόμουνα, τὸν ἴδιο καιρό, τὸ βαθὺ ξεπεσμὸ μιᾶς ζωῆς, ποὺ ὁ ἐραστής — ποὔπρεπε νἆναι τὸ πιὸ φυσικὸ λουλοῦδι της — ἔχει καταντήσει ἕνας εἰδικός, ἕνας σπεσιαλίστας — ἕνας ἐπαγγελματίας, σὰν τὸ Λεονάρντο καὶ τὶς ἄπειρες παραλλαγές του, εἴτε στὰ φιλόξενα σπίτια τὸν βρίσκετε, εἴτε στὰ σαλόνια... Ἡ σχέση μου μ' αὐτὴ τὴν κοπέλλα τοῦ δρόμου δὲν εἶχε μείνει στὸ τέλος χωρὶς κάποια ὠφέλεια γιὰ μένα... Κοίταζε, μὲ τὸν τρόπο της, νὰ μὲ γιατρέψει. Κάποτε μοῦ εἶπε:

— Ἡ δειλία ποὔχετε στὸν ἔρωτα σᾶς πλησιάζει πολὺ στὴ γυναικεία ψυχολογία... Γιατί, ἀντὶ νὰ σκέπτεσθε σὰν ἄντρας, δὲν ἀποφασίζετε νὰ συλλογισθῆτε κομμάτι καὶ... σὰ γυναῖκα;... Ὅπως οἱ γυναῖκες ζητοῦνε τὸν ἄντρα ποὺ θὰ τὶς μεταβάλει σ' ἐρωμένες, γυρέψ' τε καὶ σεῖς τὴ γυναῖκα ποὺ θὰ σᾶς μεταμορφώσῃ σ' ἐραστή. Γιὰ κάθε ἄντρα πρέπει νὰ ὑπάρχει μιὰ τέτοια γυναῖκα. Μὰ πῶς θὰ [illegible] μου μικρέ, μὲ τὴ ζωὴ ποὺ κάνετε; Καί, πρῶτα-πρῶτα, γιατί δὲν περιποιεῖστε κομμάτι τὸν ἑαυτό σας; Ἂν δὲν τὸν προσέξετε σεῖς, πῶς θὰ κάμετε τοὺς ἄλλους νὰ τὸν προσέξουν; Πρέπει νὰ φροντίσετε τὸ κορμί σας, τὴ φόρμα σας, τὸ ντύσιμό σας... Ἔπειτα πρέπει νὰ μπῆτε στὴ ζωή... Καὶ νὰ μπῆτε μὲ τὰ ὅλα σας... Δὲ μπορεῖτε νὰ ξαίρετε ποτὲ ποῦ θ' ἀπαντήσετε τὴ γυναῖκα ποὺ θὰ σᾶς ἀλλάξει σ' ἐραστή. Πρέπει νὰ τὴ γυρέψετε παντοῦ.

Ἄρχισα, κύριοι ἔνορκοι, νὰ λύνω, σιγὰ-σιγά, τὴν κατάσταση πολιορκίας ποὖχα κηρύξει τὸν ἑαυτό μου... Ν' ἀλλάζω ζωή... Λιγόστεψα τὰ διαβάσματά μου... Ἔκανα γυμναστική, ντυνόμουνα μ' ἐπιμέλεια, πήγαινα στὰ θέατρα, κυνηγοῦσα γνωριμίες, μπῆκα σὲ σπίτια...

— Τότε γνώρισες, κατηγορούμενε, αὐτὴ τὴ Ρόζα Μιγκετιέ; Ρώτησε ὁ πρόεδρος, ἀρχίζοντας νὰ ἐφαρμόζει πιὰ τὶς ἐρωταποκρίσεις...

— Ἀκριβῶς... Μιὰ νύχτα, σᾶς εἶπα, δεκαεφτὰ τοῦ Μάρτη, στὴ μεγάλη σάλα τοῦ Μπουλιέ...

— Τί εἴδους γυναῖκα εἶνε αὐτή;

— Μιὰ λεύτερη νέα, εἰκοσιέξη χρονῶ. Ἀφῆστε ὅμως νὰ σᾶς τὰ πῶ ἀπ' τὴν ἀρχή.

— Ὄχι, κατηγορούμενε. Θέλω νὰ τελειώνουμε. Σὲ ποιὰ κοινωνικὴ τάξι ἀνῆκε;

— Αὐτή; Σὲ καμμιά! Ἀποκρίθη ὁ γιατρὸς ξενευρισμένος: Δὲν ἀνῆκε σὲ καμμιὰ τάξη: Ἀνῆκε στὴ φυσικὴ ἀριστοκρατία τῆς ζωῆς.

— Εἶχε κανένα ἐπάγγελμα;

— Ἐπάγγελμα!... Ἔκαμε μὲ φανερὴ στενοχώρια: Ἔγραφε, κάπου-κάπου... Εἶχε γράψει δυὸ μυθιστορήματα κι' ἕνα δρᾶμα μὲ τὸν τίτλο «Τὰ νιάτα», ποὔτανε νὰ δοθεῖ στὸ «Θέατρο τῶν Τεχνῶν», μὰ δὲν παίχτηκε, γιατὶ ὁ διευθυντὴς τῆς εἶχε γυρέψει κάποιο ἀντάλλαγμα ποὺ δὲν πῆρε ποτέ...

— Μᾶς εἶπες, κατηγορούμενε, πὼς σοὔκαμε συνειδητὸ αὐτὸ ποὺ πρὶν σὲ βασάνιζε ὑποσυνείδητα... Μήπως σ' αὐτὰ τὰ ἔργα, ποὺ ἀνέφερες, ἔχει ἀναπτύξει τὴ θεωρία πὼς οἱ ἀδικημένοι σωματικὰ πρέπει νὰ φεύγουν ἀπὸ τὸν κόσμο; Καὶ μήπως αὐτὴ ρίζωσε μέσα σου, σὰν ἰδέα μόνιμη, ὥστε, γυρίζοντας στὴν Ἑλλάδα, μετὰ εἴκοσι χρόνια, ν' ἀρχίσεις νὰ θανατώνεις, τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο, τὰ παιδάκια, ποὺ οἱ γονεῖς τους σοῦ ἐμπιστευότανε νὰ γιατρέψεις;

— Ἀφῆστε, κύριε πρόεδρε, νὰ ἐκθέσω τὸ ἱστορικό...

— Ὄχι, ἐννοῶ ν' ἀποκρίνεσαι στὶς ἐρωτήσεις μου.

— Ἔ, λοιπόν, τίποτ' ἀπ' αὐτά! Δὲ διάβασα ποτὲ τὰ ἔργα της. Ἡ ἴδια δὲν τὸ θέλησε. Δὲν τοὺς ἔδινε μεγάλη σημασία. Κορόϊδευε αὐτούς, ποὔχουνε τὸ γράψιμο γιὰ ἐπάγγελμα. «Γράφω, ἔλεγε, ἅμα δὲν ἔχω τίποτα καλύτερο νὰ κάμω». Εἴτανε τόσο γυναῖκα. Τόσο ἀπάνω ἀπ' ὅλα γυναῖκα. Δηλαδή, κύριε πρόεδρε, γελοῦσε πολὺ συχνὰ χωρὶς λόγο — μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ δείχνει τὰ τέλεια δόντια της. Μόνο γι' αὐτό... Εἴταν ἕνα ὑπέροχο ζῶο. Αὐτὸ τὸ βράδυ, στὴ μεγάλη σάλα τοῦ Μπουλιέ, γλέντι τρικούβερτο. Μέσα στὴ φαιδρὴ τρικυμία τοῦ κρασιοῦ, τοῦ χοροῦ καὶ τοῦ γέλιου, ποὖχε συνεπάρει τὸ Παρίσι τῆς φοιτητουριᾶς, τῆς ὑπαλληλίας, τῆς μιντινέτας, αὐτὴ ξεχώριζε — μὰ ὄχι μὲ τὸ γνωστὸ ὕφος τῆς σνομπαρίας, ποὺ κατεβαίνει στὸ πανηγῦρι τῆς χοντρῆς χαρᾶς τοῦ λαοῦ μὲ τὴ συγκαταβατικὴ περιέργεια τοῦ περιηγητῆ: Ξεχώριζε σὰν πλάσμα μιᾶς ἄλλης, ἄγνωστης κι' ἀνώτερης, φυλῆς. Καθότανε σὲ κάποιαν ἀπὸ τὶς χαμηλὲς λόζες ποὺ σχηματίζουνε στοὰ γύρω ἀπὸ τὴ σάλα. Τὸ τραπέζι τῆς συντροφιᾶς μου εἴτανε πίσω ἀπ' αὐτὴ τὴ λόζα...

— Κύριε πρόεδρε, φώναξε ὁ εἰσαγγελεύς: Μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ τοῦ κάμω μιὰ διακοπή;

— Ὁρίστε.

— Ἀπ' ὅσα εἶπες, ὡς αὐτὴ τὴ στιγμή, κατηγορούμενε, τὸ δικαστήριο ἔχει προσανατολιστεῖ ἀρκετά... Μαντεύει ἀκόμα κι' αὐτὴ τὴν ἱστορία, ποὺ θέλεις τώρα νὰ διηγηθεῖς... Ἀγάπησες αὐτὴ τὴ νέα... Καὶ σ' ἀγάπησε... Ἔπειτα σ' ἄφησε γιὰ κάποιον ἄλλον... Δὲν εἶσαι οὔτε ὁ πρῶτος, οὔτε ὁ τελευταῖος ἄντρας, ποὺ τὸν ἄφησε μιὰ γυναῖκα... Ἔχεις ἀποδόσει, αὐτὴ τὴν ἐγκατάλειψη, στὶς σωματικές σου ἀτέλειες, ποὺ μπορεῖ νἄγινε καὶ γι' ἄλλους λόγους... Ἂς παραδεχτοῦμε ὅμως πὼς εἶναι ὅπως τὰ λές... Εἶσαι ἐπιστήμων... κι' ἐπιστήμων πολυδιαβασμένος... Μιλᾶς ἐδῶ μὲ τόση ψυχραιμία καὶ τόση διαύγεια... Πῶς δὲ νιώθεις τὴ ριζικὴ ἀνωμαλία ποὺ ὑπάρχει στὴν προσπάθειά σου νὰ θέλεις νὰ στηρίξεις ὁλόκληρη θεωρία, γενικεύοντας μιὰν ἀτομικὴ περίπτωση καὶ μάλιστα τόσο ἀμφίβολη; Κι' ἂν ἐπρόκειτο μονάχα γιὰ τὴ θεωρία, πάλι θὰ ἤτανε περίεργο πὼς δὲν καταλαβαίνεις ὅτι στέκεται πάνω σ' ἕνα χοντρὸ μεθοδολογικὸ λάθος... Μὰ ἐδῶ, κατηγορούμενε, δὲν ἔχουμε νὰ κάμουμε, δυστυχῶς, μὲ ἁπλῆ θεωρία... μὰ μὲ φριχτὴ γκιλοτίνα!... Τὴν ἐκύρωσες μὲ τὴ θανατικὴ ἐκτέλεση δεκατεσσάρων παιδιῶν... Κι' ἀντὶ νὰ συναισθάνεσαι τὸ συνθλιπτικὸ βάρος τόσων ἐγκλημάτων, θέλεις νὰ παρουσιασθεῖς ἐδῶ... σωτῆρας τῆς ἀνθρωπότητος καὶ δὲν ξαίρω τί ἄλλο!... Ἡ ἀνθρωπότης, κατηγορούμενε, δὲ ζεῖ γιὰ τὸν ἔρωτα... δὲν πάσχει ἀπὸ τὴ δική σου ἐρωτομανία... Ἔχει, εὐτυχῶς, ἄλλους ὑψηλοὺς προορισμούς. Ἂν κοίταζες πιὸ προσεχτικὰ γύρω σου, θἄβλεπες πὼς ἡ ἐνέργεια ποὺ ξοδεύουν οἱ ἄνθρωποι γιὰ ἕνα σωρὸ ἄλλους σκοποὺς εἶνε ἄπειρη, πιὸ μεγάλη ἀπ' τὴν ἐνέργεια ποὺ δαπανοῦνε γιὰ τὸν ἔρωτα. Θἄβλεπες ἀκόμα, πὼς ὑπάρχει ἕνα ἄλλο αἴσθημα πολὺ πιὸ δυνατὸ ἀπ' τὸν ἔρωτα — ἡ φιλοδοξία, ποὺ οἱ περσότεροι, ἂν ὄχι ὅλοι, τὸν θυσιάζουνε σ' αὐτή... Ὁ ἔρωτας!... Μὰ οἱ ἄνθρωποι τὸν συλλογίζονται τόσο λίγο! Οἱ χωριᾶτες, οἱ ἀγρότες, οἱ γεωργοί, μ' ἄλλα λόγια ἡ μεγάλη πλειοψηφία τῆς ἀνθρωπότητος, ἀπασχολημένοι στὰ βαριὰ ἔργα τῆς γῆς καὶ καταπονημένοι ἀπ' αὐτὰ δὲν ἔχουνε καιρὸ γιὰ ἔρωτες καὶ γιὰ ψυχολογίες ἐρωτικές... Ὁ ἐρωτισμὸς εἶναι φροῦτο ποὺ θ' ἀπαντήσουμε μόνο στὶς πόλεις. Καὶ πάλι: Ὄχι, βέβαια, στὶς ἐργατικὲς τάξεις, ποὺ παλεύουνε νύχτα-μέρα γιὰ τὸ ψωμί τους... Καὶ ποὺ εἶναι ἴσως γνωστὴ μιὰ κωμικὴ μ' ἀληθινὴ ἀναφώνηση ἑνὸς προσώπου τοῦ σημερινοῦ θεάτρου στὴ γυναῖκα ποὺ τοῦ κάνει τὰ γλυκὰ μάτια: «Πόσο θὰ σ' ἀγαποῦσα ἂν εἶχα καιρό»!...

* * *

Δυνατὸ χαχανητὸ ἀκούστηκε ἀπ' τὸ ἀκροατήριο. Ὁ εἰσαγγελέας, παίρνοντας θάρρος ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐπιδοκιμασία, ξακολούθησε πιὸ ζωηρὰ τώρα:

— Ὁ ἔρωτας καὶ τὰ προβλήματά του ἀπασχολοῦνε μιὰ μικρὴ μειοψηφία μέσα στὶς πόλεις: Εἶναι οἱ χασομέρηδες. Καὶ δὲ θὰ σοῦ εἶναι ἄγνωστο, κατηγορούμενε, ἀφοῦ ἔχεις μελετήσει αὐτὸ τὸ ζήτημα, πὼς ὁ Τολστόϊ, ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ μεγάλους συγγραφεῖς τῶν νεωτέρων χρόνων, βλέπει τὸν ἐρωτισμὸ καὶ τὰ δράματα ποὺ δημιουργεῖ, σὰν ἁπλὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερσιτισμοῦ τῶν ἀνθρώπουν ποὺ ζοῦν ἀπὸ εἰσοδήματα χωρὶς νὰ καταβάλλουνε καμμιὰ προσωπική, σωματικὴ προσπάθεια... Μ' ἂς ὑποθέσουμε πὼς ὁ ἔρωτας εἶναι ἡ πιὸ μεγάλη, πραγματική, ὑπόθεση τῆς ζωῆς, γιὰ ὅλους... Τί ρόλο παίζει σ' αὐτὸν ἡ σωματικὴ τελειότητα καὶ ἡ ὠμορφιά; Ἂν ἐννοεῖς τὸ φυσικὸ ἔρωτα — ὅπως φαίνεται ἀπ' ὅλα, ὅσα μᾶς εἶπες ὡς τὰ τώρα — ἡ αἰσθητική, καθὼς παρατήρησε ὁ Ντάρβιν, δὲν ἔχει καμμιὰ θέσι: Ὁ φυσικὸς ἔρωτας εἶνε ἀναισθητικός, ἂν μὴ καὶ ἀντιαισθητικός. Κι' ἂν ἐννοεῖς τὸν ἔρωτα στὴ γενικὴ καὶ τόσο ἀόριστη σημασία του, τὸ σῶμα πάλι παίζει τὸν πιὸ σχετικὸ ρόλο. Κι' ὁ Νταννούντσιο λέει κάπου πὼς ἀγαποῦμε περσότερο γιὰ τὶς ἐλλείψεις του τὸν ἄλλο, παρὰ γιὰ τὶς χάρες του. Ὁ Καζανόβας ποὺ ἀγαπήθηκε ἀπὸ χιλιάδες γυναῖκες, δὲν ἦταν Ἑρμῆς. Ἀκούσαμε, κατηγορούμενε, τὴ φοβερὴ καταδικαστικὴ ἀπόφασι ποὔβγαλες ἐναντίον τῶν σακάτηδων, τοῦ σωματικοῦ προλεταριάτου, ὅπως τὸ λές... Μᾶς θύμισες, μάλιστα, καὶ τὸν Καιάδα τῆς Σπάρτης, πολὺ ἀκατάλληλα, ἐννοεῖται, γιατὶ τὸ σκυθρωπὸ στρατιωτικὸ μοναστῆρι τῆς Σπάρτης δὲν εἶχε καμμιὰ σχέση μ' ἐρωτισμούς, μὰ θανάτωνε τὸ σακάτη σὰν ἄχρηστο γιὰ τὴ μάχη. Ὁ πόλεμος δὲν εἶναι ὡστόσο ἡ μόνη ἐνέργεια ποὺ δείχνεται ὁ ἄνθρωπος, ἂν καὶ οὔτε γι' αὐτὸν ἀκόμα χρειάζεται ἡ σωματικὴ ἀρτιότητα. Ἕνας κουτσὸς ποιητὴς σὰν τὸν Τυρταῖο μπορεῖ νὰ κερδίσει ἕναν πόλεμο. Πολλοὶ ἀπ' τοὺς μεγάλους πολεμάρχους εἴτανε σωματικὰ κουρέλια καὶ διευθύνανε τὶς μάχες ἀπὸ φορεῖο. Ἡ σωματικὴ ἀρτιότητα δὲν εἶναι ἀπαραίτητη οὔτε στὸν ἔρωτα. Ὁ Μπάϊρον ἦταν ἕνας σακάτης κι' ὅμως Δὸν Ζουὰν ἀκαταγώνιστος. Ὁ Νέλσωνας εἴταν ἕνα τέρας ἀκρωτηριασμένο. Ἄσχημος, μονόφθαλμος, κουλός. Ἀγαπήθηκε ἀπὸ τὴ λαίδη Ἄμιλτον, ἀπὸ τὰ ὡραιότερα κι' εὐγενικώτερα πλάσματα τῆς ἐποχῆς του... Μ' ἂς ὑποθέσουμε, γιὰ μιὰ στιγμή, πὼς ὅσα εἶπες, πάνω σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα, εἶναι σωστὰ πέρα γιὰ πέρα... Ἐδῶ ὑπάρχουνε σύλλογοι, σωματεῖα, ἐπιστημονικὲς ἑταιρεῖες, ποὺ μελετοῦν αὐτὰ τὰ θέματα... Τὰ κράτη ἔχουν ἀρχίσει νὰ ἐφαρμόζουνε μερικὰ βέβαια κι' ἀναγνωρισμένα πορίσματα τῆς βιολογίας... Ὑπάρχει μιὰ βιολογικὴ κλινικὴ στὰ σπάργανά της... Παρατηρεῖται παντοῦ μιὰ πρώτη εὐγενιστικὴ προσπάθεια... Ὑπάρχουνε κι' οἱ πρῶτοι, δειλοὶ γιὰ τὴν ὥρα, μὰ ὑπάρχουνε, γιὰ κάποια ἐξασφάλιση τῆς εὐγονίας... Ὑπάρχει μιὰ τάση γιὰ τὴν παρακολούθηση τοῦ ἀνθρώπινου φυτοῦ πρὶν φυτευτεῖ. Ἂν δὲ βλέπουμε γοργὰ νὰ προβαίνουνε σ' αὐτὴ τὴν προσπάθεια, εἶναι γιατί, δυστυχῶς, ἡ βιολογία δὲν ἔχει πολλὲς βεβαιότητες... Εἶναι ἀκόμα γεμάτη ἀμφιβολίες... Ποιὸ εἶνε τὸ χρέος τοῦ πραγματικοῦ ἐπιστήμονος, ποὺ θέλει νὰ ὑπηρετήσει τὴν ἀνθρωπότητα σ' αὐτὸ τὸ κεφάλαιο; Ν' ἀφοσιωθεῖ σ' αὐτὰ τὰ προβλήματα, νὰ προσπαθήσει νὰ τὰ φωτίσει, νὰ πλουτίσει τὴν πεῖρα μας μὲ καινούργια πορίσματα... Γιατί, ἀντὶ ν' ἀφοσιωθεῖς σ' ἕνα τέτοιο ἔργο, προτίμησες νὰ θανατώσεις τόσα τρυφερὰ πλάσματα, ν' ἀφαιρέσεις τόσες ζωές, νὰ βυθίσεις γιὰ πάντα στὸ πένθος τόσες μητρικὲς καρδιές; Ποιοῦ εἴδους ὑπηρεσία στὴν ἀνθρωπότητα εἶναι αὐτή;

Τὸ ἀκροατήριο, συνεπαρμένο ἀπὸ τὴν εὐγλωττία τοῦ εἰσαγγελέα, ξέσπασε σ' ἀτελείωτα χειροκροτήματα. Ὁ γιατρὸς χλώμιασε, τοῦ θανάτου, σὰ νἄχε φύγει τὸ αἷμα ἀπ' τὸ κορμί του ὡς τὴν τελευταία στάλα. Ὁ πρόεδρος φώναξε, χτυπώντας δυνατὰ τὸ κουδοῦνι:

— Νὰ λείψουνε, παρακαλῶ, οἱ ἐκδηλώσεις! Ἂν ἐξακολουθήσετε, θὰ διατάξω ν' ἀδειάσουνε τὸ ἀκροατήριο. Δὲν εἶναι θέατρο ἐδῶ πέρα!...

— Μᾶς εἶπες, κατηγορούμενε, ξακολούθησε ὁ εἰσαγγελέας, πὼς σκότωνες αὐτὰ τὰ παιδιά, γιὰ νὰ τὰ γλυτώσεις ἀπὸ τὸ ἀνυπόφορο μαρτύριο τῆς αὐριανῆς ζωῆς τους. Καὶ μ' ὅλες αὐτὲς τὶς ἀφηγήσεις ποὺ μᾶς κάνεις, θέλεις νὰ μᾶς φέρεις τὸν ἑαυτό σου παράδειγμα γιὰ τὴ βεβαιότητα ἑνὸς τέτοιου μαρτυρίου...

— Μά, κύριε εἰσαγγελεῦ, διαμαρτυρήθηκε δυνατὰ ὁ γεροντώτερος ἀπὸ τοὺς συνηγόρους. Ἀφῆστε τὸν κατηγορούμενο ν' ἀπολογηθεῖ. Θὰ ἔχετε ὅλο τὸν καιρὸ νὰ μιλήσετε κατόπιν. Γιατί νὰ προεξοφλῆτε τὴν ἀγόρευσή σας;...

— Δὲν προεξοφλῶ τίποτα, κύριε συνήγορε, ἀποκρίθηκε ἀπότομα ὁ εἰσαγγελέας. Μὰ βλέπετε ὅτι τόσες ὧρες ἀγωνιζόμαστε νὰ φέρουμε τὸν κατηγορούμενο σὲ κάποια συναίσθηση, γιὰ νὰ φέρει τὴν ἀπολογία του στὰ ὅρια τοῦ κατηγορητηρίου... Σ' ἐρωτῶ, λοιπόν, κατηγορούμενε, ξακολούθησε, γυρίζοντας στὸ γιατρό, κι' ἂν εἴταν ἀκόμα βέβαιο πὼς αὐτὰ τὰ παιδιὰ ἐπρόκειτο νὰ περάσουνε τὴν πιὸ μαύρη δυστυχία — ποὺ δὲν εἴτανε καθόλου — σύμφωνα μὲ ποιὰ λογικὴ πίστεψες πὼς μποροῦσες ν' ἀποφασίσεις ἐσὺ γιὰ τὴ ζωή τους;... Κι' ἂν τὰ ἴδια τὰ παιδιά, σὲ παρακαλούσανε, γονατιστά, μὲ κλάματα, νὰ τοὺς ἀφαιρέσεις τὴ ζωή, δὲ θὰ μποροῦσες ν' ἀποφασίσεις ὅ,τι ἔκαμες, γιατὶ ἂν αὐτὰ στὸ συγχωροῦσαν, οἱ μητέρες τους ὅμως δὲ θὰ στὸ συγχωροῦσαν ποτέ. Μᾶς εἶπες ὅμως ἀκόμα, κατηγορούμενε, πὼς μ' ὅσα ἔκαμες ἤθελες νὰ δημιουργήσεις αὐτὸ ποὺ ὀνομάζεις τραγικὸ κῦρος, γιὰ νὰ σ' ἀκούσουνε οἱ ἄνθρωποι μὲ περσότερη προσοχή, νὰ συζητήσουνε τὶς θεωρίες σου καὶ νὰ ὠφεληθοῦνε. Αὐτὸ δὲ δείχνει τίποτ' ἄλλο, κατηγορούμενε, παρὰ πὼς πιστεύεις πολὺ λίγο στὶς ἀλήθειες σου. Ἂν πίστευες περσότερο, θὰ τὶς ἐμπιστευόσσουνα στὸ χρόνο, ἀκλόνητα βέβαιος, πὼς ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ ἐπιβληθοῦν. Δὲν πίστευες ἀπόλυτα σ' αὐτὲς τὶς ἀλήθειες... Καὶ ὅμως στ' ὄνομά τους μεταχειρίστηκες τὰ φονικὰ φάρμακά σου ἐναντίον τόσων ἀθώων πλασμάτων... Οἱ πράξεις σου, σκοτεινὲς κι' ἀνεξήγητες, ἀποτελοῦνε καθαρὰ ἐγκλήματα. Ἀντὶ νὰ θέλεις νὰ τὰ φωτίσεις, ὅπως φαντάζεσαι, μ' ὅλα αὐτὰ ποὺ μᾶς λές, δὲν κάνεις ἄλλο παρὰ νὰ γυρεύεις νὰ τὰ σκεπάσεις, νὰ τοὺς φορέσεις ἕναν παράξενο κι' αὐθαίρετο φωτοστέφανο.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἑπόμενο)

Τὸ μυθιστόρημα τοῦ μυστηρίου ; τοῦ ἔρωτος...

ΚΟΜΗΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ

'Υπὸ Γκαστὸν Λεροῦ

Παρακολουθήσατε το νέον μας μυθιστόρημα

ΚΟΜΗΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ

ποῦ καὶ αὐτοτελὲς ἀποτελεῖ συμπλήρωμα τῶν τελευταίων περιπετειῶν τοῦ Σερὶ Μπιμπὶ

Ο κόμης Στανίσλαος Γκόρμπιο ἦταν στ' ἀλήθεια ὡραῖος ἄνδρας.

'Υπάρχουν γυναῖκες ποὺ δὲν μποροῦν νὰ ὑποφέρουν αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὴν ὀμορφιὰ σὲ ἀντιπρόσωπο τοῦ ἰσχυροῦ φύλου: βελούδινα κατάμαυρα μάτια, μουστάκια, γένεια καὶ μαλλιὰ μαῦρα καὶ μεταξένια, δέρμα ἀπαλὸ καὶ λεπτὸ σὰν νᾆταν γυναικεῖο, δόντια ἀπαστράπτοντα σ' ἕνα αἰώνιο χαμόγελο... Εἶνε τόσον «ὄμορφοι» οἱ ἄνδρες τοῦ τύπου αὐτοῦ ποὺ καταντοῦν ἄνοστοι! Τέτοιος ἦταν καὶ ὁ κόμης Γκόρμπιο.

'Η ἀριστοκρατικὴ κοινωνία στὴν ὁποία ἐσύχναζε δὲν ἤξευρε πολλὰ πράγματα γιὰ τὸ παρελθόν του. Λέγανε πὼς ἦταν 'Ιταλός, πὼς εἶχε κάνει ἀμύθητη περιουσία κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ πολέμου καὶ ἀκόμα πὼς ἕνας φωτοστέφανος μυστηρίου ἐκάλυπτε τὴν ζωὴ τοῦ περιέργου αὐτοῦ ἀνθρώπου.

'Εκεῖνο τὸ βράδυ ὁ κόμης Γκόρμπιο ἦταν προσκεκλημένος στὸν ἀρχοντικὸ πύργο τοῦ μαρκησίου ντὲ Λὰ Μπουλαί, ὅπου ἐδίδετο μιὰ δεξίωσις πρὸς τιμὴν τῆς ἀνακωχῆς ἡ ὁποία μόλις εἶχεν ὑπογραφεῖ. 'Ο πύργος δὲν εἶχε χάσει ἀκόμα τὸ ὕφος ποὺ τοῦ εἶχε προσδοθεῖ κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ πολέμου, ὁπότε εἶχε χρησιμοποιηθεῖ ὡς νοσοκομεῖο τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ. Διάφοροι ἀναρρωνύοντες κυκλοφοροῦσαν στοὺς πολυτελεῖς διαδρόμους κι' ἀνάμεσά τους ξεχώριζε ὁ λοχαγὸς Ντιντιὲ ντ' 'Ωμὸν, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἡρωϊκώτερους ἀξιωματικοὺς τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ, ποὺ εἶχε προαχθεῖ κι' ὅλας ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ.

'Ο Ντιντιὲ ντ' 'Ωμὸν χρωστοῦσε τὴ ζωή του στὶς φροντίδες τῆς δεσποινίδος Φρανσουὰζ ντὲ Λὰ Μπουλαί, ἡ ὁποία τὸν εἶχε περιποιηθεῖ σὰν μητέρα ὅταν τὸν ἔφεραν στὸ νοσοκομεῖο, μὲ τὰ δυὸ πόδια σπασμένα κ' ἕνα θραῦσμα ὀβίδος στοὺς πνεύμονας. 'Η κόρη τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ πύργου, εἶχε γνωρίσει τὸν Ντιντιὲ κατὰ τὴ διάρκεια ἑνὸς ταξιδιοῦ ἀπὸ τὴν Γουϊάνα στὴ Γαλλία καὶ εἶχε συμπαθήσει ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τὸν ὄμορφο νέο μὲ τὰ γκρίζα μαλλιὰ, τὸ πρόσωπο τοῦ ὁποίου ἔφερε τὰ ἴχνη μιᾶς βασανισμένης ζωῆς.

'Ο Ντιντιὲ ντ' 'Ωμὸν εἶχεν ἐξαιρετικὰ διακριθεῖ κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ πολέμου. "Αν καὶ ἀγνώστου καταγωγῆς, γινόταν ὡστόσο δεκτὸς σ' ὅλα τὰ ἀριστοκρατικὰ σαλόνια, ὅπου τὸν περιτριγύριζαν τὰ κοριτσόπουλα, γιατὶ ἐψιθυρίζετο πὼς ἦταν ἀμύθητα πλούσιος. Σὲ λίγο ὅμως κυκλοφόρησεν ἡ φήμη ὅτι ὁ λοχαγὸς εἶχε χαρίσει στὸ κράτος ὅλη του τὴν περιουσία, ἀποτελούμενη ἀπὸ σκόνη χρυσαφιοῦ ἀξίας πέντε ἑκατομμυρίων φράγκων!

'Η ἀμοιβαία συμπάθεια τοῦ λοχαγοῦ πρὸς τὴν Φρανσουὰζ δὲν εἶχε ἐκδηλωθεῖ ἀπὸ κανένα ἀπὸ τοὺς δυό. Θαρροῦσε κανεὶς πὼς ὁ Ντιντιὲ ἀπέφευγεν ἐπιμελῶς κάθε φράση ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ φανερώσει τὰ αἰσθήματα ποὺ ἔτρεφε πρὸς τὴν Φρανσουάζ. Αὐτὴ πάλι, ἐπιθυμοῦσε μὲν νὰ τῆς δοθεῖ ἡ εὐκαιρία νὰ τοῦ πεῖ πόσον τὸν ἀγαποῦσε, δὲν λησμονοῦσε ὅμως καὶ τὸ ὅτι σὰν γυναῖκα ἔπρεπε νὰ κρατήσει τὴ θέση της.

Κ' ἐκεῖνο ἀκριβῶς τὸ βράδυ τῆς ἑορτῆς, ἐνῷ ὁ κόμης Γκόρμπιο διηγόταν διάφορα θρυλικά του κατορθώματα σ' ἕνα κύκλο κυριῶν ποὺ τὸν ἄκουγαν θαυμάζοντάς τον, ὁ Ντιντιὲ κ' ἡ Φρανσουὰζ εἶχαν ἀπομονωθεῖ σὲ μιὰ γωνιὰ καὶ σιγανοκουβεντιάζαν.

—Δὲν ἔχετε οἰκογένεια, κύρια ντ' 'Ωμὰν, ρώτησε μιὰ στιγμὴ ἡ κοπέλλα.

—"Οχι, δυστυχῶς, δεσποινίς. Οἱ δικοί μου ἔχουν ὅλοι πεθάνει.

'Η Φρανσουὰζ κοντοστάθηκε λίγο, κ' ὕστερα προσέθεσε κοκκινίζοντας σὰν παπαρούνα :

—Καὶ δὲν σκεφθήκατε ποτέ σας νὰ δημιουργήσετε μονάχος σας μιὰ καινούργια οἰκογένεια;

—Τώρα πειὰ εἶνε πολὺ ἀργά! Ξεχνᾶτε ὅτι τὰ μαλλιά μου ἔχουν μισοασπρίσει!

—Αὐτὸ δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία! ἔσπευσε νὰ διαμαρτυρηθεῖ ἡ Φρανσουάζ. Καὶ τώρα, πέστε μου σοβαρά: Γιατὶ θέλετε νὰ φύγετε ἀπὸ κοντά μου γιὰ πάντα;

'Ο Ντιντιὲ τὴν κύταξε κατάματα. Τὸ πρόσωπό του εἶχε χλωμιάσει καὶ ἀναγκάστηκε νὰ συγκεντρώσῃ ὅλη τὴ θέλησή του γιὰ ν' ἀπαντήσει:

—Γιατὶ ἡ ζωή μου δὲν μοῦ ἀνήκει!

'Η Φρανσουὰζ ἀναγκάσθηκε νὰ στηριχθεῖ σὲ μιὰ κολώνα γιὰ νὰ μὴν σωριασθεῖ χάμω. "Ωστε ὁ Ντιντιὲ δὲν ἦταν ἐλεύθερος! "Ωστε μιὰ ἄλλη γυναῖκα εἶχε σκλαβώσει τὴν καρδιά του!

—'Εγὼ σᾶς ἀφίνω, εἶπε τότε μὲ προφανῆ ἐκνευρισμό. Τὸ φλέρτ μου, ὁ κόμης Γκόρμπιο μὲ περιμένει!

'Ο Ντιντιὲ παρακολούθησε μὲ τὸ θλιμμένο του βλέμμα τὴν λεπτὴ σιλουέττα ποὺ ἀπομακρυνόταν. "Ενιωθε τὴν καρδιά του νὰ ραγίζεται. Μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια εἶχε συντρίψει ἕνα ὄνειρο ποὺ ἔκρυβε γι' αὐτὸν ὅλη τὴν εὐτυχία.

Κι' ὅμως... ἒ, ναὶ, ἦταν ἀδύνατον! Δὲν μποροῦσε, αὐτὸς αὐτὸς, νὰ γίνει ἄνδρας τῆς Φρανσουὰζ ντὲ Λὰ Μπουλαί! Αὐτὸς, ὁ Παλὰς, ὁ δραπέτης τῶν κατέργων!

Καὶ στὴ θύμησή του κύλησαν κάτι παληὲς εἰκόνες, μισοσβυσμένες ἀπὸ τὸ χρόνο: τὰ κάτεργα, ἡ μαρτυρική του ζωὴ στὴ Γουιάνα, ἡ δραπέτευση, ἡ περίεργη ζωὴ μέσα στὸ παρθένο δάσος... Καὶ πάνω ἀπ' ὅλες αὐτὲς τὶς εἰκόνες ποὺ πέρασαν στὸ μυαλό του σὰν μιὰ κινηματογραφικὴ ταινία πρόβαλε μιὰ τερατώδης φυσιογνωμία ποὺ κάλυψε ὅλες τὶς ἄλλες: 'Ο Σερὶ-Μπιμπί! 'Ο τρομερὸς κακοῦργος, ὁ ἄνθρωπος χωρὶς οἶκτο, ὁ ἄνθρωπος ποὺ δὲν ἀριθμοῦσε πιὰ τὰ θύματά του, ὁ Σερὶ-Μπιμπὶ ποὺ μισοῦσε ὅλον τὸ κόσμο καὶ περισσότερο ἀκόμα τὸν ἑαυτό του, καὶ ποὺ εἶχεν ἀγαπήσει μονάχα τὸν δυστυχισμένο κατάδικο Παλάς! 'Ο Σερὶ-Μπιμπὶ ποὺ τὸν εἶχε γλυτώσει ἀπὸ τὴν μαρτυρικὴ ζωὴ τοῦ καταδίκου, ποὺ τοῦ εἶχε δώσει μὲ τόση γενναιοδωρία μιὰν ὁλόκληρη περιουσία καὶ ποὺ ἐξακολουθοῦσε ὡστόσο ἀκόμα νὰ βρίσκεται στὸ φρικτὸ περιβάλλον τοῦ κατέργου!

Νὰ γιατὶ ὁ Ντιντιὲ ντ' 'Ωμὸν εἶχεν ἀποκρούσει τὸν ἔρωτα στὴ Φρανσουάζ. Γιατὶ ἦταν τίμιος ἄνθρωπος! Γιατὶ ὁ δραπέτης τῶν κατέργων Παλὰς δὲν ἦταν ἄξιος, ἕως ὅτου κατορθώσει ν' ἀποδείξει τὴν ἀθωότητά του γιὰ τὸ ἔγκλημα γιὰ τὸ ὁποῖον εἶχε καταδικασθεῖ, νὰ ἐγγίσει τὸ χέρι μιᾶς κοπέλλας σὰν τὴν δεσποινίδα ντὲ Λὰ Μπουλαί! Εἶχε δίκηο ὅταν ἔλεγε πὼς ἡ ζωή του δὲν τοῦ ἀνῆκε. Κανένας δὲν ἤξερε, βέβαια, τὸ φοβερό του μυστικὸ, τὴν πραγματική του ταὐτότητα. Οὔτε καὶ ἡ Φρανσουάζ. 'Αλλὰ καὶ μ' αὐτὸ τί; "Ενας λόγος παραπάνω ἴσα-ἴσα.

'Η Φρανσουὰζ εἶχε τώρα πλησιάσει τὸν κόμητα Γκόρμπιο, καὶ κοντὰ στὴν μελαχροινὴ καλλονὴ τοῦ 'Ιταλοῦ, ἡ ὁλόξανθη ὀμορφιά της φάνταζε ἀκόμη περισσότερο. Τί ταιριαστὸ ζευγάρι θὰ ἦσαν, ἂν μποροῦσε ν' ἀγαπήσει αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο!

'Ο Γκόρμπιο, τρελλὸς ἀπὸ χαρὰ, θαύμαζε τὴν Φρανσουὰζ ποὺ δὲν τὸν ἄφηνε οὔτε στιγμὴ μόνο. 'Εφλερτάριζε φανερὰ κι' ὁ κ. ντὲ Λὰ Μπουλαὶ ἔτριβε ἱκανοποιημένος τὰ χέρια του γιατὶ εἶχε πολλοὺς λόγους νὰ ἐπιθυμεῖ ἕναν γάμο τῆς κόρης του μὲ τὸν ὄμορφο καὶ ζάπλουτο 'Ιταλό.

'Ο Ντιντιὲ πάλι, ἀπὸ τὴ γωνιὰ ὅπου εἶχε ἀποσυρθεῖ, παρακολουθοῦσε τὴ σκηνὴ μὲ ἀληθινὸ σπαραγμό. 'Αλλὰ δὲν μποροῦσε νὰ κάνει τίποτε! Εἶχε μόνος του καταδικάσει τὸν ἑαυτό του στὴν αἰώνιαν ἀπελπισία!

Τώρα ὁ Γκόρμπιο κ' ἡ Φρανσουὰζ εἶχαν ἀπομακρυνθεῖ λιγάκι. Καὶ ὁ 'Ιταλὸς μιλοῦσε ὁλοένα, μιλοῦσε μὲ πάθος.

—'Απὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ σᾶς εἶδα, τῆς ψιθύριζε, σᾶς ἐρωτεύθηκα τρελλά. 'Η ζωή μου θὰ εἶνε ἄχαρη καὶ δυστυχισμένη χωρὶς ἐσᾶς. Μοῦ ἐπιτρέπεται λοιπὸν νὰ ζητήσω τὸ χέρι σας ἀπὸ τὸν πατέρα σας; Πιστέψτε με πὼς θὰ σᾶς κάνω πάρα πολὺ εὐτυχισμένη... Κι' ἀκόμα πρέπει νὰ σᾶς πῶ ὅτι ὁ κ. ντὲ Λὰ Μπουλλαὶ θὰ χαρεῖ πολὺ ὅταν μάθει πὼς δεχθήκατε νὰ γίνετε γυναῖκα μου!...

'Η Φρανσουὰζ ἄκουγε ὅλη αὐτιὰ χωρὶς νὰ πεῖ λέξη. "Οταν ὁ κόμης ἐτελείωσεν ἀρκέσθηκε νὰ τοῦ πεῖ τὰ λίγα αὐτὰ λόγια:

—'Αφῆστε με λίγο νὰ σκεφθῶ!

Κι' ὅταν ἔμεινε μόνη, ἔπεσε σὲ πικροὺς συλλογισμούς. Τὸν Γκόρμπιο δὲν τὸν ἀγαποῦσε. Κι' ὄχι μόνον αὐτὸ, ἀλλὰ τὸν φοβόταν κι' ὅλας. 'Αλλὰ ὁ Ντιντιέ; ὁ Ντιντιὲ ποὺ μὲ τόση σκληρότητα τὴν εἶχεν ἀφήσει νὰ καταλάβει πὼς τίποτε δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ὑπάρξει στὸ μέλλον μεταξύ τους;

'Απελπισμένη, μὴ μπορώντας νὰ συγκεντρώσει τὶς σκέψεις της, προχώρησε πρὸς τὸ μέρος ὅπου στεκόταν ἀμίλητος ὁ λοχαγός. Μόλις τὸν ἀντίκρυσε, ἔνιωσε ὅλη τὴν γυναικεία της ὑπερηφάνεια νὰ τὴν ἐμψυχώνει. Καὶ μὲ φωνὴ ποὺ προσπαθοῦσε νὰ τὴν κάνει σταθερὴ, τοῦ εἶπε:

—Σᾶς βρίσκω σὲ πολὺ κατάλληλη στιγμὴ, κ. ντ' 'Ωμόν. Χρειαζόμουν ἀκριβῶς ἕναν φίλο ποὺ νὰ μπορεῖ νὰ μοῦ δώσει μιὰ καλὴ συμβουλή.

—Εἶμαι στὴ διάθεσή σας, δεσποινὶς, εἶπε ψυχρὰ ὁ Ντιντιέ.

—Λοιπὸν, ἰδοὺ τί μοῦ συμβαίνει! Πρὸ ὀλίγων μόλις στιγμῶν ὁ κόμης Στανίσλαος Γκόρμπιο μοῦ ἔκαμε τὴν τιμὴ νὰ μὲ ζητήσει εἰς γάμον! Τοῦ ζήτησα λίγη διορία γιὰ νὰ σκεφθῶ καὶ νὰ συμβουλευθῶ μερικοὺς φίλους μου. Πέστε μου λοιπὸν τὴν γνώμη σας, ἐσεῖς ποὺ ἐνδιαφέρεσθε τόσον εἰλικρινῶς γιὰ τὴν εὐτυχία μου!

'Ο Ντιντιὲ χλώμιασε μπροστὰ στὴν ξαφνικὴν αὐτὴν ἐπίθεση. 'Αμέσως ὅμως συνῆλθε καὶ δίνοντας στὴ φωνή του ἕνα τόνο ὅσο μποροῦσε πιὸ ἀδιάφορο τῆς εἶπε:

—Γνωρίζετε τὸν κόμητα καλύτερα ἀπὸ μένα, δεσποινίς! 'Εξ ἄλλου ἡ γνώμη μου σ' ὅλη αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι ἔχει τόση λίγη σημασία!

'Η καρδιὰ τῆς Φρανσουὰζ πάγωσε στὸ ἄκουσμα τῶν τρομερῶν αὐτῶν λέξεων. 'Επέμεινε ὅμως.

—Φυσικὰ, ἡ εὐτυχία μου δὲν σᾶς ἐνδιαφέρει!

—"Ω, δεσποινίς! διεμαρτυρήθη ὁ δυστυχής.

—Λοιπὸν, τί μὲ συμβουλεύετε; Νὰ τὸν πάρω ἢ ὄχι;

—Ναὶ, ἂν εἶνε τίμιος ἄνθρωπος!

Μὲ τόνο ποὺ προδινόταν ὅλο τὸ μῖσος κ' ἡ ἀπελπισία της, ἡ Φρανσουὰζ εἶπε:

— Κύριε ντ' 'Ωμὸν, σᾶς εὐχαριστῶ. Εἶσθε ἀληθινὸς φίλος!

"Ολα εἶχαν τελειώσει μεταξύ τους.

(Συνέχεια στὸ ἑπόμενο)

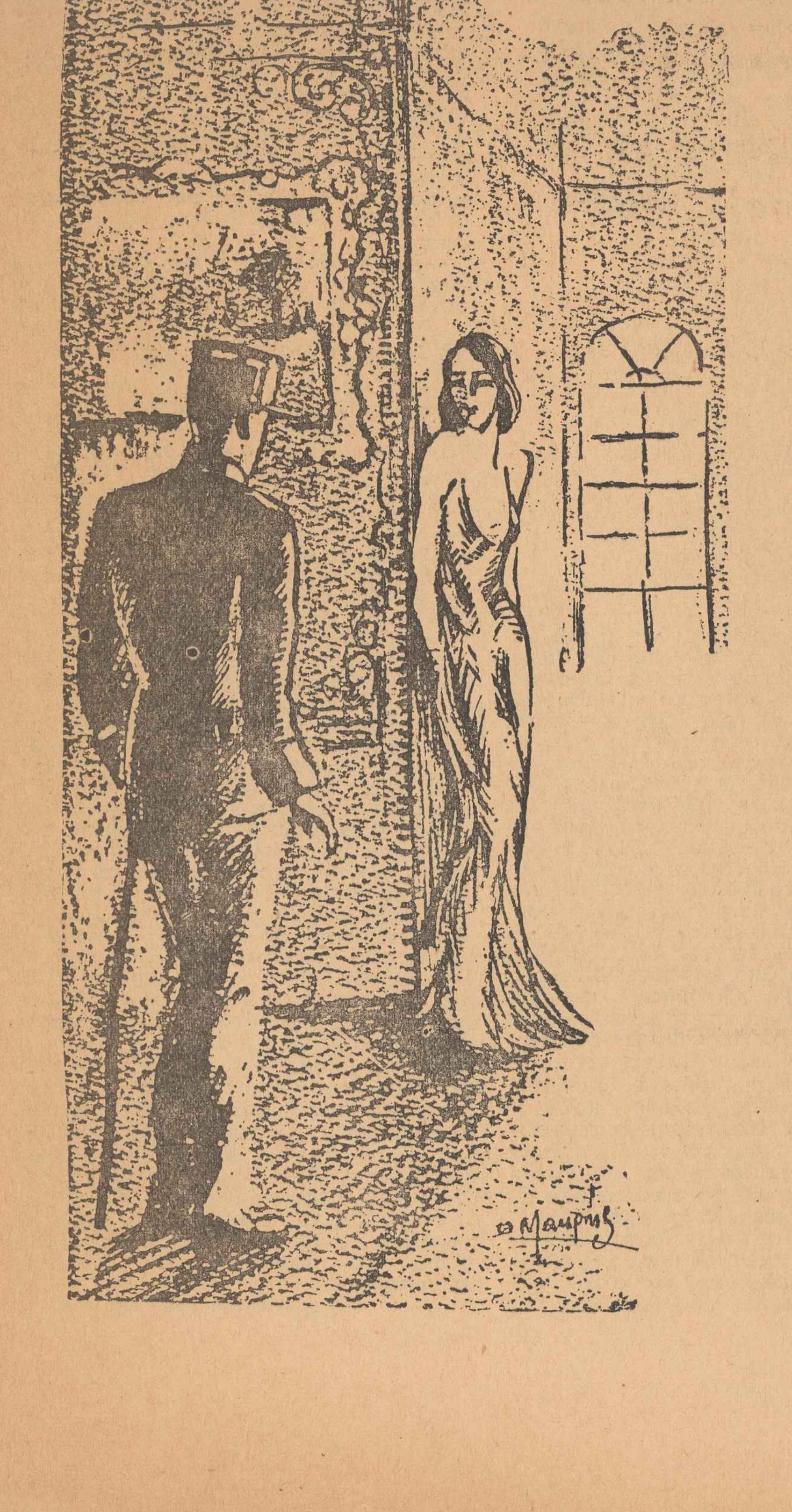

ΓΚΑΣΤΟΝ ΛΕΡΟΥ

Τελευταῖες περιπέτειες τοῦ ΣΕΡΙ-ΜΠΙΜΠΙ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

'Ο Σερὶ-Μπιμπὶ καθόταν σκεφτικὸς σὲ μιὰ γωνιά. Τὸ φοβερό του πρόσωπο εἶχε πάρει μιὰ περίεργη ὄψη τρυφερότητος. Κι' ὅταν ὁ Παλὰς τὸν κοίταξε καλὰ, ἀντελήφθη κάτι ποὺ τὸν ἔκανε νὰ ριγήσει: ὁ Σερὶ-Μπιμπὶ, ὁ πιὸ αἱμοβόρος κακοῦργος ποὺ ἀνεφάνη στὸν κόσμο, ὁ ἄνθρωπος χωρὶς ἔλεος καὶ χωρὶς οἶκτο, εἶχε δακρύσει.

Οἱ δυὸ φίλοι, χωρὶς νὰ ποῦν λέξη, ἔπεσαν στὴν ἀγκαλιὰ ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου. 'Ο βουβὸς αὐτὸς ἀποχαιρετισμὸς εἶχε κάτι τὸ μεγαλοπρεπὲς στὴν ἁπλότητά του. "Υστερα ὁ Σερὶ-Μπιμπὶ ἔδωσε τὶς τελευταῖες ὁδηγίες στὸ φίλο του.

—"Ακουσέ με, Παλὰς, τοῦ εἶπε, μοῦ φαίνεται πὼς θὰ μπορέσεις νὰ δημιουργήσεις μιὰ καινούργια ζωὴ καὶ νὰ εἶσαι ἥσυχος γιὰ ὅλα σου τὰ χρόνια! 'Αλλὰ δὲν ξέρει κανεὶς τί μπορεῖ νὰ κρύβει τὸ μέλλον. "Αν χρειασθεῖς ποτὲ τίποτε ἔχω στὸ Παρίσι ἕνα δικό μου ἄνθρωπο, ἕνα φίλο ποὺ λέγεται 'Ιλαὶρ καὶ ποὺ εἶνε μπακάλης. Δὲν θὰ ἔχεις παρὰ νὰ τοῦ πεῖς τὴ λέξη: «Φαταμτας»! (ἦταν μοιραῖο!) καὶ θὰ τεθεῖ στὶς διαταγές σου.

—Σερὶ-Μπιμπὶ, ἔκανε ὁ Παλὰς, ξέρω πὼς στὰ κάτεργα λάβαινες μιὰ μυστικὴ ἀλληλογραφία. Πές μου πῶς θὰ μπορέσω νὰ σοῦ γράψω;

—"Οχι, ὄχι, φώναξε ὁ κακοῦργος κρύβοντας τὰ δάκρυά του. Δὲν θέλω νὰ μοῦ γράψεις! Πρέπει νὰ μὲ ξεχάσεις! 'Ο Παλὰς ἀπ' αὐτὴ τὴ στιγμὴ πέθανε!

Αὐτὲς ἦσαν ἡ τελευταῖες λέξεις τοῦ Σερὶ-Μπιμπὶ ἐνῷ ἀποχαιρετοῦσε τὸν φίλο του. Καὶ ὁ Παλὰς, σιωπηλὸς, ἀκολούθησε τὸν Φερνάντεζ πρὸς τὸ βαπόρι...

. . . .

'Η πλώρη τοῦ πλοίου ἔσχιζε τὰ νερὰ τοῦ 'Ατλαντικοῦ. 'Η νύχτα ἦταν φεγγαρόλουστη. 'Ακουμπισμένος στὴν κουπαστὴ, κάποιος κομψὸς ταξιδιώτης κοίταζε τὸν ὁρίζοντα προσπαθῶντας νὰ ξεχωρίσει τὰ χαμηλὰ ἀκρογυάλια τῆς Γουιάνας ὅπου εἶχε βασανισθεῖ τόσα χρόνια... "Εχουν ὅμως τώρα πειὰ ἐξαφανιστεῖ στὰ βάθη τοῦ ὁρίζοντος!

'Ο ἐπιβάτης αὐτὸς ἦταν ὁ κ. Ντιντιὲ ντ' 'Ωμόν. Καὶ πάρα πέρα, ἀκουμπισμένη κι' αὐτὴ στὴν κουπαστὴ, διακρινόταν μιὰ κομψὴ σιλουέττα. 'Ο Ντιντιὲ —ὁ Παλάς!— εἶχε μάθει τὸ ὄνομα τῆς κοπέλλας: λεγόταν Φρανσουὰζ ντὲ Λὰ Μπουλλαὶ καὶ γυρνοῦσε ἀπὸ μιὰν ἐξερευνητικὴ ἀποστολὴ στὴν ὁποίαν εἶχε συνοδεύσει τὸν πατέρα της...

'Ο Παλὰς τὴν κοίταζε ἀχόρταγα. Καὶ ξαφνικὰ στὰ χείλη του ἄνθισε ἕνα χαμόγελο εὐτυχίας...

ΤΕΛΟΣ

Ὁ ΑΝΘΡΩΠΟΣ, ΜΕ ΤΙΣ ΤΕΣΣΕΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Τὸ παράξενο χρέος ἑνὸς ἀμερικανοῦ ἀπὸ τὸ Σικάγο.— Οἱ τέσσερις καλλονές τοῦ Μὶλ Πάτερσον

Ενας ἐκκεντρικὸς 'Αμερικανὸς κατέρριψε τὸ πιὸ ἀλλόκοτο καὶ τὸ πιὸ ἐξωφρενικὸ ρεκὸρ τῆς ἐποχῆς μας: μέσα σὲ 25 μέρες παντρεύτηκε τέσσερις γυναῖκες! Αὐτὸ τὸ ρεκὸρ ὅμως ἦταν ἀπόκρυφο καὶ δὲν θὰ ἔβγαινε στὴ φόρα, ἂν ἀπὸ μιὰ ἀπρόοπτη ἀναποδιὰ τῆς τύχης δὲν ἀνακατευόταν ἡ ἀστυνομία, ἡ ὁποία, ὅπως ἄλλως τε τὸ συνηθίζει, ἀντὶ νὰ ξεδιαλύνῃ μπέρδεψε περισσότερο τὴν παράξενη αὐτὴ ὑπόθεσι..."Αν ἡ ἀστυνομία δὲν ἔμπαινε στὴ μέση, ὁ 'Αμερικανὸς αὐτὸς θὰ ἐξακολουθοῦσε νὰ παντρεύεται ὦμορφες καὶ δροσερὲς συμπατριώτισσές του... ἐπ' ἄπειρον!

Ποιὸς εἶνε ὅμως, ὁ παράξενος αὐτὸς τύπος; "Ε, λοιπὸν τὸ ρεκὸρ τῶν γάμων τὸ κατέρριψε ὁ μίστερ Μὶλ Πάτερσον ἀπὸ τὸ Σικάγο. Εἶνε ἕνας ἀξιοπρεπέστατος «γιάγκης», ποὺ ζυγίζει ἑκατὸ κιλὰ καὶ ποὺ μπορεῖ νὰ σηκώσῃ στοὺς ὤμους του, σὰν τὸν "Ατλαντα, ὅλη τὴν ὑδρόγειο μὲ τὰ ἀβάσταχτα βάσανά της.

'Ο μίστερ Μὶλ Πάτερσον ὡστόσο στάθηκε ἄτυχος. Μιὰ μέρα, στὶς ἀρχὲς τῆς περασμένης ἑβδομάδος, ἕνας πόλισμαν τὸν ἔπιασε στὸ δρόμο καὶ τὸν παρεκάλεσε μὲ ὄχι καὶ ἐξαιρετικὴ εὐγένεια νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ στὸ τμῆμα. Μὴ νομίσετε τώρα ὅτι εἶχαν πιά[illegible] 'Αμερικανὸ ὡς δίγαμο!... Κάθε ἄλλο. Τὸν εἶχαν πιάσει γιὰ ἕνα πολὺ κοινό, κοινότατο λόγο: ἕνας ξενοδόχος, ἕνας ἑστιάτωρ δηλαδή, τὸν εἶχε καταγγείλει ἐπὶ ἀπάτῃ. 'Ο Πάτερσον, ὁ «ἄνθρωπος μὲ τὶς τέσσερις καλλονές», ὅπως εἶνε πασίγνωστος σήμερα στὴν 'Αμερική, τοῦ χρωστοῦσε ἕνα μεγάλο λογαριασμό: ὅλα τὰ ἔξοδα ἑνὸς πριγκηπικοῦ γαμηλίου δείπνου γιὰ 104 πρόσωπα. 'Ο γαμπρὸς δὲν τοῦ εἶχε πληρώσει οὔτε ἕνα «σέντς».

—Παρακαλῶ, δὲν βλέπω τὴν ἀπάτη... ἀπάντησε ὁ Πάτερσον στὸν ἀστυνόμο. Δὲν πρόκειται περὶ ἀπάτης. Εἶνε ἕνα χρέος, ποὺ δὲν ἀρνοῦμαι νὰ τὸ πληρώσω μόλις ἐξοικονομήσω τὰ λεφτὰ ποὺ χρειάζονται...

Μὰ ἡ συμφορά του δὲν ἦταν τόσο μικρή. "Ηταν τριπλασία. 'Ο μίστερ Πάτερσον εἶχε ἐξαπατήσει ἄλλες τρεῖς φορὲς τὸν ξενοδόχο καὶ τοῦ χρωστοῦσε τὰ ἔξοδα ἄλλων τριῶν γαμηλίων γευμάτων. Στὸ καθένα ἀπ' αὐτὰ εἶχαν καθήσει πάλι 104 ἀκριβῶς προσκαλεσμένοι...

'Απὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ ἡ ὑπόθεσις ἄρχισε νὰ μπερδεύεται. Τέσσερις λογαριασμοί. Πάει καλά. Μὰ τέσσερα γαμήλια γεύματα σημαίνουν τέσσερις διαδοχικοὺς γάμους.

Τί συνέβαινε σ' αὐτὴ τὴν μυστηριώδη ὑπόθεσι; Πῶς ὁ μίστερ Πάτερσον εἶχε καταφέρει μέσα σὲ 25 μέρες νὰ πάρῃ τρία διαζύγια καὶ νὰ παντρευτῇ τέσσερις γυναῖκες; 'Η ἱστορία αὐτὴ ἔπρεπε νὰ διαφωτισθῇ ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ γρήγορα...

'Ο ἀστυνόμος λοιπὸν κάλεσε ἀμέσως τὴν «μίσσες» Μάμπελ Πάτερσον, τὴν τέταρτη γυναῖκα τοῦ ἐκκεντρικοῦ 'Αμερικανοῦ, ποὺ τὴν εἶχε παντρευτῇ στὶς 15 'Ιανουαρίου, καὶ τὴν ὑπέβαλε σὲ μιὰ πολύωρη καὶ διεξονυχιστικὴ ἀνάκρισι.

'Η «μίσσες» Μάμπελ Πάτερσον τότε, μιὰ ἀπὸ τὶς ὡραιότερες μοδίστρες τοῦ Σικάγου, ἀναγκάσθηκε νὰ ὁμολογήσῃ τὴν παράξενη περιπέτειά της, κλαίγοντας μὲ λυγμοὺς γιὰ τὴν τύχη τοῦ ἀγαπημένου της... συζύγου.

—'Ομολογῶ, ἐδήλωσε στὸν ἀστυνόμο, ὅτι δὲν ἐδίστασα διόλου νὰ δεχθῶ τὴν πρότασι γάμου, ποὺ μοῦ ἔκανε ὁ μίστερ Πάτερσον, γιατὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα εἶνε ἕνας ὀμορφάνθρωπος, ποὺ ζυγίζει ἑκατὸ κιλὰ κι' ἔπειτα γιατὶ τὸν θεώρησα ὡς μιὰ καλὴ τύχη γιὰ μένα. 'Ο μίστερ Πάτερσον μοῦ εἶχε εἰπῆ ὅτι εἶχε πεθάνει τὸν περασμένο χρόνο στὴ Σουηδία ἡ μητέρα του κι' ὅτι τοῦ εἶχε ἀφήσει μιὰ κολοσσιαία περιουσία. Δὲν μποροῦσε ὅμως νὰ τὴν κληρονομήσῃ, γιατὶ σύμφωνα μὲ τὴ διαθήκη ἔπρεπε νὰ παντρευτῇ. Πῶς μποροῦσα λοιπὸν νὰ τοῦ ἀρνηθῶ τὸ χέρι μου; 'Ο μίστερ Πάτερσον ἦταν ἄνθρωπος ποὺ δὲν λογάριαζε τὰ λεφτὰ κι' ἀπόδειξις εἶνε ἡ μεγάλη σπατάλη ποὺ ἔκανε στὸ γαμήλιο γεῦμα. Θὰ ξόδεψε δίχως ἄλλο χιλιάδες καὶ χιλιάδες δολλάρια γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς 104 προσκαλεσμένους μας κι' ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸ μοῦ ἔδωσε πεντακόσια δολλάρια ὕστερα ἀπὸ τὸ τραπέζι, μὲ συνώδευσε στὸ σπίτι μου καὶ μ' ἀποχαιρέτησε ἀμέσως, γιατὶ θὰ ἔφευγε τὸ ἴδιο βράδυ γιὰ τὴ Σουηδία. 'Απὸ ἐκείνη τὴ στιγμὴ δὲν τὸν ξαναεῖδα πιά...

'Ο ἀστυνόμος κύτταξε δύσπιστα τὴ «μίσσες» Πάτερσον καὶ τὴ ρώτησε μὲ εὐγένεια:

— Μεταξὺ τοῦ γεύματος καὶ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ συζύγου σας δὲν εἴχατε κανένα τρυφερὸ «τὲτ-ὰ-τὲτ» μαζί του;

— Παρακαλῶ, τὸν διέκοψε ὁ μίστερ Πάτερσον. Εἶμαι ἕνας τζέντλεμαν!...

'Ο ἀστυνόμος τότε ἀναγκάσθηκε νὰ καλέσῃ καὶ τὶς ἄλλες τρεῖς γυναῖκες τοῦ Πάτερσον, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ κατώρθωνε νὰ δώσῃ μιὰ ἐξήγησι σ' αὐτὴ τὴν ἐξωφρενικὴ περιπέτεια.

Ξέρετε τώρα τὶ ἔμαθε κι' ἀπὸ τὶς τρεῖς ἄλλες γυναῖκες του, τὴν Λίλιαν Μάρκετ, τὴν Ρόζα Βάϊσμπεργκ καὶ τὴν "Αννα Χούλμαν; Τὰ ἴδια πράγματα! 'Ο ἐκκεντρικὸς 'Αμερικανὸς τὶς εἶχε γνωρίσει κι' αὐτὲς τυχαίως, τοὺς εἶχε μιλήσει γιὰ τὴν ἰδιότροπη διαθήκη τῆς μητέρας του, τὶς εἶχε πείσει νὰ τὸν παντρευτοῦν καὶ πρὶν παρουσιασθοῦν μπροστὰ στὸν πάστορα γιὰ νὰ τοὺς εὐλογήσῃ, εἶχε γιορτάσει τὸ γάμο του μ' ἕνα πριγκηπικὸ πάντα τραπέζι, στὸ ὁποῖο εἶχε καλέσει 104 πρόσωπα. "Επειτα τοὺς εἶχε δώσει τὰ πεντακόσια δολλάρια τῆς παρηγοριᾶς κι' εἶχε φύγει γιὰ τή... Σουηδία.

Μὰ ἦταν τρελλὸς λοιπόν; "Οχι, ὅπως σᾶς εἴπαμε.

— Οἱ κυρίες, δήλωσε τέλος στὸν ἀστυνόμο, ὑποθέτω ὅτι δὲν ἔχουν κανένα παράπονο ἀπὸ μένα. Δὲν τοὺς ἔκανα κανένα κακό. Περάσαμε μαζὶ μιὰ εὔθυμη μέρα μὲ τὴ συντροφιὰ 104 προσώπων, φάγαμε ὑπέροχα, ἤπιαμε ἄφθονο κρασί, γλεντήσαμε, χορέψαμε, τὰ κάναμε θάλασσα καὶ τὰ ἐξημερώματα χωρίσαμε σὰν καλοὶ φίλοι κι' ὁ καθένας τράβηξε τὸ δρόμο του. 'Υποθέτω ἀκόμη ὅτι ἐκεῖνο τὸ μικρὸ δῶρο τῶν 500 δολλαρίων δὲν δυσαρέστησε διόλου τὶς κυρίες... Βλέπετε λοιπόν; Δὲν πρόκειται περὶ ἀπάτης. 'Απλῶς μόνον γιὰ μιὰ ἀθῶα διασκέδασι, γιὰ μιὰ μαν[illegible] γιὰ μιὰ τρέλλα. "Οσο γιὰ τὰ ἔξοδα...

— Τὰ πλήρωσαν οἱ ἄλλοι, τοῦ ἀπάντησε ὁ ἀστυνόμος.

Γιατί, ἀλήθεια, καὶ τὰ 500 δολλάρια ποὺ ἔκανε δῶρο στὶς γυναῖκες του ὁ μίστερ Πάτερσον, τὰ δανειζόταν ἀπὸ τοὺς φίλους του. Κι' ἔτσι ὁ «ἄνθρωπος μὲ τὶς τέσσερις καλλονὲς» δὲν χρωστοῦσε μόνο τὰ τέσσερα γαμήλια γεύματα στὸν ξενοδόχο του, ἀλλὰ εἶχε κι' ἕνα ἄλλο χρέος ἀπὸ δυὸ χιλιάδες δολλάρια!...

Τὸ ἀποτέλεσμα τώρα αὐτῆς τῆς παράξενης ἱστορίας εἶνε ὅτι ὁ μίστερ Μὶλ Πάτερσον καταδικάστηκε νὰ πληρώσῃ τὰ χρέη του καὶ ἐπὶ πλέον 50,000 δολλάρια στὴν κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς τέσσερις γυναῖκες του.

ΠΩΛ ΜΠΡΕΝΓΚΕ

ΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΜΑΣ

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΜΑΓΙΚΗΣ ΕΙΚΟΝΟΣ. — Λύσεις τοῦ Διαγωνισμοῦ μας αὐτοῦ θὰ δεχθῶμεν, ὑπὸ τοὺς ὅρους ποὺ ἀναφέραμε στὸ προηγούμενο φύλλο μας, μέχρι τῆς 3 Φεβρουαρίου (καὶ ὄχι 22 τρέχ., ὅπως ἀπὸ τυπογραφικὴ ἀβλεψία ἐδημοσιεύθη στὸ προηγούμενο φύλλο μας). Τὰ ἀποτελέσματα θὰ δημοσιευθοῦν στὸ φύλλον μας τῆς 10ης Φεβρουαρίου. (Προηγούμενον φύλλον μας μπορεῖτε νὰ ζητήσετε ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας).

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΠΑΚΑΡΑ. — Τὰ ὀνόματα τῶν δέκα βραβευθέντων θὰ δημοσιευθοῦν στὸ ἑπόμενον φύλλον μας. 'Η ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἀπὸ τοὺς κ. κ. Α. Βώττην, Ν. Προεστόπουλον, Ν. Πεσνικίδην καὶ Ν. Χάγερ Μπουφίδην, εἰσηγητήν, ἔβγαλε ἤδη τὰ ἀποτελέσματα.

'Η μεγάλη μας ἔρευνα:

Η μόνες ἀλησμόνητες στιγμὲς τοῦ πολέμου ὅπως τὶς ἔζησαν αὐτοὶ ποὺ ἐπολέμησαν

συνεχίζεται στὸ ἐρχόμενο φύλλο μας.

ΤΑ ΣΚΙΤΣΑ ΤΟΥ ΕΠΤΑΗΜΕΡΟΥ (ΥΠΟ Α. ΒΩΤΤΗ)

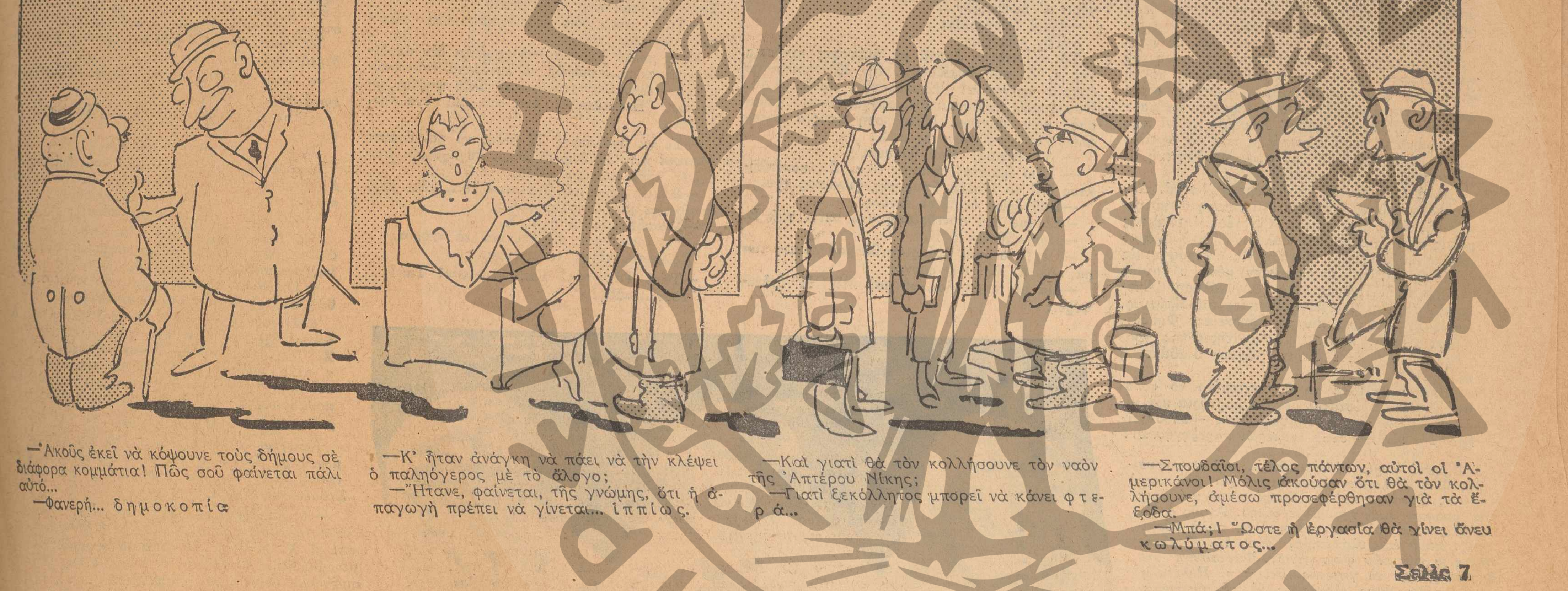

—'Ακοὺς ἐκεῖ νὰ κόψουνε τοὺς δήμους σὲ διάφορα κομμάτια! Πῶς σοῦ φαίνεται πάλι αὐτό...

—Φανερή... δημοκοπία

—Κ' ἦταν ἀνάγκη νὰ πάει νὰ τὴν κλέψει ὁ παληόγερος μὲ τὸ ἄλογο;

—"Ητανε, φαίνεται, τῆς γνώμης, ὅτι ἡ ἀπαγωγὴ πρέπει νὰ γίνεται... ἱππίως.

—Καὶ γιατί θὰ τὸν κολλήσουνε τὸν ναὸν τῆς 'Απτέρου Νίκης;

—Γιατὶ ξεκόλλητος μπορεῖ νὰ κάνει φτερά...

—Σπουδαῖοι, τέλος πάντων, αὐτοὶ οἱ 'Αμερικάνοι! Μόλις ἀκούσαν ὅτι θὰ τὸν κολλήσουνε, ἀμέσω προσεφέρθησαν γιὰ τὰ ἔξοδα.

—Μπά;! "Ωστε ἡ ἐργασία θὰ γίνει ἄνευ κωλύματος...

ΣΕ ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΣΠΗΤΙΑ ΠΟΥ ΚΑΛΟΥΝ ΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ...

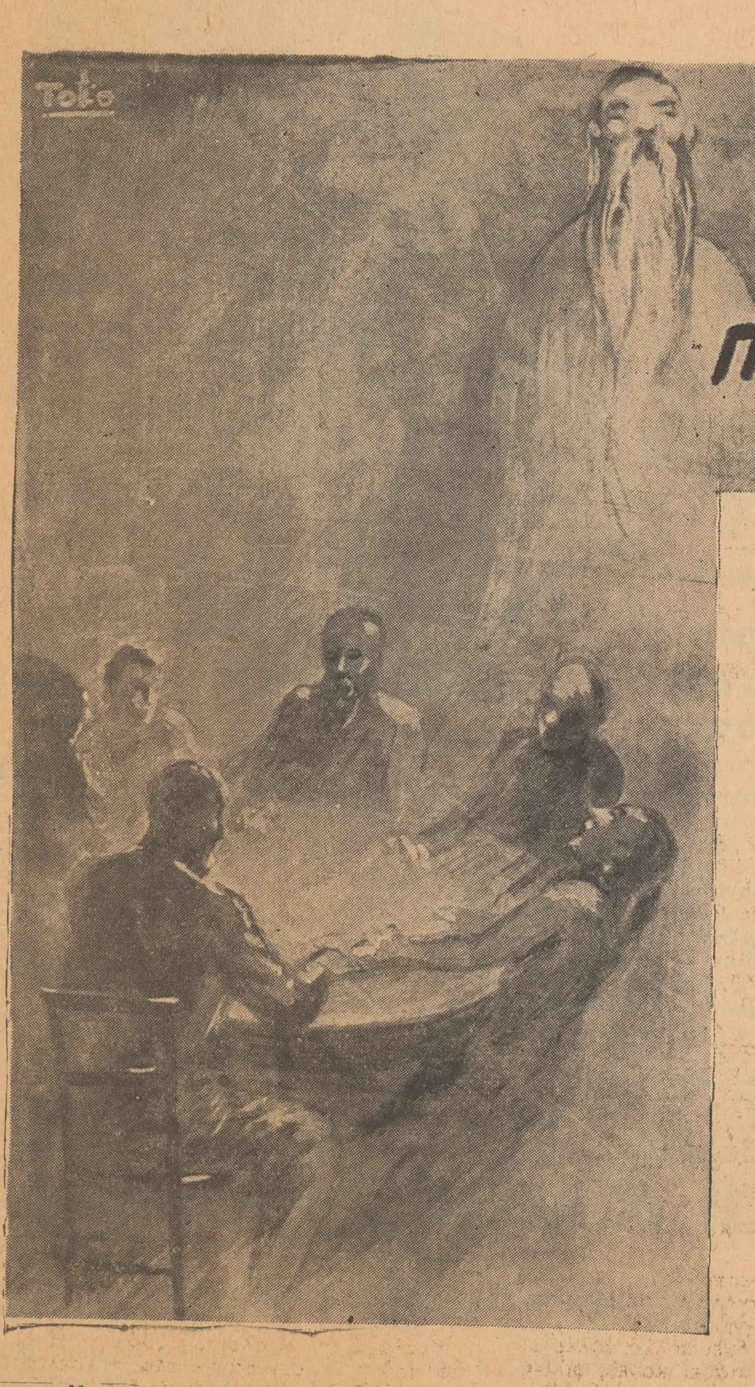

Τὰ ψυχοφυσικὰ φαινόμενα.—Τηλεκινητικὰ πειράματα, ἐκτοπλάσματα, ὑποβολή.—Τὸ χρεωκοπημένο «τραπεζάκι».—Εὔθυμα καὶ σοβαρά.

Τὸ σπίτι τῆς ὁδοῦ Θεμιστοκλέους

Ἡ μόδα τοῦ «πνευματισμοῦ» ποὺ εἶνε κατακτήσει ἄλλοτε τὴν Ἀθήνα μὲ τὰ «τραπεζάκια» καὶ τὴ μεταβίβαση τῆς σκέψεως, εἶχε περάσει πιὰ τὰ τελευταῖα χρόνια. Ἐχρεωκόπησε τὸ «ραπεζάκι», κ' ἡ ὑποβολή, κ' ἡ μεταβίβαση τῆς σκέψεως ἔπαψαν πιὰ νὰ προξενοῦν κατάπληξη. Τὰ παραδέχτηκε ἡ Ἐπιστήμη κι' ὁ κόσμος ὁλόκληρος κ' ἔχασαν ἔτσι τὸ θέλγητρο τοῦ μυστηρίου.

Ἡ «πνευματιστικὲς» συγκεντρώσεις τῶν σαλονιῶν ποὺ τρομοκρατοῦσαν τοὺς ἁπλοϊκοὺς κ' ἔδιναν ἀφορμὴ στοὺς ἄλλους νὰ διασκεδάζουν, παραχώρησαν κι' αὐτὲς μὲ τὴ σειρά τους τὴ θέση τους στὴ βασιλεία τῆς «πόκας». Ἔτσι ὁ πνευματισμὸς ἔπαψε νὰ εἶνε... κοσμικός.

* * *

Ὄχι ὅμως γιὰ πολύ. Συγχρονίστηκε, διόρθωσε τὴν ἐμφάνισή του, συμμορφώθηκε μὲ τὶς ἀπαιτήσεις τῆς ἐξελίξεως καὶ ξαναγύρισε μὲ καινούργια ἐφόδια, ἐναρμονισμένος πιὰ μὲ τὸ περιβάλλον. Δὲν εἶνε τώρα πρωτόγονος καὶ δὲν ἐπιμένει στὸ χρεωκοπημένο τραπεζάκι. Οὔτε λέγεται «πνευματισμός». Εἶνε γνωστὸς μὲ τὸ πομπῶδες, τὸ ἐντυπωσιακὸ ὄνομα «Ψυχοφυσικαὶ Ἐπιστῆμαι»! Κ' ἔχει νὰ μᾶς ἐπιδείξει χίλιες δυὸ προόδους: Ἔρευνες τοῦ ὑποσυνειδήτου, τηλεκινητικὰ φαινόμενα, ἐκτοπλασματικὲς ἐμφανίσεις, «μέντιουμ» ἰσχυρὰ κλπ. Τίποτε ἀπ' ὅλα ὅσα ἀπαριθμῶ δὲ στερεῖται σοβαρότητος. Καὶ ἡ ἔρευνες τοῦ ὑποσυνειδήτου —Ψυχανάλυσις— ἔχουν σήμερα προοδεύσει σημαντικὰ καὶ ἀποδεικνύουν κάθε παληὸ ἀμφισβητήσιμο θεώρημα, καὶ τὰ τηλεκινητικὰ φαινόμενα —μετακινήσεις ἐπίπλων, ἀντικειμένων κλπ. ἐξ ἀποστάσεως, χάρις στὴν τηλενεργικὴ ἐπίδραση τοῦ «μέντιουμ»— ἔχουν ἀποδειχθεῖ σοβαρά, καὶ ἡ ἐμφάνιση τῶν ἐκτοπλασμάτων —ἄυλες σκιὲς χωρὶς θετικὴ μορφὴ καὶ συγκεκριμένο σχῆμα— ἔχει ὑλοποιηθεῖ μὲ κερὶ κ' ἔτσι μᾶς πείθει πὼς δὲν πρόκειται περὶ αὐταπάτης ποὺ νὰ ὀφείλεται στὴν προδιάθεση καὶ στὴν ὑποβλητικὴ ἀτμόσφαιρα τῶν πειραμάτων.

Ἀλλὰ ἐδῶ δὲν θὰ μιλήσουμε γι' αὐτά. Δὲν ἔχουμε σκοπὸ νὰ δώσουμε ἕνα ἐπιστημονικὸ ρεπορτάζ, ἀλλὰ μιὰ εἰκόνα τῆς νέας ἐπιδημικῆς μόδας τῶν Ἀθηναϊκῶν σαλονιῶν, ποὺ ἔφεραν πάλι στὴν ἡμερησία διάταξη τὶς «Ψυχοφυσικὲς Ἐπιστῆμες», κι' ἀνακατεύουν μέσα σ' αὐτὲς Μεταφυσική, Πνευματισμό, Ψυχανάλυση, Ἀποκρυφισμό, Μετεμψύχωση, θεωρίες τοῦ Μπύχνερ, φακίρες, Ἰνδικὲς παληὲς θρησκεῖες, Φρόυντ, Χριστιανισμό, Τεκτονισμό, μυστηριώδεις γραφές, κι' ὅ,τι εἶνε δυνατὸ νἄχουν διαβάσει ἢ ἀκούσει!

Ἐκεῖνο μάλιστα τὸ δυστυχισμένο τὸ «ὑποσυνείδητο», ὑφίσταται μεγάλα μαρτύρια καὶ γίνεται ἄθελά του κι' ἀσυναίσθητα —ὑποσυνείδητο δὲν εἶνε;— θῦμα τρομερῶν παρεξηγήσεων!

* * *

Γνωστὴ κυρία εἰδικευμένη... στὰ ψυχοφυσικά, ἡ κ. Πολιτάκη, ἀπεκήρυξε πρὶν ἀπὸ καιρὸ τὸν κ. Τανάγρα καὶ τὶς θεωρίες του καὶ ἔφιασε «κόμμα» δικό της. Εἶχε δίκηο. Αὐτὸς ὁ Ταγάγρας εἶνε πολὺ συγκρατημένος, πολὺ δύσπιστος, πολὺ ἐπιφυλακτικός! Εἶνε ὁ... Τσαλδάρης τῶν ψυχικῶν φαινομένων. Φαντασθῆτε ὅτι ἀμφισβητοῦσε τὸ γεγονός, ὅτι ἡ κ. Πολιτάκη κουβεντιάζει ὧρες ὁλόκληρες μὲ τὰ πνεύματα τῶν Μεγάλων Ἀνδρῶν! Ἐνῷ τὸ πρᾶγμα εἶνε ἁπλούστατο. Ἡ κ. Πολιτάκη καλεῖ ὁποια ὥρα τῆς ἔρθει τὸ κέφι, τὸν Πυθαγόρα, τὸν Βίκτωρα Οὐγκώ, τὸν Δαντόν, τὸ Γκαῖτε, τὸ Ρασπουτίν, τὸν Δάντη καὶ τόν... Μπασιάκο καὶ κουβεντιάζει μαζί τους κατὰ σειράν. Σκεφθῆτε τί ἀνακάτεμα αἰώνων καὶ ἀνθρώπων! Ὁ Μπασιάκος κι' ὁ Πυθαγόρας!... Τί ἀπόλαυσις! Ἡ κ. Πολιτάκη δὲν μᾶς εἶπε καὶ τὴ λεπτομέρεια ἂν συζητοῦν καὶ μεταξύ τους ὅλοι αὐτοί. Γιατὶ τότε θἆταν ἐνδιαφέρον ν' ἀκούσωμε π.χ. τὸ Ρασπουτὶν νὰ ρωτᾷ τὸν Οὐγκὼ «τί ἰδέα ἔχει ... τὴν σύγχρονη Ρωσσία»!

* * *

Μεγάλη μανία μὲ τὸν πνευματισμὸ ἔχει καὶ ἡ κ. Ζ., γνωστοτάτη στοὺς κοσμικοὺς κύκλους, ποὺ βεβαιώνει ἐπίσης ὅτι τὰ «πνεύματα» τῆς κάνουν παρέα ταχτική.

Ἕνα ἀπ' τὰ τελευταῖα ἀπογεύματα, ἀνεκάλυψε πὼς κάποιος δάσκαλος τῆς Δραματικῆς —ἡ κ. Ζ. ἀσχολεῖται καὶ μὲ τὸ θέατρο —εἶνε σπουδαιότατο «μέντιουμ». Τὸν κάθησε λοιπὸν σὲ μιὰ καρέκλα καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὸν ὑπνωτίσει. Εἶνε ἀνεκδιήγητο τί τράβηξε ὁ ἄνθρωπος. Ἐπὶ τέλους ἀπεφάσισε νά... ὑπνωτισθῇ.

—Σὲ διατάσσω νὰ πᾶς στὸ διπλανὸ δωμάτιο... Πῆγες; Τί βλέπεις;

Φυσικὰ τὸ «μέντιουμ» ἤξερε πολὺ καλὰ τί συνέβαινε στὸ διπλανὸ δωμάτιο, ποὺ ἔγραφε ὁ γυιὸς τῆς κ. Ζ. Τὸ εἶπε. Ἡ κυρία μᾶς ἐκύταξε θριαμβευτικά. Σοβαροί, κουνήσαμε μὲ θαυμασμὸ τὰ κεφάλια. Καὶ τὸ πείραμα προχώρησε.

—Νὰ βρεῖς τὸν ἄντρα μου. Ποῦ εἶνε τώρα;

Τὸ «μέντιουμ» δὲν ἀπαντᾷ. Πῶς νὰ ξέρει ὁ δυστυχὴς ἄνθρωπος ποῦ εἶνε ὁ ἄντρας τῆς κ. Ζ.;

—Νὰ βρεῖς τὸν ἄντρα μου, εἶπα!! Κραυγάζει τώρα ἡ κ. Ζ. διὰ νά... ἐπιβληθεῖ στὸ «μέντιουμ» ποὺ παρ' ὀλίγον νὰ τιναχτεῖ ἀπ' τὶς φωνές!

—Τὸν βρῆκα...

—Ὡραῖα! Ποῦ τὸν βρῆκες;

—Στὸ δρόμο.

—Σὲ ποιὸν δρόμο;

—Στὴν ὁδὸ Σταδίου...

—Τί κάνει;

—Περπατεῖ... Τώρα στέκει... Ἀγοράζει τσιγάρα κ' ἐφημερίδα...

—Ποιὰ ἐφημερίδα;

—Τὴν «Ἑστία».

Τὸ «μέντιουμ» ξυπνᾷ μὲ διάφορες κινήσεις τῆς κ. Ζ. ποὺ θυμίζουν... τὴν Κοτοπούλη σὲ ἀρχαία τραγωδία! Ἐπακολουθεῖ πανδαιμόνιο. Θαυμασμοί, ἐνθουσιασμοί, συγχαρητήρια, χαλασμὸς τῶν πάντων. Μέσα στὴ φούρια καταπλέει καὶ ὁ σύζυγος τῆς κ. Ζ.

—Ἆ! Νάτος! Ποῦ ἤσουνα;

—Ἔξω ἤμουνα! ἀπαντᾷ ὁ κ. Ζ., κατάπληκτος ἀπ' τὸ ἔξαλλο ὕφος τῆς γυναίκας του.

—Ποῦ ἔξω; ἐπιμένει ἐκείνη.

—Εἴχαμε μιὰ συνεδρίαση στὸ σπίτι τοῦ Β.

—Ποῦ κάθεται ὁ Β.;

—Ὢχ! ἀδερφέ, ἀνάκριση θὰ μοῦ κάνεις τώρα; Δὲ μ' ἀφίνεις ἥσυχο;

—Μὰ σὲ παρακαλῶ, νὰ μοῦ πεῖς. Μ' ἐνδιαφέρει.

—Ποῦ κάθεται ὁ Β.; Στὴν ὁδὸ Στουρνάρα.

—Τί ὥρα ἔφυγες ἀπὸ κεῖ;

—Πρὶν ἀπὸ δέκα λεπτά.

—Καὶ πέρασες ἀπ' τὴν ὁδὸ Σταδίου;

—Ἐγώ; ὄχι. Τί γύρευα στὴν ὁδὸ Σταδίου;

—Δὲν περπάτησες καθόλου στὴν ὁδὸ Σταδίου;

—Ὄχι. Ἦρθα μάλιστα μὲ ταξί.

—Καὶ δὲν ἀγόρασες τσιγάρα;

—Εἶχα τσιγάρα.

—Οὔτ' ἐφημερίδα;

—Οὔτε!

Ἡ κ. Ζ. γίνεται ἔξω φρενῶν. Καὶ μένει μὲ τὴν ἐντύπωση πὼς ὁ ἄντρας της τῆς λέει συστηματικῶς ψέμματα, ἴσως ἀπὸ συνήθεια. Ποιὸς ξέρει τί τῆς κρύβει κάθε μέρα!... Δὲν ἀποκλείεται καὶ νά... τὸν χωρίσει! Γιατὶ —ὅλα κι' ὅλα— τό... «μέντιουμ» δὲν γελιέται ποτέ!

* * *

Σ' ἕνα σπίτι τῆς ὁδοῦ Θεμιστοκλέους, ἡ κ. Χ. ἐνοικιάζει δωμάτια... ἐρασιτεχνικῶς! Ξέρετε τί θὰ πεῖ αὐτό; Θὰ πεῖ πὼς μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἀνακαλύπτει... ἄτομα ποὺ κρύβουν προσόντα «μέντιουμ». Κάνει κάθε Σάββατο «πνευματιστικὲς» συνεδριάσεις καὶ καλεῖ τὰ «πνεύματα» ὄχι μὲ «τραπεζάκια» ἀλλὰ μὲ τὴν «ἔνταση τῆς ἕλξεως» καὶ τὴ δυναμικότητα τῶν «μέντιουμ».

Σὲ μιὰ μεγάλη, εὐρύχωρη σάλλα μὲ λίγα ἔπιπλα, συγκεντρώνονται τὰ πρόσωπα ποὺ πρόκειται νὰ λάβουνε μέρος στὴ συνεδρίαση. Σβύνουν τὰ φῶτα, ἐπακολουθοῦν μερικὰ λεπτὰ νεκρικῆς σιγῆς, καὶ ἡ κυρία... Ἀλλὰ παρακολουθῆστε καλύτερα μὲ τὴ σειρὰ τὰ γεγονότα.

Εἶνε ἐννηὰ ἡ ὥρα τὸ βράδυ. Παρόντες ὁ συνταγματάρχης κ. Γ., ὁ κ. καὶ ἡ κ. Α. Δεσύλλα, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Στύλλου, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Σ. Βαμβάκου, ὁ συνάδελφος κ. Π. Κατηφόρης —κι' αὐτὸς γιὰ «ρεπορτάζ»— ὁ γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τῶν Δ. Φόρων κ. Γ. Παπαδημητρίου, μιὰ κοντὴ —ὀκτὼ πόντους ὕψος— δεσποινὶς καὶ ὁ πανύψηλος μνηστήρ της.

Σβύνουν, ὅπως εἴπαμε, τὰ φῶτα καὶ «ἄρχεται ἡ συνεδρίασις». Ἡ κοντὴ δεσποινὶς κρατεῖ εἰς ἰσορροπίαν στὰ μπροστινὰ μόνον πόδια μιὰ μικρὴ καρέκλα. Ἡ κ. Χ. μετὰ ὀλιγόλεπτον «κατανυκτικὴν σιωπὴν» παρακαλεῖ τὸ «ἀγαθὸν πνεῦμα» ποὺ «πτερυγίζει» εἰς τοὺς αἰθέρας νὰ «προσέλθει». Τὸ πνεῦμα προσέρχεται, διότι ἡ δεσποινὶς ποὺ κρατεῖ τὴν καρέκλα τρέμει προφανῶς —δὲν τὴ βλέπω— καὶ ἡ καρέκλα πέφτει καὶ ξαναπέφτει ἀπὸ τὸ χέρι της, ἀφήνουσα ἀνάλογα χτυπήματα.

—Τακ τάκ! Τακ-τακ-τάκ! Τάκ!

—Βγά —μεταφράζει ἡ κ. Χ. (Τακ-τὰκ = β. Τακ-τακ-τάκ = γ. Τὰκ = α!)

—Τὰκ-τὰκ-τὰκ-τὰκ-τὰκ-τὰκ-τὰκ-τὰκ-τὰκ-τὰκ, τάκ...

Μετὰ πολλὰ βάσανα —ἡ καρέκλα δὲν ἀποδίδει καὶ πολύ... σαφῶς τὰ λεγόμενα τοῦ πνεύματος— ἀνακαλύπτεται ὅτι τὸ ἄλλο ψηφίον εἶνε «λ». Ἐπακολουθεῖ ἕνα «τ» καὶ ἕνα «ο». Βγάλτο!

—Τί νὰ βγάλουμε; Τί θέλει νὰ πεῖ ἄραγε; Ἀπορεῖ ἡ κ. Χ. ἐνῷ οἱ ἄλλοι συγκρατοῦν ἐπιμελῶς κάθε «σονὸρ» γέλιο.

—Μήπως θέλει νὰ βγάλουμε τό... μάτι μας; ἀκούγεται μιὰ ἀναιδὴς φωνή.

—Σιωπή! ἀπαντᾷ ἡ κ. Χ.

—Σσσσσσσσσσς! συρίζει καὶ τὸ «κόρο».

Ἐρωτᾶται τέλος τὸ πνεῦμα.

—Τάκ! Τὰκ-τάκ! Τὰκ-τὰκ-τάκ! Τάκ!

Ἴσον... «ἀβγά»

—Τὸ πνεῦμα θέλει νὰ φάει αὐγά! ὠρύεται κάποιος.

Ἡ κ. Χ. ἀγανακτεῖ. Ἐπικρατεῖ γαλήνη καὶ τὸ πνεῦμα ἀπαντᾷ πάλιν μὲ τὴν λέξιν «νύστα»!

—Θέλει νὰ φάει αὐγὰ καὶ νὰ κοιμηθεῖ! λέει κάποιος. Ἄλλος αὐτὴ τὴ φορά.

—Ἀλλὰ τὸ «αὐγὰ» δὲν γράφεται μὲ βῆττα! παρατηρεῖ ἄλλος.

—Τὸ πνεῦμα δὲν ξέρει ὀρθογραφία! ἀπαντᾷ ὁ πρῶτος.

—Δὲν ἀφίνετε τό... πνεῦμα; παρακαλεῖ ὁ κ. Κατηφόρης.

Ἐπὶ τέλους ἡ κ. Χ. —ἔμπειρος σ' αὐτά— δίνει τὴν ἐξήγηση: Ἀβγὰ καὶ νύστα εἶνε... Ἀβγανιστάν! Ἡ δεσποινὶς θάκαμε κάποιο λάθος καὶ ἐναντιώθηκε ἄθελά της στὴν ὤθηση τοῦ πνεύματος ποὺ καθοδηγοῦσε τὸ χέρι της. Ἀλλὰ κι' ἀπ' αὐτὸ τὸ «Ἀβγανιστὰν» δὲν βγαίνει νόημα. Ἡ κ. Χ. ἀνάβει μιὰ μικρὴ «πορτατὶφ» λαμπίτσα μὲ ἀσθενικὸ λαμπιόνι μώβ. Παίρνει χαρτὶ καὶ μολύβι καὶ κάθεται σ' ἕνα βραντελάκι.

—Σβύσε τὸ φῶς! λέει κάποιος.

Ἡ κ. Χ. γράφει κάτι γρήγορα. Τί ἔγραψε; Σκύβω ἐπάνω στὸ χαρτί: τὴν λέξιν «ὄχι»!

—Τὸ πνεῦμα δὲν θέλει σκοτάδι! συμπεραίνει.

(Καὶ δικαίως. Ἡ κ. Χ. πιστεύει ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς ὑπηγόρευσε τὸ «ὄχι», ποὺ δὲν ἦταν παρὰ ἡ σκέψις της καὶ ἐξεδηλώθη αὐθόρμητα. Ὁ πειραματικὸς συνειρμὸς τῶν ἰδεῶν τοῦ Jung, τὸ ἀποδεικνύει. Ἀκοῦτε μιὰ λέξη καὶ ἀπαντᾶτε ἀσυνειδήτως μὲ μιὰ ἄλλη, ποὺ εἶνε ἡ πρώτη σκέψη ποὺ σᾶς ἐγεννήθη μόλις ἀκούσατε τὴ λέξη. Π.χ. «Ἀγάπη». Ἀπαντᾶτε «μητέρα». Ἢ «χρήματα». Ἀπαντᾶτε «θέλω» ἢ «ἔχω», ἢ «ἀδύνατον». Κάτι δηλαδὴ σχετικὸ μὲ τὸ ἑαυτό σας).

Ἔκαμα αὐτὴ τὴν παρένθεση γιὰ νὰ τονίσω ὅτι μέσα σ' ὅλη αὐτὴ τὴ φαιδρὴ ἀτμόσφαιρα τῶν πειραμάτων —δὲν μιλᾶμε γιὰ τὰ ἐπιστημονικὰ πειράματα— ὑπάρχει πάντα κάτι ἀληθινό, ποὺ παρασύρει καὶ δημιουργεῖ εὔκολα θύματα.

Ἡ κ. Χ. λοιπὸν αὐθυποβάλλεται —γεγονὸς αὐτό— καὶ σέρνει μὲ τὴν ὑποσυνείδητη δύναμή της τὴν πέννα στὸ χαρτί. Γράφει ὅ,τι θέλει ἐκείνη, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ τὸ ξέρει! Ἐντελῶς ἀσυναίσθητα, ὑπακούει στὴν ἐπιθυμία της καὶ νομίζει ἐν τούτοις ὅτι κάποια ἄλλη δύναμη τὴν διευθύνει. Τί γράφει; Ὁρίστε:

«Εἶμαι ξένος. Δὲ σᾶς γνωρίζω. Τί θέλετε ἀπὸ μένα; Ἀβησσυνία. Ὡραῖα. Λυποῦμαι. Παιδιά. Δὲ θέλω τίποτε. Βγάλτε το. Ἀφῆστε. Ὄχι. Δὲν θέλω».

Ἀκατάληπτα λόγια μᾶλλον. Γιατὶ ἡ σκέψη της κι' ἡ θέλησή της ἦταν συγκεχυμένες. Εἶχε ὅμως ὑποβληθεῖ μὲ τὴν ἰδέα πὼς κάποιος ξένος ἦταν τὸ πνεῦμα, λόγῳ τοῦ «Ἀβγανιστάν», τῆς λέξεως ποὺ τυχαῖα σχηματίσθηκε.

Ὡς τόσο, τὰ λόγια τοῦ «πνεύματος» γίνονται δεκτὰ μὲ μειδίαμα.

—Ἀφοῦ εἶναι ξένος πῶς ξέρει... ἑλληνικά; ρωτᾷ ὁ κ. Παπαδημητρίου.

—Τὸν εἶχε [illegible] ὁ Ρὰς-Τάφφαρι! ἀπαντᾷ ὁ κ. Στύλλος.

Ἡ κ. Χ. γίνεται ἔξω φρενῶν.

Δεκάλεπτον διάλειμμα. καὶ ἡ «συνεδρίασις ἐπαναλαμβάνεται». Προτείνω νὰ καλέσουμε τὸ πνεῦμα τοῦ Πολυβίου Δημητρακοπούλου.

—Αὐτὸς δὲν εἶνε... πνεῦμα! παρατηρεῖ ὁ κ. Γ.

Ὡς τόσο τὸν καλοῦμε. Ἀπαντᾷ ἄλλα ἀντ' ἄλλων. Δὲν βγαίνει κανένα νόημα ἀπ' τὰ λόγια ποὺ ἀραδιάζονται στὸ χαρτί.

—Θὰ εἶναι κανένα καινούργιο νούμερο ἐπιθεωρήσεως! ἀποφαίνεται ὁ Κατηφόρης.

Καλεῖται τέλος ὁ μακαρίτης Βελλιανίτης, ὁ ὁποῖος ἔχει ἀποθάνει πρὸ ἡμερῶν, ἐπειδὴ ἡ κ. Χ., ἔχει μελετήσει καὶ «Ἀποκρυφισμὸ» μαζὶ μὲ τ' ἄλλα, μᾶς πείθει ὅτι μόνον ὅσοι ἔχουν πρὸ ὀλίγου πεθάνει [illegible] ἀσφαλῶς, γιατὶ δὲν ἐπρόφθασαν νὰ μετεμψυχωθοῦν ἀκόμη. Ἐνῷ π.χ. ὁ Πολύβιος θὰ ἔχει μετεμψυχωθεῖ.

Καλεῖται λοιπὸν ὁ Βελλιανίτης καὶ ἀπαντᾷ ἀμέσως μὲ βροχὴν φράσεων, ποὺ εἶναι ὅμως ἐντελῶς ἀσύνδετες καὶ ἀκατάληπτες. Δὲν καταλαβαίνουμε τίποτε.

—Ὁ μακαρίτης δὲ μποροῦσε νὰ μᾶς δώσει νὰ καταλάβουμε ὅταν ζοῦσε! λέει ὁ Κατηφόρης, καὶ ἡ Χ. πείθεται ὅτι... αὐτὸ ἀκριβῶς εἶνε μία ἀπόδειξις ὅτι προσῆλθε ὁ Βελλιανίτης. Τὴν ἀφήνουμε ἥσυχον καὶ «παραλαμβάνουμε»... τὴν συζήτησιν περὶ μετεμψυχώσεως. Ἡ κ. Χ. μᾶς

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν [illegible] σελίδα).

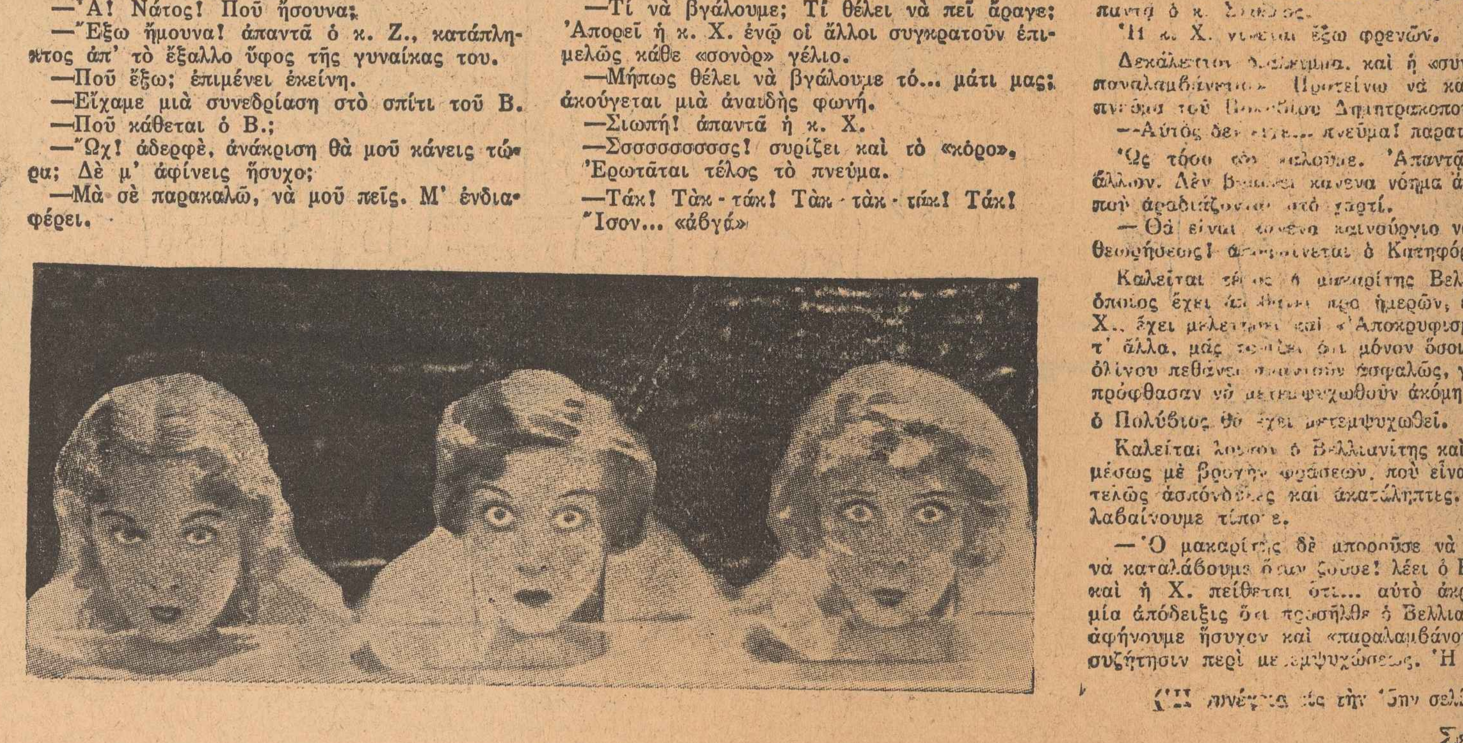

«Μιντινέττες!»

Ἡ χαριτωμένες Μοδιστροῦλες μας—

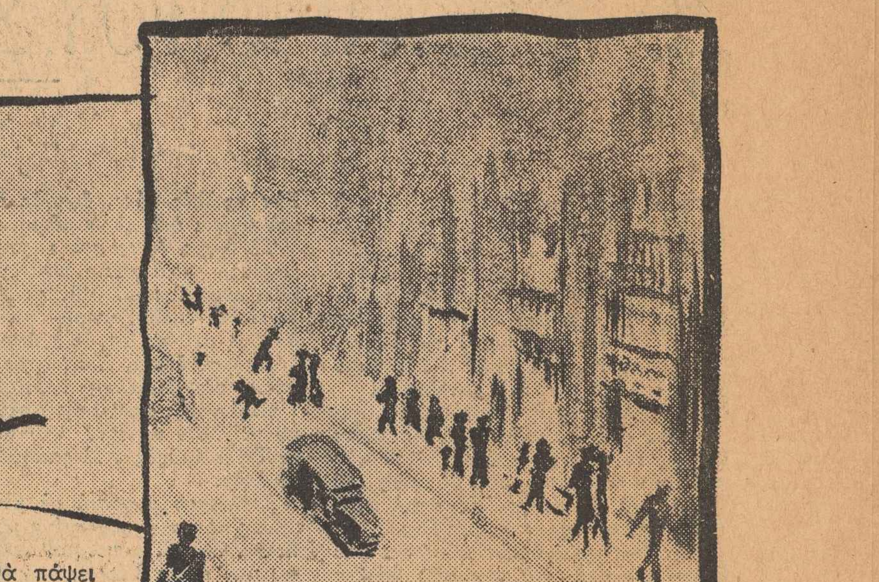

Ἡ Παριζιάνα, ἡ Βιεννέζα, ἡ Λονδρέζα «μιντινέττα» εἶναι μιὰ γεμάτη χάρη σκερτσόζικη μικροῦλα, ποὺ τὴ συνθέσαμε στὴ φαντασία μας μὲ τὴν ὑποχρεωτικὴ βοήθεια τοῦ κ. Μαρσὲλ Πρεβὼ ἢ τοῦ κ. Βικτὼρ Μαργκερίτ. Μᾶς θυμίζει ἀκόμη ἕνα πεταχτὸ τσακπίνικο ρόλο τῆς Ἄνυ Ὄντρα ἢ τῆς Λίλιαν Χάρβεϋ. Λίγη περιπέτεια, μιὰ γνωριμία τοῦ δρόμου, ἕνα ἀπρόοπτο γεῦμα σὲ καλὸ «ρεστωράν», κατάπληξη μπροστὰ στὴν πολυτέλεια, χαριτωμένες γκαφφοῦλες κι' ἀδεξιότητες, κι' ὕστερα λανσάρισμα στὸ θέατρο, στὸν ἔρωτα, στὴ «μεγάλη ζωή»! Σεναρίστες καὶ μυθιστοριογράφοι μᾶς τἄχουν πεῖ ὡς τώρα ἀρκετὲς φορές. Τὸ «ρωμάντζο» τῆς μιντινέττας μας εἶναι τόσο γνωστό, ποὺ καταντᾷ κοινότυπο. Τί θὰ μᾶς πῆτε λοιπὸν ἐσεῖς, κύριε ρωμηὲ καμπανιογράφε; Τὰ ἴδια; Καὶ θὰ μᾶς τὰ πῆτε καλύτερα ἀπὸ τὸν Πρεβὼ καὶ τὸ Μαργκερίτ; Ἢ μήπως θὰ μᾶς μιλήσετε γιὰ τὴν Ἀθηναία μιντινέττα; Τὴν ξέρουμε κι' αὐτήν. Φτώχεια καὶ κούραση, νυχτέρι καὶ κακομοιριά, φτηνὸ μεροκάματο, στραβοπατημένα γοβάκια, ἀποπλάνηση, δυστυχία, δρᾶμα... Ὤχ! ἀδερφέ. Μὰ εἶναι τώρα καιρὸς γιὰ δράματα;

Σταθῆτε. Μήπως κάνετε λάθος; Μοῦ φαίνεται πὼς ἡ σημερινὴ μιντινεττοῦλα τῆς Ἀθήνας δὲν ἔχει καμμιὰ σχέση μὲ τὸν τύπο ποὔχετε σχηματίσει στὴ φαντασία σας ἀπὸ διαβάσματα. Δὲν ἔχω καμμιὰ ὄρεξη νὰ σᾶς συγκινήσω. Ἡ συγκίνηση στὴν ἐποχή μας εἶναι ἄλλως τε «φιλολογία» δευτέρας ποιότητος. Ἡ δουλειά μου εἶναι νὰ σᾶς δώσω μερικὰ ρεπορταζικὰ «ἐνσταντανὲ» τῆς ζωῆς. Ἡ ζωὴ —ὅπως τὴν πάρετε, δρᾶμα ἢ κωμῳδία— ἔχει μόνο πρωταγωνίστριες. Οἱ ἄντρες εἶναι κομπριμάριοι, κομπάρσοι, κόρο, κάτι ἀπ' αὐτά. Σ' ἕνα της λοιπὸν κομμάτι, σὲ μιά της ὄψη ἀξιοπρόσεκτη, πρωταγωνιστοῦν ἀναμφισβήτητα ἡ μιντινέττες. Ἡ μιντινέττες ποὺ δὲν ἔχουν καμμιὰ σχέση μὲ τὴ φτώχεια καὶ μὲ τὴν κακομοιριά, ποὺ δὲ φοροῦν στραβοπατημένα γοβάκια καὶ τσίτινες μπαλωμένες ποδιές, ποὺ εἶναι κάθε ἄλλο ἀπὸ ἀξιολύπητες ὑπάρξεις. Χαριτωμένα πλασματάκια, κομψά, πεταχτά, τσαχπίνικα καὶ παρφουμαρισμένα, ποὺ δουλεύουν καὶ καλοπληρώνονται καὶ ζοῦν μιὰ χαρὰ τὴ ζωή τους, κι' ἔχουν τὰ ὄνειρα καὶ τὴν προσωπικότητα τῆς σύγχρονης γυναίκας, τὶς περιπετειοῦλες, τοὺς ἔρωτες, τὰ βάσανα τοῦ «ἐργαζομένου κοριτσιοῦ» μὲ τὴν πρωτευουσιάνικη «μανταλιτέ», ἡ Ἀθηναῖες μιντινέττες δὲν εἶναι καθόλου διαφορετικὲς ἀπ' τὶς Παριζιάνες ἢ τὶς Βιεννέζες.

Πηγαίνετε ἕνα βράδυ στὶς ἑπτάμιση ἔξω ἀπ' τὸ Ἀτελιὲ τῆς Γεωργαντᾶ, τῆς Τσαμαδοῦ, τῆς Παυλῆ, τῆς Παπαϊωάννου καὶ προσέξτε τις μιὰ-μιὰ καθὼς βγαίνουν ὅλες μαζί. Πέστε μου κατόπιν, ἂν ξαναπαντήσατε ποτέ σας ὀρεκτικώτερο κοριτσίστικο ἀνσάμπλ. Ἂν ἔχετε γνωστὴ καμμιὰ μοδίστρα, περάστε μαζί της ἕνα ἀπόγευμα στὸ ἀτελιέ. Καὶ τότε πέστε μου πάλι ἂν ἀναπνεύσατε ποτὲ πιὸ πικάντικη ἀτμόσφαιρα. Κάντε κόρτε στὶς μιντινέττες. Πιάστε μαζί τους φιλίες. Θὰ μείνετε κατάπληκτος. Κατάπληκτος, ὅσο τοὐλάχιστον κι' ἐγὼ ποὺ μὲ τὸ σκοπὸ νὰ «πρωτοτυπήσω» ἔδωσα περίεργη κατεύθυνση στὸ «ρεπορτάζ» μου καὶ τὸ ἐντόπισα στὴν ἔρευνα τῆς ἰδιαίτερης ζωῆς τῆς μιντινέττας. Σᾶς ἀντιγράφω — κάνοντας ἀρχὴ ἀπ' τὶς σημειώσεις ποὺ κράτησα ἀπὸ τὶς πληροφορίες ποὺ εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ δώσει ἡ κ. Τ., γνωστοτάτη μοδίστα τῆς Ἀθήνας μὲ ἐξαιρετικὰ πολυπρόσωπο προσωπικό.

* * *

Τὸ καρνέ μου περιέχει ἀκριβῶς αὐτά: (Δὲ σβύνω τὶς ἰδιαίτερες σημειώσεις μου οὔτε ρετουσάρω τὴ φράση).

Ἡ Μαρίτσα Π. Ἡ «πρώτη». Τὸ νόστιμο κορίτσι ποὺ εἶδα πρίν. Παράξενα μπλὲ μάτια. Σφριγηλὸ σῶμα, γραμμές, καμπύλες ὑπέροχες. Ἔχει πολλὰ θύματα. Ἕνας ποιητὴς ἔγραψε γι' αὐτὴν πολλὰ τραγούδια ποὺ δημοσιεύθηκαν. Γράφει κι' ἡ ἴδια. Ἦτανε μαθήτρια στὴν Ἐπαγγελματικὴ Σχολὴ θεάτρου. Ἀναγκάστηκε νὰ φύγει γιατὶ τῆς ἔκανε ἐνοχλητικὸ κόρτε κάποιος ἀπὸ τοὺς σημαίνοντας ἐκεῖ. Ἀρραβωνιασμένη γιὰ τρίτη φορά. Ὁ πρῶτος μνηστῆρας ἦταν βιβλιοδέτης. Ἡ Μαρίτσα δὲν τὸν ἤθελε μὰ τὴν ἔπεισαν τ' ἀδέρφια της. Στὸ μεταξὺ ἐρωτεύτηκε τὸ δεύτερο — κάποιον κομψευόμενο σπουδαστὴ τοῦ Πολυτεχνείου — ποὺ συνελήφθη ὅμως γιατὶ μπλέχτηκε σὲ μιὰ ἀπάτη καὶ καταδικάστηκε ὀκτὼ χρόνια. Ἡ Μαρίτσα ἦταν ἀπαρηγόρητη. Ἀλλὰ μόνο γιὰ δυὸ μῆνας. Ὕστερα ἀρραβωνιάστηκε τὸν τρίτο. Αὐτὸν ποὔχει τώρα. Εἶνε ἔμπορος, μὰ ὄχι πλούσιος. Σκέπτεται ν' ἀνοίξει ἀτελιὲ δικό της. Ἔχει πολὺ γοῦστο κ' ἐμπνεύσεις πρωτότυπες γιὰ ἰδιόρρυθμα φορέματα.

Ἡ Κοῦλα—τὸ μικρὸ κοριτσάκι ποὺ μοῦ σύστησε ἡ κ. Τ. καὶ μοὔδωσε τὸ χέρι ντροπαλά. Ὡς 18 χρονῶν. Ἔξυπνα μαῦρα ματάκια. Ἐρωτικὸ βλέμμα. (Αὐτὸ νὰ τὸ τονίσω μὲ κατάλληλη φράση). Εἶνε ὀρφανή. Δὲν ἔχει οὔτ' ἀδέρφια οὔτε κανέναν. Μένει μὲ μιὰ φίλη της, δακτυλογράφο, σ' ἕνα δωμάτιο στὴν Πλάκα. Νὰ μὴν ξεχάσω νὰ γράψω πὼς ἡ ἐμφάνισί της εἶνε μαζὶ σεμνὴ καὶ προκλητική. (Ἐδῶ νὰ περιγράψω σιλουέττα, χαρακτηριστικά, πόζες, κινήσεις κτλ.).

—Ἔχετε καιρὸ μαθήτρια, δεσποινίς;

—Δυὸ χρόνια, κύριε. (Μιλεῖ εὐγενικά. Τὰ κοινὰ συνηθισμένα λόγια πέρνουν ἕνα τόσο τσαχπίνικο στὸ στόμα της).

—Καὶ θὰ μείνετε ἀκόμη πόσο;

—Ὥσπου νὰ βρῶ κάτι καλύτερο.

—Δηλαδή; Καλύτερο ἀτελιέ;

—Ὄχι. Κάτι καλύτερο στὴ ζωή μου.

—Γάμο;

—Ἴσως. Δὲν εἶνε κι' ἀπαραίτητο.

—Μὰ τότε σὰν τί ἄλλο; Δουλειά; Ἐρωτικὴ περιπέτεια;

—Δὲ μπορῶ νὰ ξέρω. Ὅ,τι τύχει. Φτάνει νὰ μὴ ζήσω ἔτσι ὅλα μου τὰ χρόνια. (Ἄξαφνα). Μὰ τί σᾶς ἐνδιαφέρουν ὅλ' αὐτά;

—Τίποτα. Ἔτσι, ἁπλῶς κουβεντιάζω.

—Ἄ! (Αὐτὸ τὸ «Ἄ» δύσπιστο, παιδικὰ εἰρωνικό).

—Καὶ δὲν ἔχετε τώρα καμμιὰ συγκεκριμένη ἐλπίδα;

—Δηλαδή;

—Νά, δὲν ὑπάρχει κάτι στὴ ζωή σας, ποὺ νὰ σᾶς δίνει ἀφορμὴ νὰ κάνετε ὄνειρα; (Ἡ κ. Τ. βγαίνει ἔξω. Τὴ φωνάζουν).

—Κάτι; Τί θὰ πεῖ κάτι;

—Κάποιος, ἂν προτιμᾶτε.

—Ὄχι! (Παιχνιδιάρικα καὶ κοριτσίστικα): Μήπως... ζητᾶτε θέση;

—Ἂν θὰ μποροῦσα νὰ σᾶς προσφέρω μιὰ ποικιλία....

— Πῶς τὸ καταλάβατε πὼς ἡ ζωή μου εἶνε μονότονη;

— Μοῦ τὤπατε ἡ ἴδια. (Ἡ κ. Τ. μπαίνει. Ἐδῶ νὰ γράψω: «Νὰ πάρ' ὁ διάβολος ἡ κ. Τ. μπαίνει καὶ μοῦ χαλᾷ τὰ σχέδια...) Ἀλλάζω κουβέντα.

—Ἡ δουλειά σᾶς ἀρέσει;

— Ὄχι.

— Τότε γιατὶ δὲν ἀσχολεῖσθε σὲ τίποτ' ἄλλο;

— Ποῦ νὰ μ' ἀρέσει περισσότερο; Μόλις θὰ γίνει «δουλειά μου» θὰ πάψει νὰ μ' ἀρέσει.

— Πῶς περνᾶτε τὶς ὧρες ποὺ δὲν ἔχετε δουλειά;

— Διαβάζω.

— Ρωμάντζα;

— Ἀπ' ὅλα!

— Μόνο διβάζετε;

— Ἂν δὲν τὸ νόμιζα αὐθάδεια, θὰ σᾶς ἔλεγα πὼς μὲ παρασκοτίσατε! Μοῦ κάνετε πολὺ κουραστικὲς ἐρωτήσεις. Τί νὰ σᾶς ἀπαντήσω; Διαβάζω, πάω στὸ σινεμά, κάνω περιπάτους; Ἂν κάνω καὶ... τίποτ' ἄλλο, δὲν θὰ σᾶς τὸ πῶ φυσικά.

— Μὰ γιατί; Ἂν κάνετε κόρτε δηλαδή, γιατὶ αὐτὸ εἶνε τὸ «τίποτ' ἄλλο», πρέπει νὰ μοῦ τὸ κόψετε;

— Ὄχι. Μὰ εἶνε κι' αὐτὸ τόσο φυσικὸ ὅσο κι' ὁ... ὕπνος! Δὲν εἶν' ἀνάγκη ὅμως νὰ μ' ἐρωτήσετε ἂν κοιμᾶμαι καὶ νὰ σᾶς πῶ «ναί!» Τὸ ὑποθέσατε! Ἂς εἶνε. Ἐπιτρέψτε μου τώρα, γιατὶ ἔχω δουλειά...

— Θὰ σᾶς δῶ κανένα ἀπόγεμμα; Θέλετε νὰ πᾶμε στὸ σινεμά;

(Κατάπληξη).

— Καλὲ μὰ τί λέτε; Αὐτὴ εἶνε... σωστὴ πρότασις!

— Ἐντελῶς ἀθῶα, δεσποινίς!

— Οὔ, τώρα τὸ παρακάνατε. Δὲ δέχομαι. (Φεύγει γελῶντας παιχνιδιάρικα).

Ἡ κ. Τ. μοῦ λέει πὼς ἔχει πολλὰ «φλέρτ». Δὲν εἶνε δύσκολο νὰ πιάσει κανεὶς φιλίες μαζί της. Ἀλλὰ μόνο φιλίες, γιατὶ βαδίζει ἀπάνω σ' ἕνα ἀξίωμα: Πὼς ὅποιος ἀγαπάει παντρεύεται. Καὶ ἀρνεῖται ἐπιμόνως κάθε... «προγαμιαία δωρεά!»

Ἐδῶ τελειώνει τὸ «καρνέ». Ἡ σημειώσεις ἔχουν κρατηθεῖ ἀμέσως μετὰ τὴν κουβέντα στὸ τραπέζι τοῦ σαλονιοῦ τῆς κ. Τ. Φεύγοντας τῆς ὑπόσχομαι νὰ τὴ ρεκλαμάρω. Μὲ ἱκετεύει νὰ μὴ τῆς κάνω αὐτὸ τὸ κακό! Γιατί; Ὅλες ἡ «τέτοιου εἴδους» καμπάνιες εἶν' ἐπιζήμιες γιὰ τὴ σοβαρότητα τοῦ μαγαζειοῦ! (Ἡ «τέτοιου εἴδους» καμπάνιες λοιπὸν θἄπρεπε νὰ γίνουνται σὲ τίποια... ὕποπτα μοδιστράδικα κατὰ τὴ γνώμη τῆς κ. Τ.—Πάντως, σέβουμαι τὴν παράκλησί της!)

* * *

Ἡ κ. Π. δὲν ἔχει τὴν ἴδια γνώμη. Θἄθελε πολὺ νὰ τῆς κάνω ρεκλάμα. Ἀλλὰ ἐδῶ ἔχω ἀντιρρήσεις ἐγώ, γιατὶ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἀποκαλύψω τὸ χαριτωμένο μυστικὸ τῆς «πρώτης» μαθήτριάς της, τῆς δεσποινίδος Λίτσας Σ. ποὺ κρατεῖ κι' αὐξάνει τὴ πελατεία. Ἡ δ. Λίτσα εἶνε ἕνα ἐξυπνότατο, κορίτσι μὲ μόρφωση σπάνια—ξέρει δυὸ ξένες γλῶσσες, ἔχει τελειώσει τὸ Ἀρσάκειο καὶ μαθαίνει πιάνο τώρα—κι' ἔχει τὴ σκέψη νὰ παντρευτεῖ καὶ ν' ἀνοίξει δικό της ἐργοστάσιο. Ὡς ἐδῶ μοῦ τὰ λέει ἡ ἴδια. ἐκφράζεται ἐλεύθερα, μὲ πολιτισμένο τρόπο καὶ δὲν ἀπορεῖ μὲ τὶς ἐρωτήσεις μου. Ἡ κ. Π. μοῦ προσθέτει πὼς ἡ Λίτσα ὀνειρεύεται ἕνα Ἀτελιὲ παριζιάνικο, μὲ πανάκριβες τιμὲς ποὺ νὰ τὸ φιρμάρει στὴν πιὸ ἐκλεκτὴ ἀριστοκρατία. Βλέπει τὸν ἑαυτό της νὰ κάνει τρία ταξείδια στὴν Εὐρώπη τὸ χρόνο καὶ νὰ λανσάρει τὴ μόδα στὴν Ἀθήνα. Αὐτὴ εἶν' ἡ Λίτσα. Νοστιμοῦλα, χαριτωμένη, γοητευτικὴ ὅταν σοῦ μιλεῖ, θὰ μποροῦσε νἄχει ὅση ἤθελε ἐπιτυχία. Μὰ τὸ μόνο ποὺ δὲν σκέπτεται εἶνε ἡ κατακτήσεις. Δὲν ἔχει καιρὸ γιὰ «φιλολογικὸ ἔρωτα» ὅπως τὸν χαρακτηρίζει ἡ ἴδια. Θἄθελε ἕνα μόνον ἔρωτα, ἀληθινό, ἀποφασιστικὸ καὶ—πῶς νὰ τὸ ποῦμε;— τελεσίδικο! Νὰ παντρευτεῖ καὶ νὰ πραγματοποιήσει τ' ὄνειρό της. Γιατὶ ὅμως δὲν ἀνοίγει τὰ Ἀτελιέ της πρὶν ἀπ' τὸ γάμο; Ἁπλούστατα: Δὲν ἔχει τὰ λεπτά.

Εἴπαμε λοιπὸν πὼς ἡ Λίτσα κρατάει τὴν πελατεία. Πραγματικῶς! Μπαίνει ἡ κ. Ξ. Ἡ Λίτσα τὴν ὑποδέχεται διαχυτικώτατα.

— Καλημέρα σας κ. Ξ. Τί γίνεσθε; Ὁ κ. Ξ; Καλά; Πῶς πᾶνε ἡ δουλειές του; Μοὔχατε πεῖ πὼς ἔχανε τελευταῖα.

— Μερσί, τώρα πάει καλλίτερα. Δόξα σοι ὁ Θεός. (Ἐδῶ ἡ Λίτσα ἀπουσιάζει γιὰ λίγο κι' ὕστερα ξαναμπαίνει ὁρμητικώτερη).

— Ὄχι, ἀκόμη δυστυχῶς.

— Ἔχετε ἀκόμη ἐκείνη τὴν τρελλὴ τὴν Χρηστίνα;

— Ναί, ναί. Τὸ τί τραβῶ δὲν λέγεται.

— Τί λέτε;

Κ' ἡ κουβέντα προχωρεῖ. Μπαίνει κατόπιν ἡ κ. Ν., ἡ κ. Π., ἡ κ. Χ., κι' ἡ Λίτσα ξέρει γιὰ τὴν κάθε μιὰ ὅλα τὰ μικροϊδιαίτερα τοῦ σπιτιοῦ. Πῶς τὰ θυμᾶται; Εἶνε ἁπλό, ὅταν τὸ μάθει κανεὶς δηλαδή. Τηρεῖ... βιβλίον τῶν οἰκογενειακῶν τῆς πελατείας! Τὸ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου. Ὑπάρχουν ἡ «μερίδες» τῆς κάθε μιᾶς πελάτισσας καὶ ἀπὸ κάτω σημειώσεις ἐξαιρετικὰ πρωτότυπες. Σᾶς ἀντιγράφω μερικές:

«Κυρία Ξ.— Ὑπόλοιπον 1340.— Ἡ δουλειὲς τοῦ κ. Ξ. δὲν πᾶνε καλά.— Τρελλὴ ὑπηρέτρια Χρηστίνα.—Ἔσπασε δυὸ κρυστάλλινα ποτήρια.— Ἔδειρε τὸν Κωστάκη».

«Κυρία Ω.— Ὅλη της ἡ περιουσία σὲ φράγκα γαλλικά. Φοβᾶται πτώση τοῦ φράγκου.— Ἀρραβωνιάστηκε ἡ ἀδερφή της στὴν Ἀγγλία.— Ὑποφέρει ἀπὸ συχνοὺς πονοκεφάλους.— Δὲν τῆς ἀρέσουν ἡ φεμινίστριες.— Εἶνε κατὰ τῆς ψήφου τῶν γυναικῶν».

«Κυρία Δ.— Συνέλαβε τὸν ἄντρα της νὰ φιλεῖ τὴν ὑπηρέτρια. Αὔριο θὰ πάει στὸ δικηγόρο».

Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἡ Λίτσα μόλις μπεῖ ἡ πελάτισσα, πετιέται μιὰ στιγμοῦλα στὸ γραφεῖο, συμβουλεύεται τὸ βιβλίο καὶ γυρίζει μὲ καταπληκτικὴ μνήμη γιὰ ὅσα εἶνε σχετικὰ μὲ τὴν κυρία, ποὺ φυσικὰ κολακεύεται ἐξαιρετικὰ ἀπ' τὸ ἐνδιαφέρον τῆς μοδίστρας!

Αὐτὲς λοιπὸν εἶνε ἡ μιντινέττες: Τρελλοκόριτσα, σοβαροὶ τύποι, αὐριανὲς μεγάλες μοδίστρες, κυρίες τοῦ καλοῦ κόσμου ἢ καὶ τοῦ ἐλαφρόκοσμου! Τίποτε πολὺ ἀπίθανο, καὶ τίποτε πολὺ πιθανό! Καθεμιὰ τους μὲ τὴ δική της τὴ ζωή, μὲ τὸ δικό της τὸ «αὔριο». Ἕνα εἶνε βέβαιο: Πὼς ἀποτελοῦν κόσμο ὁλόκληρο, ξεχωριστό, ἰδιαίτερο, καὶ πὼς ἀνάμεσά τους μπορεῖ νὰ βρεῖ κανεὶς ὅποιον τύπο θελήσει. Κάτι ξέρουν λοιπὸν ἐκεῖνοι ποὺ κάνουν τὸν περίπατό τους κάθε βράδυ στὶς ἑπτάμιση—τὴν ὥρα ποὺ τελειώνει ἡ δουλειά—ἔξω ἀπ' τὶς πόρτες τῶν μεγάλων «μαιζὸν» τοῦ ψαλλιδιοῦ!

Δ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

Στὶς 7 ½ τὸ βράδυ, ὅταν φύγει ἀπὸ τὸ κατάστημα, ἡ μοδιστροῦλα μας, μεταβάλλεται σὲ τελεία δεσποινίδα τοῦ κόσμου

ΠΑΡΑΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΟΥ ΔΩΜΑΤΙΟΥ

ΤΟΥ ΝΤΑΒΙΝΤ-ΕΜΠΕΡΤ ΛΩΡΕΝΣ

Θὰ σᾶς διηγηθῶ σήμερα τὴν πιὸ παράξενη περιπέτεια τῆς ζωῆς μου. Εἶμαι ὁ εἰσαγγελεὺς Τζὼν Κλίφορντ κι' ἔχω μιὰ μόνον ἰδιοτροπία: νὰ κάνω κάθε βράδυ ἕνα μεγάλο περίπατο στὶς συνοικίες τοῦ Λονδίνου. Προτιμῶ τὶς ἄκρες, γιατὶ ἐκεῖ πέρα βρίσκω πιὸ καθαρὸ ἀέρα, πιὸ ἡσυχία, πιὸ μοναξιά...

Μιὰ καλοκαιρινὴ νύχτα λοιπὸν βρισκόμουν στὰ ὑψώματα τοῦ Χάμπστιτ κι' ἤμουν εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸν πολύωρο περίπατό μου. Τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, κάτασπρο, ἔδινε μιὰ φαντασμαγορικὴ ὄψι στὸ Λονδῖνο.

Τὴν ὥρα ποὺ γύριζα στὸ σπίτι μου ἔτυχε ξαφνικὰ νὰ παραστῶ μάρτυς ἑνὸς δυστυχήματος. Βρισκόμουν μπροστὰ σ' ἕνα σκοτεινὸ καὶ μυστηριῶδες σπίτι, σὲ μιὰ βορεινὴ συνοικία, ὅταν ἕνας παράξενος διαβάτης, μεθυσμένος δίχως ἄλλο, δὲν πρόφτασε νὰ παραμερίσει κι' ἔπεσε στὶς ρόδες μιᾶς ἅμαξας ποὺ μόλις εἶχε στρίψει τὴ γωνία.

Ὁ διαβάτης μ' ἕνα οὔρλιασμα πόνου ἀπόμεινε ξαπλωμένος στὸ λιθόστρωτο, ἐνῷ τὸ «κάμπ» ἐξακολούθησε ἀκόμη πιὸ γρήγορα τὸ δρόμο του.

— Ὁ δολοφόνος ! Ψιθύρισα μὲ λύσσα γιὰ τὸν ἁμαξᾶ. Φοβήθηκε νὰ σταθεῖ γιὰ νὰ βοηθήσει τὸ θῦμα του..

Κι' ἀμέσως ἔτρεξα κοντὰ στὸν τραυματία καὶ τὸν ρώτησα:

— Χτυπήσατε ἄσκημα ;

— Ναί, στὸ πόδι! Μοῦ ἀπάντησε αὐτός. Ἐλπίζω ὅμως ὅτι δὲν εἶνε σοβαρά... Δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε ὡστόσο πόσο πονάω! Κάνετέ μου τὴ χάρι κύριε, νὰ μοῦ δώσετε τὸ χέρι σας....

Ἔσκυψα τότε καὶ βοήθησα τὸν ἄγνωστο νὰ σηκωθεῖ.

— Ποῦ κάθεστε; Τὸν ρώτησα;

— Νά, ἐκεῖ πέρα μοῦ εἶπε...

Καὶ μοῦ ἔδειξε μὲ τὸ δάχτυλο τὸ σκοτεινὸ καὶ μυστηριῶδες σπίτι.

— Θἄχετε τὴν καλωσύνη νὰ μὲ συνοδεύσετε ὥς τὴν πόρτα μου; Ἐπρόσθεσε ὁ ἄγνωστος.

— Εὐχαρίστως, κύριε....

Ὅταν φτάσαμε μπροστὰ στὸ σπίτι κι' ὁ ἄγνωστος ξεκλείδωσε τὴν πόρτα του, τοῦ εἶπα:

— Θὰ σᾶς συνοδεύσω ὥς τὸ δωμάτιό σας. Δὲν μπορεῖτε νὰ περπατήσετε μόνος σας.

Ὁ διαβάτης ποὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ δαγκώνει τὰ χείλη του ἀπὸ τὸν πόνο, ἔσκυψε τὸ κεφάλι καὶ προχώρησε στὸν κατασκότεινο προθάλαμο.

— Ἀριστερὰ εἶνε μιὰ πόρτα, μοῦ εἶπε.

Ἄνοιξα τὴν πόρτα καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ ἄναψε ἕνα σπίρτο. Ἔπειτα ἄναψε τὴ λάμπα ποὺ βρισκόταν πάνω στὸ τραπέζι καὶ μοῦ εἶπε:

— Εὐχαριστῶ πολύ, κύριε. Τώρα μπορεῖτε νὰ μ' ἀφήσετε.... Εὐχαριστῶ πολύ! Καληνύχτα σας....

* * *

Ἡ ὠχρότης του ὅμως ἦταν τόσο μεγάλη ποὺ μ' ἔκανε νὰ τρομάξω. Ὁ νέος ἐκεῖνος ἦταν κίτρινος σὰν πεθαμένος κι' ἕτοιμος νὰ λιποθυμήσει ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμὴ ὥς τὴν ἄλλη. Ἀνήσυχος λοιπὸν χτύπησα τὸ κουδοῦνι, μὰ δὲν παρουσιάστηκε κανένα ὑπηρέτης. Διάβολε! Ὁ παράξενος αὐτὸς νέος καθόταν λοιπὸν μονάχος σ' αὐτὸ τὸ ἀπέραντο καὶ σκοτεινὸ σπίτι;

Γύρισα πάλι νὰ ἰδῶ τί κάνει κι' ἀντελήφθην κατάπληκτος ὅτι εἶχε πέσει λιπόθυμος πάνω στὸ κρεββάτι!

Σὰν τρελλός τότε, ἅρπαξα τὴ λάμπα καὶ βγῆκα ἀπὸ τὸ δωμάτιο.

Τὸ θέαμα ὅμως ποὺ παρουσιάστηκε μπροστὰ στὰ μάτια μου μ' ἄφησε πάλι κατάπληκτο. Τὸ χὼλ ἦταν ἄδειο. Ἡ σκάλα, γυμνὴ καὶ κίτρινη ἀπὸ τὴ σκόνη. Τὰ τρία δωμάτια τοῦ διαδρόμου ἄδεια, ἀκατοίκητα σὰν δωμάτια στοιχειωμένου σπιτιοῦ!...

Περίεργος, προχώρησα στὸ διάδρομο κι' ὅταν ἔφτασα στὸ βάθος του βρέθηκα ἐμπρὸς σὲ μιὰ καινούργια ἔκπληξι.

Στεκόμουν μπροστὰ σὲ μιὰ μεγάλη μαύρη πόρτα σφραγισμένη μὲ κόκκινο βουλοκέρι. Τί μυστήριο κρυβόταν πίσω ἀπὸ αὐτή; Γύρισα ἀνήσυχος στὸ δωμάτιο τοῦ ἀγνώστου καὶ τὸν βρῆκα νὰ κάθεται στὸ κρεββάτι καὶ νὰ μὲ περιμένει. Εἶχε συνέλθει ἀπὸ τὴ λιποθυμιά του.

— Γιατὶ πήρατε τὴ λάμπα; Μὲ ρώτησε.

— Βγῆκα νὰ βρῶ κανέναν ὑπηρέτη.

Ἔπειτα χωρὶς νὰ περιμένει ἀπάντησι, πῆρε τὴ λάμπα...

— Ζῶ μονάχος! Μοῦ ἐξήγησε ὁ χλωμὸς νέος. Εἶμαι ἄρρωστος... Ἔχω ἀδύνατη καρδιά. Μήπως τυχὸν εἶσαστε γιατρός;

— Ὄχι. Εἶμαι ὁ εἰσαγγελεὺς Τζὼν Κλίφορντ...

— Κι' ἐγὼ ὁ Φράνκ Ἄλντερ. Τί παράξενη σύμπτωσις αὐτὴ ἡ γνωριμία μας. Ὁ μίστερ Πέρσιβαλ, μοῦ ἔλεγε ὅτι ἔχουμε ἀνάγκη ἑνὸς ἀνθρώπου σὰν κι' ἐσᾶς. Ἀλήθεια, εἴδατε ὅλες τὶς πόρτες τοῦ διαδρόμου;

— Μάλιστα.

— Καὶ τὴ σφραγισμένη;

— Κι' αὐτήν.

— Καὶ δὲν εἴχατε τὴν περιέργεια νὰ δῆτε τί ἦταν πίσω ἀπὸ αὐτὴ τὴν πόρτα;

— Θεέ μου! Μοῦ ἐκίνησε βέβαια τὴν περιέργεια, μὰ πῶς μποροῦσα νὰ τὴν ἀνοίξω;

— Ἔχετε δίκηο! ψιθύρισε ὁ Φράνκ Ἄλντερ μὲ μιὰ μισόσβυστη φωνή. Οὔτε κι' ἐγὼ δὲν ξέρω τί κρύβει αὐτὴ ἡ πόρτα.... Φαντασθῆτε ὅτι ζῶ τόσα χρόνια τώρα ἐδῶ πέρα, μέσα σ' αὐτὸ τὸ στοιχειωμένο σπίτι καὶ δὲν βρῆκα ἀκόμη τὸ θάρρος νὰ ξεδιαλύνω αὐτὸ τὸ μυστήριο...

— Πῶς εἶνε δυνατόν!

— Μὰ καὶ νὰ θέλω δὲν μπορῶ! Δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα....

Ὁ Φράνκ Ἄλντερ μὲ παρακάλεσε τότε νὰ τοῦ κρατήσω λίγη συντροφιά, μοῦ προσέφερε ἕνα ποῦρο κι' ἔπειτα μὲ μιὰ πονεμένη φωνὴ ἄρχισε νὰ μοῦ διηγῆται τὴν ἱστορία του:

— Δὲν εἶμαι τίποτα σήμερα, μίστερ Κλίφορντ, μοῦ εἶπε. Εἶμαι γυιὸς ἑνὸς ἑκατομμυριούχου ποὺ ἀνατράφηκε μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ κληρονομήσει μιὰ μέρα τὴν κολοσσιαία περιουσία τοῦ πατέρα του. Κι' ὡστόσο σήμερα βρίσκουμαι δίχως λεφτὰ καὶ δίχως ἐπάγγελμα....

— Γιατὶ δὲν πουλᾶτε αὐτὸ τὸ ἀκατοίκητο σπίτι ;

— Δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα!

— Νοικιάστε το, τότε...

— Δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα οὔτε νὰ τὸ νοικιάσω, μοῦ ἀπάντησε ὁ Φράνκ Ἄλντερ. Πῶς δὲν θυμᾶστε τὸ σκάνδαλο τοῦ πατέρα μου; Πῶς ξεχάσατε τὴν ἐξαφάνισι τοῦ τραπεζίτου Στανισλάου Ἄλντερ, τοῦ πατέρα μου, ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια ποὺ προκάλεσε ἕνα παταγῶδες σκάνδαλο στὸ Λονδῖνο;

Ὁ πατέρας μου ἐγκατέλειψε τὴν Ἀγγλία, ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἄτυχη ἐπιχείρησι γιὰ τὴν ὁποία εἶχε διαθέσει ὅλα τὰ χρήματα τῶν πολυαρίθμων φίλων του. Ἦταν ἕνας νευρικὸς καὶ πολὺ εὐαίσθητος ἄνθρωπος. Ἡ συνείδησις τῆς εὐθύνης του τὸν ἔκανε νὰ χάσει τὰ λογικά του. Κι' ὡστόσο ἡ ἀποτυχία του αὐτὴ δὲν ἦταν ἀξιόποινος. Ὁ νόμος δὲν τὸν τιμωροῦσε. Παρ' ὅλα αὐτὰ ὁ πατέρας μου δὲν θέλησε νὰ ξαναντικρύσει τὴν οἰκογένειά του καὶ παράτησε τὸ Λονδῖνο γιὰ νὰ ζητήσει ἄσυλο στὸ ἐξωτερικό.

— Ὥστε ἔχει πεθάνει ὁ πατέρας σας ;

— Δὲν ξέρω. Δὲν ἔλαβα ἀπὸ τότε καμμιὰ εἴδησί του. Τὸ περίεργο εἶνε ὅτι ἡ μετοχές του λίγο καιρὸ μετὰ τὴν ἐξαφάνισί του ὑψώθηκαν ξαφνικὰ κι' ἔτσι τίποτα δὲν δικαιολογοῦσε τὴν παραμονή του στὸ ἐξωτερικό. Ὑποθέτω ὅτι πέθανε κατὰ τὰ δυὸ αὐτὰ τελευταῖα χρόνια...

— Τί σᾶς κάνει νὰ τὸ ὑποθέτετε αὐτό ;

— Μὰ γιατί, καθὼς σᾶς εἶπα, δυὸ χρόνια τώρα δὲν ἔλαβα καμμιὰ εἴδησι ἀπὸ μέρους του.

— Καὶ δὲν σᾶς ἔγραφε σὲ ποιὸ μέρος ἔζουσε;

— Τὸ γράμμα ἐρχόταν ἀπὸ τὸ Παρίσι, μὰ δὲν εἶχε καμμιὰ διεύθυνσι. Ὅταν πέθανε ἡ μητέρα μου, μοῦ ἔγραψε γιὰ τελευταία φορά. Ἀπὸ τότε δὲν ξανάκουσα νὰ γίνεται λόγος γι' αὐτόν.

— Θὰ σᾶς διαβάσω τὸ πρῶτο γράμμα του. Δὲν τὸ ξέρει κανεὶς ἄλλος παρὰ μονάχα ὁ μίστερ Πέρσιβαλ...

— Ποιὸς εἶνε αὐτὸς ὁ μίστερ Πέρσιβαλ, τὸν ρώτησα περίεργος.

— Εἶνε ὁ ἔμπιστος ἄνθρωπος τοῦ πατέρα μου. Ἔμεινε φίλος καὶ σύμβουλος τῆς μητέρας μου μετὰ τὴν ἐξαφάνι του καὶ σήμερα εἶνε ὁ καλύτερος φίλος μου κι' ὁ καλύτερος ὁδηγός μου. Δὲν ξέρω τὶ θὰ γινόμουν δίχως τὸν μίστερ Πέρσιβαλ...

Κι' ὁ Φράνκ Ἄλντερ ἄνοιξε ἕνα μυστικὸ συρτάρι, πῆρε ἀπὸ μέσα τὸ πρῶτο γράμμα τοῦ πατέρα του κι' ἄρχισε νὰ διαβάζει τὰ ἑξῆς:

«Πολυαγαπημένη μου,

Δὲν θέλησα νὰ σοῦ κάνω ποτὲ λόγο γιὰ τὶς ὑποθέσεις μου γιατὶ ἔχεις ἀδύνατη καρδιά. Σήμερα ὅμως πῆραν τὴν κάτω βόλτα καὶ δὲν μπορῶ πειὰ νὰ σοῦ τὸ κρύψω. Ἀναγκάζομαι λοιπὸν νὰ σ' ἀφήσω μόνη γιὰ λίγο καιρὸ καὶ νὰ φύγω στὸ ἐξωτερικό...

Ἔχω νὰ σοῦ κάνω μιὰ σύστασι : μέσα στὸ δωμάτιο ποὺ τὸ χρησιμοποιοῦσα ὡς φωτογραφικὸ θάλαμο ὑπάρχουν μερικὰ πράγματα ποὺ δὲν θέλω νὰ τὰ δεῖ κανείς! Γι' αὐτὸ σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ μπῆτε ποτὲ οὔτε ἐσύ, οὔτε ὁ Φράνκ σ' ἐκεῖνο τὸ δωμάτιο. Εἶνε κλειδωμένο καὶ σᾶς ἱκετεύω νὰ σφραγίσετε τὴν κλειδαριὰ του μὲ βουλοκέρι, μόλις λάβετε τὸ γράμμα μου. Ἐπὶ πλέον σᾶς συσταίνω νὰ μὴ πουλήσετε οὔτε νὰ νοικιάσετε τὸ σπίτι, γιατὶ τότε θὰ γίνει γρήγορα γνωστὸ τὸ μυστικό μου. Ὅταν ὅμως ὁ Φράνκ γίνει εἴκοσι χρόνων, τότε μπορεῖ ν' ἀνοίξει τὸ σφραγισμένο δωμάτιο. Μὰ τότε μόνο!

Σ' ἀποχαιρετῶ, πολυαγαπημένη μου καὶ σὲ συμβουλεύω νὰ ἔχεις ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στὸ μίστερ Πέρσιβαλ...

Ὁ σύζυγός σου ποὺ θὰ σ'
ἀγαπάει πάντα
Στασνίλαος Ἄλντερ»

Ὁ παράξενος νέος ὅταν τέλειωσε τὸ διάβασμα, κάθησε πάλι στὴ θέσι του καὶ συνέχισε τὶς ἐξηγήσεις του.

— Οὔτε ἐγώ, οὔτε ἡ μητέρα μου μπορέσαμε ποτὲ νὰ φανταστοῦμε τί ἦταν κρυμμένο μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ δωμάτιο. Ὁ πατέρας μου ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐξαφάνισί του μᾶς ἔστειλε ἀπὸ τὸ Παρίσι δυὸ ἀκόμη γράμματα ποὺ ἔλεγαν τὰ ἴδια πράγματα κι' ἔπειτα δὲν μᾶς ξανάγραψε πειά.

— Πότε κλείνετε τὰ εἴκοσι χρόνια σας; Τὸν ρώτησα.

— Ἀπόψε τὰ μεσάνυχτα. Μοῦ εἶπε ὁ Φράνκ Ἄλντερ. Περιμένω ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ νἄρθει ὁ μίστερ Πέρσιβαλ. Ἐλπίζω ὅτι ἀφοῦ γνωριστήκαμε ἀπὸ μιὰ τόσο παράξενη σύμπτωσι, θὰ θελήσετε νὰ μείνετε ὡς μάρτυρας καὶ νὰ παρευρεθῆτε μίστερ Κλίφορντ στὸ ἄνοιγμα τοῦ σφραγισμένου δωματίου.

— Εὐχαρίστως, τοῦ ἀπάντησα.

Κι' ἄναψα τὴν πίπα μου περιμένοντας τὸν μυστηριώδη μίστερ Πέρσιβαλ.

* * *

Μετὰ τὸν δωδέκατο χτύπο τοῦ ἐκκρεμοῦς, ἀκούσαμε βήματα στὸν προθάλαμο καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγα δευτερόλεπτα παρουσιάστηκε μπροστά μας ἕνας τζέντλεμαν μὲ μαῦρα ροῦχα καὶ μὲ αὐστηρὸ πρόσωπο.

— Ὁ μίστερ Πέρσιβαλ, φώναξε ὁλόχαρος ὁ Φράνκ Ἄλτερ.

Κι' ἔπειτα βιάστηκε νὰ μὲ συστήσει στὸ στὸν μυστηριώδη φίλο του.

Ὁ Πέρσιβαλ μὲ χαιρέτησε μ' εὐγένεια κι' ἔπειτα ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα κλειδί.

— Ἀγαπητέ μου Φράνκ, εἶπε στὸν Ἄνλτερ, ἐδῶ καὶ λίγα λεπτὰ ἔκλεισες τὰ εἴκοσι χρόνια σου! Πάρε τὸ κλειδὶ τοῦ σφραγισμένου δωματίου ποὺ μοῦ εἶχε ἐμπιστευθεῖ ὁ μίστερ Στανίσλαος Ἄλντερ. Εἶνε καιρὸς πειὰ ν' ἀνοίξουμε τὸ δωμάτιο...

Ἔπειτα, δίχως νὰ περιμένει καμμιὰ ἀπάντησι, πῆρε τὴ λάμπα κι' ἐπροχώρησε στὸ διάδρομο. Ὁ Φράνκ κι' ἐγὼ τὸν ἀκολουθήσαμε σιωπηλοί. Ὁ γυιὸς τοῦ τραπεζίτου στηριζότανε στὸν ὦμο μου, γιατὶ δὲν μποροῦσε ἀκόμη νὰ περιπατήσει...

Ὅταν φτάσαμε κι' οἱ τρεῖς μπροστὰ στὸ σφραγισμένο δωμάτιο, ὁ Φράνκ ἔσπασε τὸ κόκκινο βουλοκέρι, ξεκλείδωσε, ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ προχώρησε μονάχος του ἕνα βῆμα. Τὴν ἴδια στιγμὴ ὀπισθοχώρησε μὲ μιὰ σπαρακτικὴ κραυγὴ τρόμου καὶ σωριάστηκε ἐμπρός στὰ πόδια μας, ἀναίσθητος!...

Στὸ κόκκινο φῶς τῆς λάμπας εἶδα τότε ὅτι τὸ δωμάτιο ἦταν σκοτεινό, ὅπως ἕνας μαῦρος φωτογραφικὸς θάλαμος. Ἡ ἀτμόσφαιρά του ἦταν βαρειά, ἀποπνικτική. Ἕνα παχὺ στρῶμα σκόνης ἐσκέπαζε τὰ πάντα. Στὸ βάθος, μπροστὰ σ' ἕνα τραπέζι, καθόταν ἕνας ἄνθρωπος.

Ὅταν τὸ φῶς τῆς λάμπας ἔπεσε ἐπάνω του, ἔννοιωσα τὸ αἷμα νὰ παγώνει στὶς φλέβες μου! Ἦταν ἕνα πτῶμα γαλβανισμένο ἀπὸ τὸ δηλητήριο ποὺ εἶχεν ἐπιφέρει τὸ θάνατο, σκεπασμένο ἀπὸ τὴ σκόνη...

— Ὁ μίστερ Ἄλντερ! Στέναξε μ' ἕνα λυγμὸ ὁ Πέρσιβαλ.

Κι' ἄρχισε νὰ κλαίει.

— Μὰ πῶς! Φώναξα σὰν τρελλός. Αὐτὸς ἐκεῖ εἶνε ὁ Στανίσλαος Ἄλντερ ;

— Ναί, εἶνε ὁ πατέρας μου! Φώναξε μὲ τὴν ἴδια σπαρακτικὴ φωνὴ ὁ Φράνκ, ποὺ εἶχε κι' ὅλας συνέλθει. Μὰ δὲν τὸ ξέρατε λοιπὸν μίστερ Πέρσιβαλ ;

— Ναί, τὸ ἤξερα, τοῦ ἀπάντησε ὁ φίλος του. Μὰ ὁ κ. Ἄλντερ μὲ εἶχε ἐξορκίσει νὰ μὴ τὸ εἰπῶ... Καθὼς βλέπετε, ὁ πατέρας σας δὲν ἔφυγε γιὰ τὸ ἐξωτερικό. Ἤθελε ν' αὐτοκτονήσει. Ἡ ζωή του εἶχε καταντήσει ἕνας τρομαχτικὸς ἐφιάλτης. Ἡ τύχη του, ἡ ὑπόληψίς του ἐξαρτῶντουσαν ἀπὸ μένα. Ἂν κρατοῦσα μυστικὸ τὸ θάνατό του, ἡ μητέρα σας δὲν θὰ κινδύνευε νὰ πάθει συγκοπὴ τῆς καρδιᾶς. Πρὶν κλεισθεῖ λοιπὸν μέσα σ' αὐτὸ τὸδωμάτιο, ἔγραψε τρία γράμματα ὅτι θὰ ἔπεφταν ἡ μετοχὲς τῆς τραπέζης του. Τὰ δυὸ τὰ ἔστειλα στὴ μητέρα σας ἀπὸ τὸ Παρίσι. Τὸ τρίτο, τὸ ἔχω μαζύ μου καὶ σᾶς τὸ δίνω σήμερα ποὺ κλείσατε τὰ εἴκοσι χρόνια σας, ἀγαπητέ μου Φράνκ.. κι' ὁ μίστερ Πέρσιβαλ ἔδωσε τὸ γράμμα στὸ γυιὸ τοῦ τραγικοῦ τραπεζίτου.

Ὁ Φράνκ τὸ ἅρπαξε ἀμέσως κι' ἐδιάβασε:

«Ἀγαπημένο μου παιδί,

Αὐτοκτονῶ μὲ δηλητήριο.... Ὅταν θὰ διαβάσεις αὐτὲς τὶς γραμμές, ἐγὼ θὰ ἔχω πεθάνει ἀπὸ ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια. Σοῦ ζητῶ συγγνώμη γιὰ τὸ σκάνδαλο τῆς χρεωκοπίας μου. Εἴθε ὁ Θεὸς ν' ἀναπαύσει τὴν κουρασμένη ψυχή μου».

Κι' οἱ τρεῖς μας τότε συγκινημένοι προσθέσαμε μὲ μιὰ φωνή:

— Ἀμήν !

Κι' ἔτσι ξεδιαλύθηκε μιὰ γιὰ πάντα τὸ σκοτεινὸ μυστήριο τοῦ σφραγισμένου δωματίου....

ΝΤΑΒΙΝΤΤ-ΕΜΠΕΡΤ ΛΩΡΕΝΣ

Ι. ΤΟΥΡΓΕΝΙΕΦ

ΟΤΑΝ

Ο ΕΡΩΣ ΣΒΥΝΕΙ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

— Δὲ θὰ τῆς κάνω παράπονα...δὲ θὰ θελήσω νὰ τῆς ἐπιβάλλω μὲ τὸ ζόρι τὸν ἔρωτά μου.... θἄχω ὑπομονή...καὶ θὰ νικήσω στὸ τέλος... θὰ τῆς δώσω τ' ὄνομά μου, ὅλη μου τὴ ζωή... θὰ τὴν κάνω βασίλισσα. Εἶμαι πιὸ ἀνεξάρτητος ἀπὸ τὸν Ἀντρέα. Εἶμαι πλούσιος. Εἶνε κι' αὐτὸ κάτι. Ἐνῷ ὁ Ἀντρέας δὲν τῆς πρόσφερε παρὰ τὴν καρδιά του! Βάρια, γλυκειά μου φίλη.... δὲ θὰ μπορέσεις νὰ μ' ἀγαπήσεις ποτέ... ποτέ;

Ἔκλαψα... ἔκλαψα... ἤμουν ἀπελπισμένος.

Ὁ καιρὸς ἦταν ἐλεεινός... Μιὰ ψιλὴ φθινοπωρινὴ βροχὴ χτυποῦσε τὰ γυαλιὰ τῶν παραθυριῶν, σὰ τὶς χορδὲς σκουριασμένων ὀργάνων. Σκοῦρα γκρίζα σύννεφα ὑγρὰ ἦταν κρεμασμένα πάνω ἀπὸ τὴ μεγάλη Μόσχα...

Βγῆκα ἀπ' τὸ σπίτι μου. Γύριζα ὧρες ὁλόκληρες στοὺς δρόμους.... καὶ ὕστερα διευθύνθηκα στὸ σπίτι του Συμεόνιτς. Ἤμουν βυθισμένος σὲ συλλογή. Τί ἔπρεπε νὰ κάνω; Νὰ πῶ στὴ Βάρια πὼς ὁ Ἀντρέας δὲν τὴν ἀγαποῦσε πιά, ἢ νὰ τῆς κρύψω τὴν ἀλήθεια καὶ νὰ προσπαθήσω νὰ τὴν κάνω νὰ ξεχάσει τὸν ἔρωτά της;

Ἔφθασα στὴν ἔπαυλι τοῦ Ἰβὰν Συμεόνιτς χωρὶς νὰ πάρω καμμιὰ ἀπόφαση.

Βρῆκα ὅλη τὴν οἰκογένεια στὴν τραπεζαρία. Ἡ Βάρια, μόλις μὲ εἶδε, χλώμιασε τόσο πολύ, ποὺ φοβήθηκα μὴ λιποθυμήσει. Δὲν κινήθηκε ὅμως ἀπ' τὴ θέση της. Ὁ Συντορένκο μιλοῦσε μαζί μου, ἀλλὰ μὲ σαρκαστικὸ τόνο φωνῆς σὰ νἄθελε νὰ μὲ κοροϊδέψει. Τοῦ ἀπαντοῦσα ψύχραιμα, ἀλλὰ ἀπέφευγα νὰ κυττάξω τὸ γλυκὸ προσωπάκι τῆς κόρης του. Ὁ ἀξιωματικὸς διέταξε νὰ φέρουν τὸ τραπέζι τῶν χαρτιῶν.

Ἡ Βάρια κάθησε κοντά μας, καὶ παρακολουθοῦσε τὸ παιχνίδι.

— Στενοχωριέσαι τώρα μονάχη. Ἔχασες τὸν καβαλιέρο σου; ρώτησε ὁ πατέρας της.

Καμμιὰ εἰκοσαριὰ φορὲς ἐπανέλαβε τὴν ἴδια φράση... Ἡ Βάρια δὲν ἀπαντοῦσε. Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ ἤθελα νὰ φύγω ἡ κοπέλλα στάθηκε κοντά μου.

Ὁ πατέρας της εἶχε φύγει. Δὲν ἦταν κανένας ἄλλος μέσα στὸ δωμάτιο.

Καὶ σήμερα ἤρθατε μονάχος; ψιθύρισε.

— Ναί δυστυχῶς... μονάχος.... εἶπα μὲ σβυσμένη φωνή... ἴσως γιὰ πολὺ καιρό....

Χαμήλωσε τὸ κεφαλάκι της, γιὰ νὰ μὴν βλέπω τὴν πονεμένη ἔκφρασι τῶν ματιῶν της.

— Δώσατε τὸ γράμμα μου στὸν Ἀντρέα Νικολάεβιτς;

— Τοῦ τὤδωσα.

— Λοιπόν ;

Πνιγόταν ἀπ' τὴ στενοχώρια καὶ τὴν ἀγάπη. Τὴν κύτταξα... Κείνη ὅμως τὴ στιγμὴ ἔνοιωσα μιὰ κακὴ χαρὰ μέσα μου.

— Μὲ διέταξε νὰ σᾶς μεταδώσω... εἶπα καὶ σταμάτησα λίγο... «πῶς τὰ περασμένα δὲ γυρίζουν πίσω».

Ἡ Βάρια ἄγγισε μὲ τὸ ἀριστερὸ χέρι της τὴν καρδιά της, χλώμιασε —ἔγινε σὰν κερένια, καὶ μὲ τὸ δεξὶ της χέρι κρατήθηκε στὴν πόρτα γιὰ νὰ μὴ πέσει.

Ἤθελα νὰ τὴν παρηγορήσω. Ὁ Ἰβὰν Συμεόνιτς ὅμως ξανάρθε στὴν τραπεζαρία. Μὲ κράτησε στὸ γεῦμα.

(Συνέχεια στὸ ἑπόμενο)

Ἔκλαψα... Ἔκλαψα σὰν παιδί.

ΝΕΑ ΑΠΟ Τ' ΑΣΤΕΡΙΑ

Τὸ Παρίσι, πρὶν ἀπὸ λίγον καιρό, εἶχε ἀναστατωθεῖ ἀπὸ μιὰ ἀποκαλυπτικὴ εἴδησι ποὺ πῆρε ἀμέσως τὶς διαστάσεις κολοσσιαίου σκανδάλου. Στὴν ἀρχὴ ἐπρόκειτο περὶ ἁπλῆς διαδόσεως ποὺ εἶχε κυκλοφορήσει ἀνάμεσα στὸν καλλιτεχνικὸ κόσμο τῆς Μονμάρτρης. Κανεὶς ὅμως δὲν τὴν πίστεψε. Πῶς ἦταν ἄλλως τε δυνατόν; Ἕνα βράδυ ἡ Μιστιγκέτ, ἡ παληὰ καὶ μεγάλη φίλη τοῦ Μωρὶς Σεβαλιέ, ἀνήγγειλε στοὺς φίλους της τὸ ξαφνικὸ αὐτὸ νέο:

— Ξέρετε; Ὁ Μωρὶς Σεβαλιὲ χώρισε ἀπὸ τὴν Ὑβόννη Βαλλὲ γιὰ νὰ παντρευτῇ τὴ Ζανέττα Μὰκ Ντόναλντ!.....

Οἱ πρωϊνὲς ἐφημερίδες, λοιπόν, στὴν κινηματογραφικὴ στήλη τους, ἀναδημοσίεψαν αὐτὴ τὴν ἐκπληκτικὴ εἴδησι ποὺ δὲν ἄργησε, ὅπως εἴπαμε, νὰ πάρει τὶς διαστάσεις ἑνὸς πολυκρότου σκανδάλου. Τώρα, λοιπὸν, ἐξερράγη τὸ σκάνδαλο..... εἰς βάρος τοῦ Μωρὶς Σεβαλιέ, ὁ ὁποῖος, ὅπως λέγεται, πρόκειται νὰ παντρευτεῖ τὴν Μπέττυ Ρόου, τὴν τέως κ. Ἀνοὺ Γκαφρά!...

* * *

Ἡ Ντανιὲλ Παρολά, ὕστερα ἀπὸ τὸ περίφημο φίλμ της ὁ «Λευκὸς Δαίμων», ἔχει γίνει τὸ εἴδωλο τῶν τοξικομανῶν τῆς κοσμοπόλεως. Ἡ ἀλληλογραφία της, κάθε μέρα εἶνε γεμάτη ἀπὸ περίεργα γράμματατῶν θαυμαστῶν της, μεταξὺ τῶν ὁποίων βρίσκονταικαὶ πολλοὶ λαθρέμποροι.

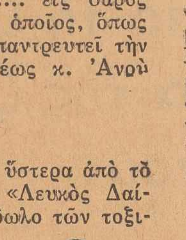

Ἕνας ἀπ' αὐτούς, ὅπως γράφει τὸ «Σινεμόντ» δὲν δίστασε νὰ τῆς προτείνει μιὰ «καλὴ δουλειά»... Ἐπρόκειτο γιὰ τὴν παραλαβὴ μιᾶς βαλίτσας μὲ ναρκωτικὰ ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖον «Ρούλ» καὶ τὴν παράδοσί της σ' ἕνα καμπαρὲ τῆς Μονμάρτρης.

Κανεὶς δὲν θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ φαντασθεῖ ὅτι ὁ πασίγνωστος κινηματογραφικὸς «ἀστέρας» μετέφερε ναρκωτικὰ μ' ἐκείνη τὴν μυστηριώδη βαλίτσα. Παρ' ὅλην ὡστόσο τὴν γενναίαν προμήθειαν ποὺ τῆς προσέφερε ὁ λαθρέμπορος, ἡ Ντανιὲλ Παρολὰ ὄχι μόνο δὲν δέχτηκε ἀλλὰ καὶ διαβίβασε στὴν ἀστυνομία τὴν ἐπιστολὴ του γιὰ τὰ περαιτέρω.

* * *

Ὁ Στὰν Λωρέλ, ὁ περίφημος «Λιγνός», δὲν εἶνε οὔτε ἀνόητος, οὔτε ὑπερβολικὰ ἀφελής, ὅπως τὸν φαντάζονται οἱ θαυμασταί του. Εἶνε ἕνας μεγάλος συγγραφεὺς θεατρικῶν ἔργων ποὺ παίζονται κάθε τόσο στὸ Μπρόντγουαίη. Ὁ ἴδιος μάλιστα γράφει τὸ σενάριο τῆς κωμωδίας ποὺ «γυρίζει» μαζὺ μὲ τὸν ἀχώριστο σύντροφό του, τὸν Ὄλιβερ Χάρντυ καὶ ὁ ἴδιος πάλι βρίσκει ὅλα τὰ κωμικὰ «γκάγκ», τ' ἀστεῖα δηλαδή, ποὺ προκαλοῦν τ' ἀκράτητα γέλοια τῶν θαυμαστῶν τους...

* * *

Ἀπὸ τὸν «Κινηματογράφο» τοῦ Βερολίνου πληροφορούμεθα αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα ὅτι ἡ Κλάρα Μπόου, μόλις παντρευτεῖ τὸν δόκτορα Πήρσον, τὸν παιλαιὸ φίλο της, θὰ ἐγκαταλείψει τὸ Χόλλυγουντ καὶ θὰ ἐγκατασταθεῖ μαζύ του, γιὰ πάντα, στὴ Νέα Ὑόρκη...

Ἡ περίφημη γόησσα μὲ τὰ ρoῦσσα μαλλιὰ δὲν κατώρθωσε παρ' ὅλες τὶς προσπάθειές της νὰ μεσουρανίσῃ καὶ γιὰ δεύτερη φορὰ στὸ στερέωμα τοῦ Χόλλυγουντ κι' ἔτσι πῆρε πειὰ τὴν ἀπόφασι νὰ ἀποσυρθεῖ ὁριστικὰ ἀπὸ τὸν κινηματογράφο....

20 ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ.- ΕΝΑ ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΟΝ ΝΑΥΑΓΙΟΝ.- ΣΩΣΙΒΙΟΝ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙ.- ΠΡΟΒΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ "ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΩΝ„.- Η ΝΥΞ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. Α. ΒΩΤΤΗ

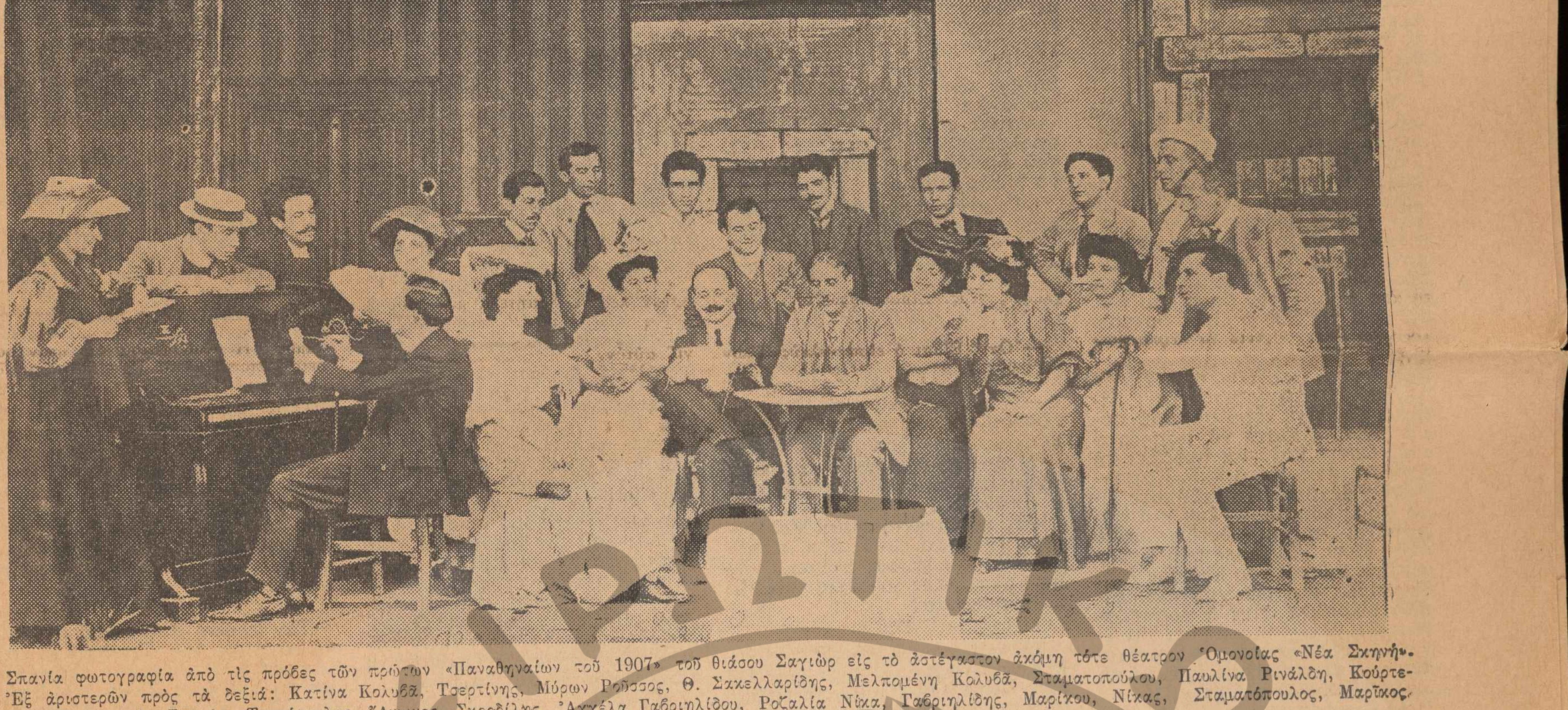

Σπανία φωτογραφία ἀπὸ τὶς πρόβες τῶν πρώτων «Παναθηναίων τοῦ 1907» τοῦ θιάσου Σαγιὼρ εἰς τὸ ἀστέγαστον ἀκόμη τότε θέατρον Ὁμονοίας «Νέα Σκηνή». Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιά: Κατίνα Κολυβᾶ, Τσερτίνης, Μύρων Ροῦσσος, Θ. Σακελλαρίδης, Μελπομένη Κολυβᾶ, Σταματοπούλου, Παυλίνα Ρινάλδη, Κούρτελης (Παλμύρας), Σαγιώρ, Τσοκόπουλος, Ἄννινος, Σκορδίλης, Ἀγγέλα Γαβριηλίδου, Ροζαλία Νίκα, Γαβριηλίδης, Μαρίκου, Νίκας, Σταματόπουλος, Μαρῖκος.

Λέγουν ὅτι ἡ ἀκουστικὴ εἶνε ἡ αἴσθησις ποὺ ἐπηρεάζει περισσότερο ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες τὴν ψυχή, ὅτι συγκινεῖ ἢ ἐνθουσιάζει περισσότερο ἀπὸ ἕνα θέαμα. Ἴσως. Προκειμένου ὅμως γιὰ τὴν ἀνάμνησι, φρονῶ ὅτι δὲν συμβαίνει καθόλου τὸ ἴδιο.

Ἕνα παληὸ τραγοῦδι μπορεῖ να μᾶς θυμήσει, βέβαια, χίλια δυὸ πράματα ἀπὸ τὸν καιρό του, στὸ ἄκουσμά του μποροῦμε γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ μεταφερθοῦμε καὶ νὰ ξαναζήσουμε στὰ χρόνια ποὺ τὸ πρωτοακούσαμε, μπορεῖ νὰ μᾶς φέρει μπρὸς στὰ μάτια μας εἰκόνες καὶ σκηνὲς καὶ πρόσωπα ποὺ σχετίζονται μαζύ του. Ἔρχεται ὅμως ξαφνικὰ ἡ Φωτογραφία καὶ λέει στὸ Τραγοῦδι: «Τράβα στὴ μπάντα. Ἐσὺ θυμίζεις μόνο σὰν σὲ ὄνειρο. Ἐγώ... τὰ λέω ὅλα». Τί χρήσιμη, πραγματικῶς, ἀλλὰ καὶ τί ἀδυσώπητη αὐτὴ ἡ ἐφεύρεσι τῆς φωτογραφίας...

Καὶ ψέμματα; Μὲ ὅσα κι' ἂν ποῦμε, μὲ ὅσα κι' ἂν γράψωμε, μὲ ὅσα κι' ἂν τραγουδούσαμε ἀκόμη ἀπὸ τὰ πρῶτα «Παναθήναι», δὲν θὰ μπορούσαμε νὰ δώσωμε στοὺς ἀναγνώστας μας αὐτὸ ποὺ δίνει ἡ φωτογραφία ποὺ δημοσιεύομε.

Μιὰ φωτογραφία παρμένη στὶς πρόβες τῶν πρώτων «Παναθηναίων» τοῦ 1907 μέσα στὸ θέατρο τῆς Ὁμονοίας, ποὺ ὠνομάζετο ἀκόμη, ἀπὸ τὰ χρόνια τοῦ ἀειμνήστου Χρηστομάνου, «Νέα Σκηνή».

Στὸ πιάνο ὁ μουσικοσυνθέτης Θεόφραστος Σακελλαρίδης. Λεπτός, κομψός, κάνει τὰ πρῶτα βήματά του στὸ θέατρο, συνθέτων καὶ διασκευάζων τραγούδια γιὰ τὴν ἐπιθεώρησι. Στὴ μέση, πίσω ἀπ' τὸ πανύψηλο παληὸ ὑποβολεῖο, οἱ δύο συμπαθέστατοι συγγραφεῖς: Ὁ Μπάμπης Ἄννινος καὶ ὁ μακαρίτης Γεώργιος Τσοκόπουλος. Πίσω τους ὄρθιος ὁ ἀλησμόνητος Ἕλλην κωμικὸς Κωνσταντῖνος Σαγιώρ, καὶ ὁλόγυρα ὁ θίασός του.

Ἕνας κόσμος ὁλόκληρος, ὅπως ἦταν πρὸ 26 ἐτῶν. Νά ἡ πάντα γλυκειὰ καὶ γοητευτικὴ Ροζαλία Νίκα, πρωταγωνίστρια τῶν πρώτων Παναθηναίων, καὶ ἐπὶ ἔτη συνεχῆ κατόπιν στηρίξασα ἀναριθμήτους ἐπιθεωρήσεις. Νά κοντὰ στὸ πιάνο ἡ ἐπὶ ἔτη πρωταγωνίστρια τῆς ὀπερέττας Μελπομένη Κολυβᾶ. Νά δίπλα στὴ Ροζαλία ἡ Ἀγγέλα Γαβριηλίδου μὲ τὶς ἀτέλειωτες ἐπιθεωρησιακές της ἐπιτυχίες, καὶ πίσω της τὸ ὡραῖο ἐκεῖνο παιδὶ —καὶ μήπως ἔπαυσε νὰ εἶνε; —, ὁ Περικλῆς Γαβριηλίδης, ποὺ ἔπαιζε κι' αὐτὸς ἐπὶ ἀρκετὰ χρόνια σ' ἐπιθεώρηση. Νὰ στὴ μέση ὄρθιος μὲ κατάμαυρα μαλλιὰ ὁ Νέστωρ Κούρτελης (Παλμύρας), νά στὴν ἄκρη δεξιὰ ὁ συνήθως διευθυντὴς σκηνῆς Ἀντώνιος Νίκας, νά ἡ καρατερίστα Σταματοπούλου καὶ ὁ ἀείμνηστος κωμικὸς Σταματόπουλος, νὰ ἡ Μαρίκου κι' ὁ μακαρίτης ὁ Μαρῖκος, νὰ ἡ Παυλίνα ἡ Ρινάλδη, ἡ Κατίνα Κολυβᾶ, ὁ Τσερτίνης, ὁ ἀείμνηστος Σκορδίλης, νὰ ὁ ὑποβολεὺς Μύρων Ροῦσσος μὲ μουστάκι καὶ τόσοι ἄλλοι.

* * *

Αὐτὸς λοιπὸν ὁ θιασάραρος, ἀποτελούμενος ἀπὸ πρωταγωνιστὰς τοῦ δράματος καὶ τῆς κωμωδίας, ἔπαιξε τὰ πρῶτα «Παναθήναια». ναια».

Τὸ χρόνο ἐκεῖνο, μόλις ἄρχισε τὶς ἐργασίες του, ἀρχὴ καλοκαιριοῦ τοῦ 1907, δὲν ἐπήγαινε καλά. Ἔκανε χρυσὲς δουλειὲς στὸ θέατρο Συντάγματος ἡ Κοτοπούλη μὲ τὸν Βονασέρα, παίζοντας τὴ «Ζωζέττα», τὴν «Κυρία τοῦ Μαξὶμ» κι' ἄλλες ἐπιτυχίες τοῦ γαλλικοῦ θεάτρου, ἀλλ' ὁ θίασος Σαγιὼρ στὴ Νέα Σκηνή, ἴσως ἀπὸ ἔλλειψιν καλοῦ δραματολογίου, δὲν μποροῦσε νὰ μαζέψει κόσμο.

Τὰ πράγματα εἶχαν φθάσει σὲ σημεῖον κρίσιμον, ὁπόταν ὁ Ἄννινος καὶ ὁ Τσοκόπουλος ἀνήγγειλαν εἰς τὸν Σαγιὼρ ὅτι ἔχουν ἕτοιμη μιὰ ἐπιθεώρησι. Ἡ λέξις ἐπιθεώρησις δὲν ἔδωσε στὴν ἀρχὴ καὶ μεγάλας ἐλπίδας. Τὰ πρόσωπα ὅμως τῶν συγγραφέων ἠγγυῶντο διὰ τὴν ἐπιτυχίαν, κι' ἔτσι μετὰ τὰ σχετικὰ συμβούλια, ὁ ναυαγῶν θίασος ἀπεφάσισε ν' ἁρπάξει ὡς σωσίβιον τὴν ἐπιθεώρησι ποὺ τοῦ ἐπρότειναν οἱ δύο συγγραφεῖς.

* * *

Καὶ ἄρχισαν ἡ πρόβες. Μαέστρος ὁ Θεόφραστος Σακελλαρίδης. Παρακολουθῶν ὅλον τὸν χειμῶνα τὰ καμπαρέ, εἶχε διαλέξει τὶς καλύτερες εὐρωπαϊκὲς σανσονέττες, ὅσες εἶχαν ἀνάγκην ἀπὸ διασκευὴ τὶς διεσκεύασε, ἔγραψε καὶ μερικὲς δικές του μὲ τὸ προσωπικὸ στὺλ καὶ τὸ ἐξαιρετικὸ γοῦστο ποὺ τὸν διέκρινε ἀπὸ τότε, καὶ ἀφοῦ ἐπροβάρισε τὸν θίασον, διηύθυνε κατόπιν εἰς τὰς παραστάσεις καὶ τὴν ἀπὸ 5 ὄργανα ὀρχήστρουλαν, παίζων συγχρόνως καὶ στὸ πιάνο.

Καὶ στὴ γενικὴ πιὰ δοκιμὴ φαντάζεσθε τί ἔγινε. Ὅλος ὁ κόσμος τῶν γραμμάτων ἦτο παρών, περίεργος νὰ παρακολουθήσει τὴν πρόβα τζενεράλε τῆς πρώτης, ὅπως εἴπαμε καὶ προχθές, ἐπιθεωρήσεως, ποὺ ἀνεβιβάζετο στὴν Ἀθήνα, ὕστερα ἀπὸ τὸ πρὸ ἀρκετῶν ἐτῶν ἐκπνεῦσαν «Λίγο ἀπ' ὅλα».

Ἀλλὰ τὸ κάθε πρᾶμα στὴν ἀρχή του εἶνε καὶ δύσκολο. Φόρμες κι' ἀχνάρια σκηνῶν, ὅπως ὑπάρχουν τώρα, καὶ τῶν ὁποίων γίνεται μάλιστα συχνὰ καὶ κατάχρησις, δὲν ὑπῆρχαν, φυσικά, ἀκόμη τότε. Κι' ἔτσι, ἂν καὶ τὰ περισσότερα νούμερα ὑπερήρεσαν κατὰ τὴν δοκιμήν, πολλὰ ἐκρίθησαν ἐπικίνδυνα καὶ ἔχοντα ἀνάγκην διορθώσεως, μερικὰ δὲ καὶ ἀντικαταστάσεως.

Τὸ ἑπόμενο ὅμως βράδυ ἐδίδετο ἡ πρεμιέρα. Καὶ ἔπρεπε νὰ δοθῇ ἀφεύκτως, ἄνευ ἀναβολῆς, διότι τὸ ναυάγιο δὲν ἀστειεύετο. Ὁ θεατρώνης ἀπαιτοῦσε νὰ τοῦ πληρωθοῦν τὰ χρέη, οἱ ἠθοποιοὶ ἐζητοῦσαν ἐπειγόντως λεπτά, καὶ χώρια ἡ ράφτρες καὶ οἱ σκηνογράφοι, ποὺ εἶχαν προσφέρει τὰς ὑπηρεσίας των διὰ τὴν ἀναβίβασιν τῆς ἐπιθεωρήσεως.

Ἔξοδα, βέβαια, ἐλάχιστα μπροστὰ στὰ σημερινά, ἀλλὰ ποὺ γιὰ τότε, γιὰ τὸν ναυαγισμένο μάλιστα θίασο, ἦταν ὑπέρογκα.

Κάθε διόρθωσι λοιπὸν καὶ κάθε ἀλλαγὴ καὶ προσθήκη ἔπρεπε νὰ γίνῃ μέσα σὲ μιὰ νύχτα.

* * *

Καὶ ἐπηκολούθησε, κατὰ τὶς διηγήσεις τῆς τότε κυρίας Ἑλένης Σαγιώρ, δευτέρα νὺξ τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκόπησαν ἀλύπητα σκηναί, καὶ ἔπεσαν ἡρωϊκῶς νούμερα, καὶ ἕως τὸ πρωῒ ἀντικατεστάθησαν μὲ ἄλλα καὶ ἐγράφησαν νέοι στίχοι, τὰ ὁποῖα παρεδόθησαν εἰς τὸν θίασον καὶ ἐπαίχθησαν τὸ βράδυ.

Τὸ συμβούλιον τῶν συγγραφέων, τοῦ μουσικοῦ καὶ τοῦ θιασάρχου εἰργάσθη, μὲ ὅλη τὴν προηγουμένη του κούρασι, καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν νύκτα, καὶ κατώρθωσε τὸ ἄλλο βράδυ νὰ δώσει τὴν ἀναμενομένη πρεμιέρα καὶ νὰ ἄρει τὴν περίφημη νίκη, ἡ ὁποία ἐξησφάλισε παράτασιν ζωῆς εἰς τὸν θίασον, εἰσπράξεις εἰς τὸν ἐπιχειρηματίαν καὶ τοὺς συγγραφεῖς, σειρὰν ἐτῶν εἰς τὰ «Παναθήναια» καὶ ἀπείρους καί... ἐμπείρους διαδόχους, οἱ ὁποῖοι αὐξάνονται καὶ πληθύνονται, μὲ τὴν εὐχὴν τοῦ Θεοῦ, μέχρι σήμερον, ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης.

* * *

Ἂς δοῦμε τώρα, μὲ μιὰ ματιά, καὶ μιὰ παράστασι τῶν «Παναθηναίων» τοῦ 1907 :

Σκηνογραφίες δύο. Ἂν δὲν ἀπατῶμαι, δὲν ἦσαν τρεῖς. Ἕνας ἀθηναϊκὸς δρόμος γιὰ ὅλο τὸ ἔργο καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν—Πειραιῶς γιὰ τὸ φινάλε τῆς γ' πράξεως.

Κομπὲρ ὁ Σαγιώρ. Ὁ Σαγιὼρ ὡς Νικολέττος Πετεινάρης ἀπὸ τὸ Τζάντε, ποὺ ἦρθε στὴν Ἀθήνα μαζὺ μὲ τὴν γυναῖκα του Μπιρουλίνα, τὴν Σταματοπούλου.

Μπαλλέτα; Ἀπόντα. Γκρὰν κάσσα στὴν ὀρχήστρα; Ἀνύπαρκτος. Φινάλε; Ἂς διηγηθοῦμε τὸ Φινάλε τῆς πρώτης πράξεως, ἀλλά... στὸ ἑπόμενο φύλλο, γιατὶ ὁ χῶρος μας ἐτελείωσε.

ΑΝ. ΒΩ.

* * *

ΣΗΜ. — Στὰ «Παρασκήνια τῆς Ἐπιθεωρήσεως» τοῦ προηγουμένου φύλλου ἐγράφη κατὰ λάθος: Στὴν πρώτη στήλη, «ὁ μάγκας ποὺ ἔπαιζε τὸν εὐχάριστον ρόλον τοῦ κήτους», ἀντὶ «τὸν ἀχάριστον». Ἐπίσης στὴ τρίτη στήλη «οἱ μεθυσμένοι δὲν εἶχαν ἀκόμη μπουκάρει», ἀντὶ «ντεμπουτάρει».

ΜΟΣΧΟΒΙΤΙΝΗ

Θεραπεύει τελείως
Ρευματισμούς
Ἀρθρίτιδα
Ἰσχυαλγίαν
Νευραλγίαν
Πλευρίτιδα

Μοναδικόν φάρμακον
Διά κρυολογήματα τοῦ στήθους,
πόνους τῆς ράχεως
» τῶν ἀρθρώσεων
μυαλγίας uαί
uτυπήματα ἐν γένει.

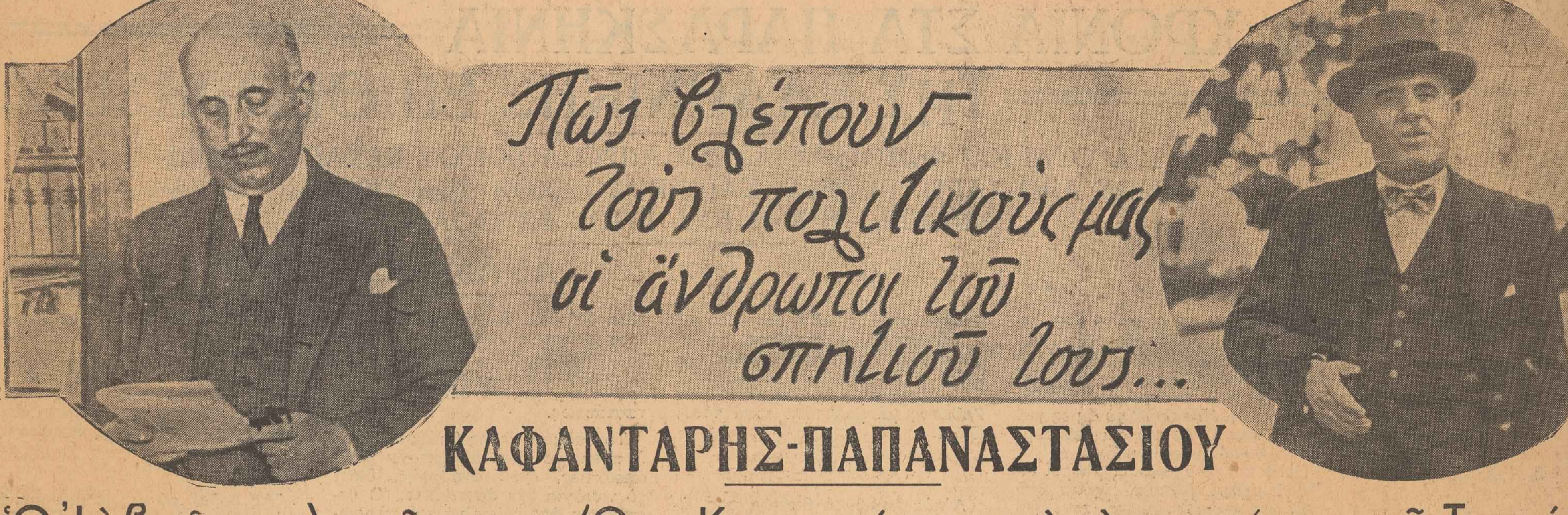

Πῶς βλέπουν τοὺς πολιτικούς μας οἱ ἄνθρωποι τοῦ σπιτιοῦ τους...

ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ-ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Ὁ Ἰὼβ τῆς πολιτικῆς μας.-Ὁ κ. Καφαντάρης καὶ τὸ μαρτύριο τοῦ Ταντάλου.-Πῶς ἔφαγε ἀναμμένα κάρβουνα ὅταν ἦταν νέος.-Ὁ κ. Καφαντάρης καὶ ἡ σορολοπ-ποίησις τῶν πάντων.-Χαρακτηριστικὰ ἀνέκδοτα ἀπὸ τὴ ζωή του-. Τὰ διπλᾶ γυαλιὰ τοῦ κ. Παπαναστασίου.-Ἡ μεγάλη ἀδυναμία τῆς ζωῆς του: Τὰ τριαντάφυλλα!-Ἡ παροιμιώδης ἁπλότης του

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Προοδευτικοῦ κόμματος εἶνε ἡ μεγάλη ἀδυναμία καὶ τὸ αἰώνιο θῦμα τῶν δημοσιογράφων. Πηγαίνουν μὲ θάρρος στὸ σπίτι του, στὶς πιὸ ἀκατάλληλες ὧρες, τὰ μεσάνυχτα ἢ στὶς πέντε ἡ ὥρα τὸ πρωΐ, μὲ τὴ βεβαιότητα ὅτι θὰ πάρουν πάντα «δηλώσεις» τοῦ «κυρίου προέδρου».

Ὁ κ. Γ. Καφαντάρης εἶνε ὁ Ἰὼβ τῆς πολιτικῆς μας. Δὲν θυμώνει ποτέ. Στὴ θέσι τῶν νεύρων ἔχει...λάστιχα. Ποτὲ δὲν παραπονιέται καὶ ποτὲ δὲν δέχεται τοὺς «φίλους» του μὲ κατεβασμένα μοῦτρα. Τέλος πάντων δὲν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ πειράζεται κανεὶς γιὰ τέτοια μικροπράγματα. Τί σημασία ἔχει τὸ ὅτι ἔχασε τὸν ὕπνο του καὶ ὅτι ἀπὸ τὶς δυὸ ἡ ὥρα, ὕστερα ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα, θὰ ἔχει ἀϋπνία ὡς τὸ πρωΐ; Δὲν βαρυέστε! Ὅλα περνοῦν, ὅλα ξεχνιοῦνται, ὅλα διορθώνονται! Τίποτα δὲν εἶνε τόσο σοβαρό, τόσο μεγάλο ὥστε νὰ μᾶς ἀναστατώσει καὶ νὰ ταράξει τὴ γαλήνη μας. Κι' ὁ κ. Γ. Καφαντάρης δέχεται ὁποιαδήποτε ὥρα τοὺς «δημίους» του καὶ παραμένει συνομιλῶντας μαζύ τους ὧρες καὶ ὧρες στὴ μεγάλη βιβλιοθήκη του ποὺ τὴν χρησιμοποιεῖ καὶ ὡς γραφεῖο. Δίπλα ἀκριβῶς εἶνε ἡ τραπεζαρία. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι τὴν ἔχει ἐπίτηδες κοντὰ στὸ γραφεῖο του γιὰ νὰ παρηγοριέται μὲ τὴ ...μυρωδιὰ τῶν φαγητῶν !

Ἡ τραπεζαρία: ἕνας ἀπωλεσθεὶς παράδεισος γιὰ τὸν κ. Καφαντάρη ! Ἔχει ἐξορισθεῖ ἀπὸ αὐτὴν ὅπως ὁ πρωτόπλαστος ἀπὸ τὴν Ἐδέμ Τί μαρτύριο γιὰ τὸν ἀρχηγὸ τοῦ Προοδευτικοῦ κόμματος ἡ στέρησις τοῦ φαγητοῦ!... Ὑποφέρει ἀπὸ τὸ στομάχι του καὶ κατὰ διαταγὴν τῶν ἰατρῶν του τρώει πολὺ λίγο καὶ ἐπὶ πλέον ὡρισμένα μόνο φαγητά. Κάθε φορὰ ποὺ θὰ τοῦ σερβίρουν μιὰ κουταλιὰ πάρα-πάνω, ἡ σύζυγός του, ἡ κ. Μαρία Καφαντάρη, ἀμείλικτος, σπεύδει νὰ κάνει κατάσχεσι στὸ ἐπὶ πλέον καὶ νὰ κανονίσει ἡ ἴδια τὴν ποσότητα τοῦ φαγητοῦ ποὺ πρέπει νὰ ἔχει γιὰ τὸ γεῦμα του ἢ γιὰ τὸ δεῖπνο του ὁ ἀρχηγὸς τῶν Προοδευτικῶν...

Ἐκεῖνος μὲ τὸ γαλήνιο ὕφος του καὶ μ' ἕνα ρουμελιώτικο χαμόγελο στὰ χείλη, χαρακτηριστικὸ ὅσο δὲν φαντάζεσθε, τῆς λέει σὰν μικρὸ παιδί:

— Δῶσε, δῶσε ἀκόμη λίγο ! Δὲν πεθαίνει κανεὶς ἀπὸ τὸ φαΐ βρὲ ἀδερφέ!

Κάθε πρωῒ ἡ μαγείρισσά του, μιὰ ἀγαθὴ καὶ ἁπλῆ ρουμελιώτισσα, τοῦ πηγαίνει τὸ τσάϊ στὸ κρεββάτι ἢ στὸ γραφεῖο, ὅπου ὁ ἀρχηγὸς τῶν Προοδευτικῶν ἀποσύρεται γιὰ νὰ διαβάσει τὶς πρωϊνὲς ἐφημερίδες καὶ ν' ἀφοσιωθεῖ κατόπιν στὴ μελέτη διαφόρων οἰκονομολογικῶν βιβλίων.

— Ὁ κ. Πρόεδρος διαβάζει καὶ τὴν ὥρα ἀκόμη ποὺ τρώει, μᾶς λέει ἡ μαγείρισσά του. Τί νὰ σᾶς εἰπῶ. Γι' αὐτὸ φαίνεται ἔχει χαλάσει τὸ στομάχι του.

Ἡ καμαριέρα του, ἡ Μαρία, ἐπεμβαίνει αὐτὴ τὴ στιγμὴ καὶ μᾶς πληροφορεῖ ὅτι πρὶν ἀπὸ τὸ τσάϊ παίρνει πάντα κάτι στομαχικὰ χάπια ποὺ δὲν τοῦ πολυαρέσουν καὶ γι' αὐτὸ τὰ...ξεχνάει διαρκῶς ! Ἐκεῖ λοιπὸν ποὺ εἶνε ἀφοσιωμένος στὸ διάβασμα τῶν πρωϊνῶν εἰδήσεων εἰσβάλλει στὸ γραφεῖο του ἡ γυναίκα του καὶ γιὰ νὰ τὸν προλάβει νὰ μὴ πιεῖ τὸ τσάϊ, τοῦ φωνάζει, καθὼς διασχίζει τὸ διάδρομο :

—Γιώργη, Γιώργη, τὰ χαπάκια! Ξέχασες τὰ χαπάκια σου!

Ὁ κ. πρόεδρος τότε κάνει ἕνα μορφασμὸ στενοχώριας καὶ δέχεται νὰ πάρει αὐτὰ τὰ «καταραμένα» χάπια ὅπως τὰ λέει ποὺ χαλοῦν τὴ γεῦσι τοῦ πρωϊνοῦ του ροφήματος, ὅπως ἔπαιρνε ἕνας ἀρχαῖος κατάδικος τὸ κώνειο...

—Τί κάνει ἐντύπωσι στὸν κ. πρόεδρο ἐκτὸς ἀπὸ τὰ πολιτικά·

Ἡ καμαριέρα του μᾶς κυττάζει μιὰ στιγμὴ καὶ διστάζει ν' ἀπαντήσει.

—Τί κάνει ἐντύπωσι; Ψιθυρίζει... Νὰ σᾶς εἰπῶ: ὁ κ. πρόεδρος εἶνε πάνσοφος, ἔχει ἀκόμη καὶ εἰδικὲς γνώσεις γιὰ τὴν .... τυροκομία!

□□

Τὸ περίεργο τώρα εἶνε ὅτι ὁ κ. Καφαντάρης, ὅταν ἦταν νέος, εἶχε ἀναρίθμητες κατακτήσεις. Ἔτσι ἔλεγαν τοὐλάχιστον οἱ φίλοι του. Ἦταν ἕνας τρομερὸς Δὸν Ζουάν, ἕνας ἀκατανίκητος γόης ποὺ πέρασε μιὰ εὔθυμη νεότητα γεμάτη ἀπὸ χαριτωμένα, διασκεδαστικὰ καὶ ἀθῶα ἐπεισόδια.

Μιὰ μέρα, παραδείγματος χάριν, ὅπως μᾶς διηγήθηκε ἕνας πολὺ στενὸς καὶ παληὸς φίλος του, λίγο ἀκόμη καὶ θὰ ἔπεφτε θῦμα τῶν ἐρωτικῶν περιπετειῶν ἑνὸς συμφοιτητοῦ του μὲ μιὰ γειτονοποῦλα τους. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ καθόταν μὲ τὸν γιατρὸ κ. Δεδούση, ὁ ὁποῖος κάθε πρωΐ, ὅπως ὅλοι οἱ εὔθυμοι, ἀμέριμνοι καὶ καλόκαρδοι φοιτηταί, ἔκανε γλυκὰ μάτια στὸ κορίτσι τοῦ ἀπέναντι σπιτιοῦ.

Ἕνα πρωῒ ὅμως ἡ ὄμορφη μικροῦλα δὲν εἶνε φαίνεται διόλου κέφι, γιατὶ καθὼς ἄναβε τὸ μαγγάλι στὸ μπαλκόνι, τὸ ἅρπαξε μιὰ στιγμὴ κατακόκκινη ἀπὸ τὸ θυμό της καὶ τὸ πέταξε κατὰ τοῦ φοιτητικοῦ παραθύρου...

Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴ στιγμή, ἀπὸ μιὰ διαβολικὴ σύμπτωσι, ἄνοιξε τὴν πόρτα ὁ κ. Καφαντάρης κι' ἐβγῆκε ἀπ' τὸ σπίτι. Ἔ, τί τὰ θέλετε... Ἐδέχθηκε τὰ μισοαναμμένα κάρβουνα τοῦ μαγγαλιοῦ πάνω στὸ κεφάλι του! Αὐτὸ τὸ ἐπεισόδιο ἔμεινε ἱστορικὸ καὶ....ἡ μόνη ἐξήγησις τοῦ ἄρρωστου στομαχιοῦ του !

Ὅταν κανένας γνωστός του τὸν ρωτάει τὴν αἰτία αὐτῆς τῆς ἀρρώστειας, ὁ κ. Καφαντάρης τοῦ ἀπαντάει μὲ μεγάλη σοβαρότητα:

—Μιὰ φορὰ ἔφαγα ἕνα μαγγάλι ἀναμμένα κάρβουνα...

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ προοδευτικοῦ κόμματος, ὅπως ὅλοι οἱ Ρουμελιῶτες, ἔχει ἕνα ἀνεξάντλητο καὶ λεπτὸ χιοῦμορ ποὺ τὸν κάνει ὄχι μόνον συμπαθῆ ἀλλὰ κι' ἀγαπητὸ ἀκόμη καὶ στοὺς ἐχθρούς του. Ξέρετε ποιὰ εἶνε ἡ πιὸ ἀγαπημένη του λέξις ; Ἡ πιὸ παράξενη, ἡ πιὸ....κινέζικη λέξις τῆς γλώσσας μας. Ἡ λέξις «σορολόπ». Ὁ κ. Καφαντάρης ὅταν θέλει νὰ χαρακτηρίσει μιὰ κωμικὴ κατάστασι τὴ λέει: κατάστασι «σορολόπ».Δὲν δυσκολεύεται ποτὲ νὰ βρεῖ ἕνα κοσμητικὸ ἐπίθετο. Τὸ «σορολόπ» εἶνε ἕνα «πὰς-παρτοῦ» ποὺ ταιριάζει μιὰ χαρὰ στοὺς πάντας καὶ στὰ πάντα.

—Τί «ἄνθρωπος σορολόπ» !... συνειθίζει νὰ λέει ὁ κ. Καφαντάρης γιὰ ἕνα πολιτικό του ἀντίπαλο. Τὰ παίρνει ὅλα στὸ «σορολόπ»!

Μιὰ ἄλλη ἀγαπημένη λέξις τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Προοδευτικῶν εἶνε τὸ «φίλτατε». Ὅταν ἀρχίσει τὸ «φίλτατε» ὁ κ. Καφαντάρης, οἱ φίλοι του καταλαβαίνουν ὅτι δὲν ἔχουν νὰ περιμένουν τίποτα ἀπὸ τὸν πολιτικό μας καὶ ἀλλάζουν κουβέντα...

Μιὰ φορὰ τὸν ἐπεσκέφθη ἕνας κομματάρχης του καὶ τοῦ ζήτησε τὸ διορισμὸ ἑνὸς ἐκλογέως του ὡς κλητῆρος στὸ ὑπουργεῖο τῶν Ἐσωτερικῶν. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν Προοδευτικῶν χαμογέλασε μὲ τὴ συνειθισμένη καλωσύνη του κι' ἄρχισε:

—Φίλτατε....

Ὁ κομματάρχης, ὅταν ἄκουσε αὐτὴ τὴ λέξι, ἐνθουσιάστηκε.

— Εὐχαριστῶ! Εὐχαριστῶ ! Τὸν διέκοψε ὁλόχαρος. Πάει πειὰ ἡ δουλειὰ ἦταν τελειωμένη! Εἶχε πετύχει κι' ὅλας τὸ ρουσφέτι...

Ὁ ἀρχηγὸς τῶν Προοδευτικῶν ὡστόσο ἀπόρησε ἀπ' αὐτὴ τὴ μεγάλη χαρὰ τοῦ κομματάρχου.

— Φίλτατε, γιατὶ μ' εὐχαριστεῖς; Ἂν δὲν μὲ διέκοπτες θὰ μάθαινες ὅτι, δυστυχῶς, δὲν μπορῶ νὰ διορίσω τὸ φίλο μας στὸ ὑπουργεῖο. Ὅλες οἱ θέσεις εἶνε συμπληρωμένες!...

Φαντάζεσθε τώρα τὴν κατάπληξι τοῦ δυστυχισμένου κομματάρχου του. Ὅταν λοιπὸν ἡ φράσις τοῦ κ. Καφαντάρη ἀρχίζει μὲ τὸ «φίλτατε», οἱ οἰκεῖοι του καὶ οἱ γνωστοί του εἶνε πάντοτε βέβαιοι ὅτι πρόκειται περὶ μιᾶς φράσεως ἀρνητικῆς...

—Ἡ μεγαλύτερη ἔκπληξι τῆς ζωῆς του, μᾶς λέει ὁ ἰδιαίτερός του κ. Πατσούρας, εἶνε ὅταν τὸ 1915 ὁ κ. Βενιζέλος ἔστειλε κάποιον φίλο του νὰ παρακαλέσει τὸν ἀρχηγὸ τῶν Προοδευτικῶν νὰ περάσει ἀπὸ τὸ παλάτι.

— Τί μὲ θέλουν, ἀπόρησε ἐκεῖνος. Μήπως μοῦ μαγειρεύουν κανένα ἄσχημο παιγνίδι;

— Ὄχι, κ. ὑπουργέ! τοῦ ἀπάντησε χαμογελῶντας ὁ φίλος τοῦ κ. Βενιζέλου.

Κύριε ὑπουργέ! Αὐτὸ ἦταν ἐκπληκτικό! Εἶχε γίνει λοιπὸν ὑπουργός; Γι' αὐτὸ τὸν καλοῦσαν νὰ περάσει ἀπὸ τὸ παλάτι; Γιὰ νά... ὁρκισθεῖ; Διάβολε! Ποιὸς λέει ὅτι ἡ ζωὴ δὲν εἶνε γεμάτη ἀπὸ ἀπρόοπτα;

Ὁ κ. Καφαντάρης ὅμως τὸ «ἐφύλαξε», ὅπως λένε, καὶ πρὶν ἀπὸ τὴν ὁρκωμοσία του, θέλησε νὰ χαρεῖ λιγάκι τήν... κατάπληξι τοῦ φίλου του δημοσιογράφου κ. Ἀνδρέα Πουρνάρα. Μόλις τὸν εἶδε λοιπὸν νὰ μπαίνει στὸ γραφεῖο του, τοῦ εἶπε ξαφνικά:

— Ἀνδρέα, σὲ παίρνω ἰδιαίτερό μου!

Ὁ κ. Πουρνάρας τὸν κύτταξε μ' ἀπορία.

— Ἰδιαίτερο; Τί ἰδιαίτερο;

— Μὰ δὲν θέλεις νὰ γίνεις ἰδιαίτερος τοῦ νέου ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν; τοῦ εἶπε ὁ κ. Καφαντάρης καὶ ἐξέσπασε σ' ἕνα ἠχηρὸ γέλιο.

Ἀπ' αὐτὸ τὸ χαρακτηριστικὸ ἀνέκδοτο βλέπει κανεὶς τὸ κέφι τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Προοδευτικῶν. Εἶνε πάντα εὐδιάθετος. Ἀδιάφορο τώρα ἂν τὸ στομάχι του εἶνε πάντα... χαλασμένο! Ὁ κ. Γ. Καφαντάρης ἔχει τὸ πιὸ ἁγνὸ καὶ τὸ πιὸ εὐχάριστο χιοῦμορ. Εἶνε ὁ ἄνθρωπος ποὺ δὲν μελαγχολεῖ ποτέ του καὶ ποὺ βλέπει ὅλα τὰ πράγματα μὲ μιὰ στωϊκὴ καὶ μοιραία ἀπάθεια.

□□□

Τὴν πρώτη φορὰ ποὺ εἴδαμε τὸν ἀρχηγὸ τοῦ Ἐργατικοῦ καὶ Ἀγροτικοῦ κόμματος στὴν ἰδιωτική του ζωή, ἦταν ἕνα βράδυ, ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια, ποὺ εἴχαμε πάει νὰ τοῦ πάρουμε μιὰ «πολιτικὴ» συνέντευξι καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ νὰ τοῦ δώσουμε ἕνα βιβλίο γιὰ τὸ ἀγροτικὸ ζήτημα, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ κυκλοφορήσει ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες.

Ὁ κ. Παπαναστασίου ἦταν λιγάκι ἀδιάθετος.

— Περαστικά σας, κ. Πρόεδρε...

— Κάνει κρύο; μᾶς ρώτησε μὲ τρόμο.

— Βαρυχειμωνιά, κ. Πρόεδρε!...

Ὁ κ. Παπαναστασίου τουρτούριασε. Δὲν φαντάζεστε πόσο τὸν «πιάνει» τὸ κρύο». Εἶνε ὁ ἐφιάλτης του!

Ἡ κρεββατοκάμαρά του ἦταν ἁπλουστάτη. Σὰν φοιτητικὴ κρεββατοκάμαρα. Τὸ περίεργο εἶνε ὅτι ἐκεῖ μέσα δὲν ὑπῆρχε κανένα βιβλίο. Γι' αὐτό, ὅταν τοῦ δώσαμε τὸ βιβλίο μᾶς εἶπε:

—Δῶστε μου, σᾶς παρακαλῶ, τὰ γυαλιά μου, ποὺ εἶνε ἐκεῖ ἀπάνω στὸ τραπέζι.

— Μά... φορεῖτε γυαλιά, κ. Πρόεδρε!

Ὁ κ. Παπαναστασίου χαμογέλασε.

— Αὐτὰ εἶνε γιὰ νὰ βλέπω μακρυά, μᾶς ἐξήγησε. Τὰ ἄλλα, ἐκεῖνα ποὺ εἶνε ἀπάνω στὸ τραπέζι, εἶνε γιὰ τὸ διάβασμα.

Κι' ἔπειτα, ἄρχισε νὰ ξεφυλλίζει μ' ἐνδιαφέρον τὸ βιβλίο.

Ὁ κ. Παπαναστασίου, ὡς γνωστόν, κάθεται στὸ σπίτι τῆς ἀδελφῆς του, τῆς κ. Λομπρέστη, στὸ Κολωνάκι. Εἶνε ὁ πιὸ ἁπλὸς κι' ὁ πιὸ ἥσυχος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. Ἀπὸ πράγματα τοῦ ἀρέσουν στὴ ζωή, ἡ λογοτεχνία καὶ ἡ κοσμικὲς συγκεντρώσεις. Χαρακτηριστικὸ τῆς μεγάλης ἁπλότητός του εἶνε τὸ ἀκόλουθο περιστατικό:

Τὴν τελευταία φορὰ ποὺ ἐσχημάτισε κυβέρνησι, μετὰ τὴν παραίτησι τοῦ κ. Βενιζέλου, ὁ κ. Παπαναστασίου πέρασε τὰ μεσάνυστα ἀπὸ τοῦ «Γιαννάκη» καὶ κάθησε μὲ δυὸ γνωστές του κυρίες νὰ πάρει τὸ παγωτό του! Τί ἤρεμος ποὺ ἦταν!... Εἶχε τὸ βάρος μιᾶς δύσκολης κυβερνήσεως καὶ ὅμως ἀντιμετώπιζε τὴν κατάστασι μὲ μιὰ ἁπλότητα, μὲ μιὰ ψυχραιμία ποὺ προκαλοῦσε κατάπληξι!...

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Ἐργατικοῦ καὶ Ἀγροτικοῦ κόμματος ἔχει κι' αὐτὸς τὶς μικρὲς μανίες τῶν μεγάλων ἀνδρῶν.

— Κόβει τὰ τσιγάρα στὴ μέση, μᾶς λέγει ὁ ἰδιαίτερός του κ. Βογιατζῆς, γιὰ νὰ καπνίζει λιγώτερο. Μὰ δὲν βαρυέστε!... Ὁ κ. Πρόεδρος, ἐνῶ ἐκάπνιζε πρῶτα 22 ὁλόκληρα τσιγάρα, καπνίζει τώρα 44 μισά! Τὸ περίεργο εἶνε ὅτι ἔχει τὴν ἐντύπωσι ὅτι ἐδιπλασίασε τὸ κάπνισμά του!...

— Εἶνε ἰδιότροπος;

— Ναί, μὲ τὰ βιβλία του! Τὰ καλὰ βιβλία, ὅπως λέει ὁ ἴδιος, μοιάζουν μὲ πλάκες χρυσοῦ... Ξέρετε τὴ βιβλιοθήκη του... Εἶνε μεγάλη σάν... δημοσία! Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐκεῖ μέσα μπορεῖτε νὰ βρῆτε ἀκόμη καὶ τὰ βιβλία ποὺ δὲν ἀπέκτησε ἀκόμη ἡ «Ἐθνικὴ» ἢ τῆς «Βουλῆς»...

— Τί ἄλλο ἀγαπάει ἐκτὸς ἀπὸ τὰ βιβλία;

— Τὰ λουλούδια!

Τὰ τριαντάφυλλα ἰδιαιτέρως εἶνε τὸ μοναδικὸ στόλισμα τοῦ γραφείου του καὶ τῆς μοναξιᾶς του. Τὸ ἄρωμά τους ξεκουράζει τὸ πνεῦμα.

— Εἶνε ἕνα ἄρωμα ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τὸν κόσμο τῶν ὀνείρων! Συνηθίζει νὰ λέει ὁ κ. Παπαναστασίου.

Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια, μήπως ἔχει ἄδικο;

Θ. ΔΡΑΚΟΣ

Στὸ ἐρχόμενο φύλλο μας:

ΔΙΑΖΥΓΙΑ...
ΔΙΑΖΥΓΙΑ...
ΔΙΑΖΥΓΙΑ...
ΔΙΑΖΥΓΙΑ...

Ἕνας μυστηριώδης Ἕλλην κατάσκοπος...

Ἂν ρίξουμε ἕνα βλέμμα σ' ἕνα ἀνάγλυφο χάρτη τῆς Ἑλλάδος τὸ πρῶτο πρᾶγμα ποὺ θὰ ξεχωρίσουμε εἶνε μιὰ φαρδιὰ ὀροσειρὰ ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν Ἀλβανία ποὺ συνεχίζεται ἴσα μὲ κάτω στὴν Ἀττική, σὰν νάταν ἡ ραχοκοκκαλιὰ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. Ἡ ὑπέροχη αὐτὴ ὀροσειρὰ εἶνε γνωστὴ μὲ τὸ γενικώτερο ὄνομα τῆς Πίνδου καὶ καλύπτει ἡ ἴδια της ἢ μὲ τὰ παρακλάδια της μεγάλο μέρος τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας, τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Θεσσαλίας, συνεχίζεται δὲ πρὸς νότον ἀπὸ τὰ συγκροτήματα τοῦ Παρνασσοῦ, τοῦ Τυμφρηστοῦ καὶ τῶν Ἀκαρνανικῶν βουνῶν.

Ἡ Πίνδος ὅμως, ἡ χιλιοτραγουδημένη Πίνδος, ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας τῆς κλεφτουριᾶς καὶ τῶνληστῶν πουμέχρι πρὸ ὀλίγου εἶχαν μεταβάλει τὸν τόπο μας σὲ μιὰ θρυλλικὴ καὶ βάρβαρη χώρα, δὲν εἶνε μόνο ἕνα βουνό. τὸ ὀμορφότερο βουνὸ τῆς Ἑλλάδος μὲ τὰ ἀειθαλῆ ἔλατα, τὰ θεώρατα πλατάνια, τὶς ὑπερύψηλες βαλανιδιὲς καὶ καστανιές, τὶς γάργαρες βρυσοῦλες, τὰ ἀνεμοδαρμένα διάσελα, τὰ ἀπότομα καὶ κρυμμένα μέσα στὰ σχοῖνα μονοπάτια. Εἶνε ἀκόμα τὸ πεδίον ὅπου ἐξαπλοῦται μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ δηλητηριώδεις ὅσον καὶ ἀνόητες προπαγάνδες ἀνάμεσα στὶς τόσες καὶ τόσες ποὺ ἔχουν ξεφυτρώσει στὸν δύσμοιρο μας τόπο· στὰ χωριὰ καὶ τὶς κωμοπόλεις τῆς Πίνδου ἔχει ἐγκαταστήσει τὴν ἕδρα της ἡ Ρουμανικὴ προπαγάνδα—ὄχι βέβαια ἐπίσημη—τῆς ὁποίας ἀπώτεροςσκοπὸς εἶνε ἡ δημιουργία ἑνός... ἀνεξαρτήτου Κράτους τῆς Πίνδου!

Κάθε κατασκοπεία καὶ κάθε προπαγάνδα πρέπει νὰ στηρίζωνται σὲ κάποια λογικὴ βάση γιὰ νὰ ἔχουν μιὰν ἀμυδρὴ ἔστω ἐλπίδα ἐπιτυχίας. Γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον ἡ ρουμανικὴ προπαγάνδα στὴν ἑλληνικώτατη Πίνδο εἶνε κάτι τὸ γελοῖο. Γιατὶ τὰ λέϊ σκορπιοῦνται χωρὶς λόγο μὲ μοναδικὸ ἀποτέλεσμα νὰ φεύγουν κάθε χρόνο ἀπὸ τὴν Πίνδο πέντε-δέκα κουτσόβλαχοι ποὺ ἐγκαθίστανται στὴν Δοβρουτζά, ὅπου τοὺς παρέχεται κάθε εὐκολία. Δηλαδή, οὐσιαστικῶς, γίνεται μεγάλη φασαρία γιὰ τὸ τίποτε.

Τώρα φυσικὰ ἡ ρουμανικὴ προπαγάνδα καὶ κατασκοπεία στὴν Πίνδο ὁλοένα ἐκφυλίζεται. Κάποτε ὅμως εἶχε πάρει τέτοιες διαστάσεις ποὺ εὔκολα ἀνησύχησαν οἱ κυβερνῆται μας κι' ἀναγκάστηκαν νὰ καταφύγουν σὲ ἔκτακτα μέτρα.

Ἐξ ἄλλου τὸ φυλετικὸ πρόβλημα σ' ὅλη τὴ βόρειο Ἑλλάδα ἦταν ἀνέκαθεν πάρα πολὺ μπερδεμένο, ἀδιάφορο ἂν σήμερα ἔχει λυθεῖ εὐνοϊκῶς γιὰ μᾶς χάρις στὶς πυκνὲς μᾶζες τῶν προσφύγων ποὺ ξεχύθηκαν ἀπὸ τὴν Πίνδο ἴσα μὲ τὸν Ἕβρο· ὀρδὲς ὁλόκληρες ἀγρίων πολεμιστῶν πέρασαν ἀπὸ τὰ πλούσια αὐτὰ κατατόπια ποὺ ἀποτελοῦσαν ἰδεώδη περάσματα γιὰ τὴν πρὸςνότον πορείαν τῶνβαρβάρων.

Τὸ πολύχρωμο αὐτὸ ἀμάλγαμα λαῶν ποὺ ξεφύτρωσε στὴν σημερινὴ βόρειο Ἑλλάδα ἐπέτρεπε σὲ πολλὰ κράτη νὰ διεκδικήσουν τὰ ἐδάφη αὐτά. Στὴν πρώτη γραμμὴ ἦσαν ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Βουλγαρία, κι' ἀκόμα ἡ Τουρκία, ἡ τότε κυρίαρχος καὶ κάτοχος τῶν διαμφισβητουμένων ἐκτάσεων, ὕστερα ἐρχόταν ἡ Σερβία, ἡ Ἀλβανία χωρὶς νὰ λογαριάσουμε τὸν Μεσευρωπαϊκὸ κολοσό, τὴν Αὐστροουγγαρία, ποὺ χωρὶς νὰ ἔχει φυσικὰ καμμιὰ σχέση μὲ τὰ Βαλκάνια, ἐρωτοτροποῦσε ὡς τόσο μὲ τὴν Θεσσαλονίκη.

Οἱ μόνοι ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ ἔχουν ἀνάμιξη στὸ Μακεδονικὸ ζήτημα ἦσαν οἱ Ρουμάνοι. Ἀλλὰ ἐδῶ ἐπρόκειτο γιὰ ἕνα κυνῆγι ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ ἔτρωγε πολὺς κόσμος. Δὲν ἔπρεπε νὰ χαθεῖ τέτοια εὐκαιρία. Κι' ἔτσι δημιουργήθηκε τὸ ζήτημα τῶν Κουτσοβλάχων.

Οἱ Κουτσοβλάχοι αὐτοί, ἀνερχόμενοι ἀρχικῶς σ' ἕνα μικρὸν ἀριθμὸ οἰκογενειῶν, ἦσαν νομάδες κτηνοτρόφοι ποὺ ἄγνωστο ἀπὸ ποῦ ἤρχοντο καὶ ἀκόμα πιὸ ἄγνωστο πῶς κατέληξαν στὰ λιβάδια καὶ τὰ χειμαδιὰ τῆς Πίνδου. Ἡ γλῶσσα τους ἦταν ἕνα κρᾶμμα βαλκανικῶν διαλέκτων, ὅπου ὑπερίσχυαν ὅμως τὰ ρουμανικὰ στοιχεῖα. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἤρκεσε γιὰ νὰ ἀναλάβει τὸ ἐπίσημο Ρουμανικὸ κράτος τὴν προστασία τῶν Κουτσοβλάχων, ἂν καὶ εἶνε ἀπὸ καιρὸ ἀποδεδειγμένο ὅτι τὸ γλωσσικὸ στοιχεῖο κάθε ἄλλο εἶνε παρὰ ἀπόδειξις φυλετικῆς συγγενείας. Ἡ πολιτικὴ ὅμως δὲν λογαριάζει κάτι τέτοιες λεπτομέρειες, κι' ἔτσι ἄρχισε νὰ ὀργανώνεται ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερομένους ὁλόκληρη κατασκοπευτικὴ ὑπηρεσία στὰ βουνὰ τῆς Πίνδου.

Ἦλθαν οἱ ἀπελευθερωτικοὶ Βαλκανικοὶ πόλεμοι καὶ τὸ πρόβλημα τῆς Μακεδονίας ἐλύθη οὐσιαστικὰ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Σερβίας. Οἱ Ρουμάνοι, ποὺ φυσικὰ δὲν εἶχαν καμμιὰ δουλειὰ στὴ Μακεδονία, ἀρκέσθηκαν νὰ ζητήσουν μερικὰ ἀνταλλάγματα γιὰ τὰ κουτσοβλαχικὸ ζήτημα, ἀνταλλάγματα ποὺ τὰ πῆραν στὴν περιφέρεια τῆς Δοβρουτζᾶς, ἀλλὰ μὴ ξέροντας τί ἔκρυβε τὸ μέλλον κατώρθωσαν νὰ ἀποσπάσουν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα τὴν ἀναγνώριση τοῦ κουτσοβλαχικοῦ στοιχείου ὡς ἐθνικῆς μειονότητος, μὲ τὸ δικαίωμα νὰ ἔχῃ τὶς ἐκκλησίες της καὶ τὰ σχολειά της.

Μεγάλη φασαρία ἔγινεν ἔτσι στὴν Πίνδο: δημοτικὰ σχολεῖα ἱδρύθηκαν σὲ διάφορα χωριά, ἕνα μεγαλοπρεπὲς ρουμανικὸ γυμνάσιο χτύστηκε στὰ Γρεβενά, ἕνα ἄλλο στὴ Βέρροια, τρίτο στὸ Μέτσοβο. Καταφθάνουν διάφοροι Ρουμάνοι καθηγηταὶ καὶ ἄρχισαν νὰ ἐπιδίδωνται μὲ ζῆλο στὴν ἐκπαίδευση τῶν νεαρῶν Κουτσοβλάχων !

Γιὰ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, οἱ καθηγηταὶ αὐτοὶ κι' οἱ δημοδιδάσκαλοι, πράκτορες τῆς ρουμανικῆς προπαγάνδας εἶχαν στήσει ἀληθινὸ κλεφτοπόλεμο μὲ τοὺς καλοὺς μας Βλάχους ποὺ τὸ κεφάλι τους δὲν μποροῦσε νὰ χωρέσει τὶ θὰ κάνουν τὰ παιδιά τους στὸ σχολεῖο. Μοναδικὸ σχολεῖο γιὰ ἕναν Βλάχο ποὺ σέβεται τὸν ἑαυτό του εἶνε ἡ στάνη καὶ τὸ βουνό!

Αὐτὸς εἶνε ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖον τὰ ρουμανικὰ δημοτικὰ σχολεῖα ἐργάζονται στὴ βόρειο Ἑλλάδα μὲ τρεῖς πέντε τὸ πολὺ μαθητάς, τὰ δὲ γυμνάσια ἀριθμοῦν περισσοτέρους καθηγητὰς ἀπὸ γυμνασιόπαιδας! Ἀληθινὸ δηλαδὴ φιάσκο, γιὰ τὸ ὁποῖον οἱ φίλοι μας Ρουμάνοι εἶνε ἀπαρηγόρητοι...

Κι' ὅμως ὑπῆρξε μιὰ ἐποχὴ ποὺ ἡ ἀστεία ρουμανικὴ προπαγάνδα ἀνησύχησεν ἐξαιρετικὰ τὶς ἁρμόδιες ὑπηρεσίες τοῦ κράτους μας λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς δραστηριότητος. Ἦταν κατὰ τὸ 1926, ὁπότε ἀπὸ μέρα σὲ μέρα ὑπῆρχε κίνδυνος ἡ Θεσσαλονίκη ἡ «νύμφη τοῦ Θερμαϊκοῦ» νὰ περιέλθει στὰ χέρια τῆς Σερβίας καὶ νὰ χαθεῖ γιὰ μᾶς ὅλη ἡ Μακεδονία. Τῆς ἀνησύχου αὐτῆς ἐποχῆς ἐπωφελήθηκε κι' ἡ ρουμανικὴ προπαγάνδα γιὰ νὰ ἐντονώσει τὴν δράση της...

Ἀρχηγὸς τῆς ὅλης ἀνθελληνικῆς κινήσεως ἦταν ὁ δημοδιδάσκαλος Νικολέσκου, ἕνας περίεργος τύπος τυχοδιώκτου, στενοκέφαλος καὶ ἐμπνευσμένος μαζύ, ποὺ εἶχεν ἀνακατωθεῖ σ' ὅλες τὶς ζυμώσεις ποὺ κατετάραξαν τὰ Βαλκάνια κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκοσαετίαν. Ἐγκατεστημένοι στὴ γραφικὴ πολίχνη τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας, τὰ Γρεβενά, κέντρον τόσον τῆς ρουμανικῆς προπαγάνδας ὅσον καὶ τῶν ληστοσυμμοριῶν ποὺ βασίλευαν στὴν ἑλληνικὴ ὕπαιθρο, ὁ Νικολέσκου ἐδίδασκε στὸ ἐκεῖ ρουμανικὸ γυμνάσιο, ἐνῷ ταυτοχρόνως ὀργάνωνε τὴν προπαγάνδα ἀνάμεσα στοὺς Κουτσοβλάχους καὶ κατασκόπευε τὶς καταδιωκτικὲς μας ὑπηρεσίες.

Τὰ πράγματα εἶχαν ἀρχίσει νὰ προσλαμβάνουν ἐπικίνδυνη τροπή. Οἱ προπαγανδισταὶ ὠργίαζαν κυριολεκτικῶς. Τὰ ρουμανικὰ σχολεῖα ἔκαναν χρυσὲς δουλειές, γιατὶ ἐνεγράφησαν σ' αὐτὰ πολλὰ Ἑλληνόπουλα, τῶν ὁποίων οἱ γονεῖς ἐφοβοῦντο τὴν κατάληψιν τῆς περιοχῆς ἀπὸ τὴν Γιουγκοσλαυΐα ἢ τὴν Ἀλβανία.

Καὶ τότε ἐνεφανίσθη στὴν περιφέρεια τῶν Γρεβενῶν μία μυστηριώδης προσωπικότης, ἕνας Ἕλλην κατάσκοπος, δαιμόνιος στ' ἀλήθεια ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος κατώρθωσε σὲ ἕξ μῆνες μέσα νὰ ἐξουδετερώσει τὶς ἐπιτυχίες τῶν Ρουμάνων τούτων καὶ νὰ γελοιοποιήσει ὁριστικῶς τὴν προπαγάνδα τους.

Τί ἦταν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, στὸν ὁποῖον ἡ πατρὶς μας χρεωστᾶ τόσα καὶ τόσα; Τὸ ὄνομά του ἦταν μόνον γνωστό—τὸν λέγαν κύρ Θανάση. Μπορεῖ νάταν καὶ αὐτὸ ψεύτικο· οἱ παλαιοὶ Γρεβενιῶτες, ποὺ ἔχυσαν τὸ αἷμα τους στὸν Μακεδονικὸν ἀγῶνα, διατείνονται καὶ τώρα ἀκόμα πῶς τὸν εἶχαν γνωρίσει, πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ἀντάρτη στὰ βουνὰ τῆς Φλώρινας. λέγαν πῶς ἦταν ἀξιωματικὸς τοῦ ἐπιτελείου, ἀπεσταλμένος τοῦ Β΄ Γραφείου. Ἄλλοι πάλι βεβαίωναν πῶς ἦταν ἕνας λιποτάκτης ἀπὸ τὸ Μικρασιατικὸ μέτωπο, ποὺ ἦταν ὡς τότε κρυμμένος καὶ ποῦ εἶχε ἔλθει στὰ Γρεβενὰ γιὰ νὰ ἐξαγοράσει τὸ κρῖμα του. Οἱ κοπέλλες πάλι. μὲ τὴν πλούσια φαντασία, τὸν θεωροῦσαν σὰν ἕνα θρυλικὸ ἡμίθεο. Κι' οἱ χωριάτες εἶχαν φτιάσει δημοτικὰ τραγούδια ὅπου ὑμνοῦσαν τὴν παλληκαριά καὶ τὴν ἐξυπνάδα του κι' ἦσαν βέβαιοι πῶς ἦταν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος—ὁ τοπικὸς ἥρως— ποὺ εἶχε ξαναζήσει!

Ποῦ νὰ βρεῖ κανεὶς τὴν ἀλήθεια ἀνάμεσα σὲ τόσες καὶ τόσες ἀλληλοσυγκρουόμενες φῆμες;

Τὸ γεγονὸς ὅμως εἶνε πῶς τρεῖς μέρες μετὰ τὴν ἐμφάνιση τοῦ κύρ Θανάση στὴν περιφέρεια, βρέθηκαν μιὰ μέρα στὴν δημοσία ὁδὸ ποὺ πάει πρὸς τὴν Κοζάνη, δυὸ χωριάτες σφιχτοδεμένοι μὲ χοντρὰ σχοινιὰ καὶ μισοπιασμένοι ἀπὸ τὸ ξύλο ποὺ εἶχαν φάει. Οἱ χωριάτες αὐτοὶ εἶχαν πολλὲς σχέσεις μὲ τὸν ὕποπτο δημοδιδάσκαλο Νικολέσκου, καὶ ἐθεωροῦντο ὡς οἱ πιὸ φανατισμένοι ἀπὸ τοὺς ρουμανίζοντες τῆς περιοχῆς.

Ὅταν συνῆλθαν κάπως διηγήθηκαν πῶς ἐνῷ περνοῦσαν νύχτα ἀπὸ τὸν δρόμο, εἶδαν ξαφνικὰ νὰ προβάλει μπροστά τους ἕνας καβαλλάρης ποὺ ἄστραφτε ὅλος μέσα στὴν πανοπλιά του. Οἱ δυστυχεῖς τὸν πῆραν γιὰ τὸν Ἅγιο-Γιώργη καὶ πέσαν γονατιστοὶ μπροστά του. Τότε ὁ... Ἅγιος Γιώργης ξεπέζεψε καὶ χωρὶς νὰ βρεῖ καμμιὰν ἀντίσταση τοὺς ἔδεσε σφιχτὰ μ' ἕνα σχοινὶ ποὺ εἶχε περασμένο στὴ ζώνη του. Ὕστερα πῆρε ἕνα καμτσίκι κι' ἄρχισε νὰ τοὺς δέρνει ἀλύπητα ἐνῷ συγχρόνως φώναζε μὲ φωνὴ τρομερή:

— «Νὰ πῆτε τοῦ Νικολέσκου νὰ κάτσει ἥσυχα, γιατὶ θὰ πάθει τὰ ἴδια καὶ χειρότερα! Μὲ στέλνει ὁ Θεὸς γιὰ νὰ προστατεύσω τὴν Ἑλλάδα!»

Ὅταν ἀπόκαμε νὰ χτυπᾶ, ὁ ὑπερφυσικὸς καβαλλάρης ἀνέβηκε στὸ ἄλογό του καὶ ἀπομακρύνθηκε...

Ἡ προειδοποίησις ὅμως αὐτὴ δὲν ἐφρονίμεψε τὸν Νικολέσκου, ὁ ὁποῖος ἐξακολούθησε, ὁλοφάνερα τώρα, τὸ καταστρεπτικὸ ἔργο του. Τὸ ἴδιο βράδυ ὁ μυστηριώδης κυρ Θανάσης κτυποῦσε στὴν πόρτα μιᾶς καλύβας. ὅπου καθόταν ἕνας γέρος τσέλιγγας, παληὸς ληστής, ποὺ ὁ κόσμος ἔλεγε ὅτι γνώριζε τὰ μέρη ὅπου εἶχαν στήσει τὰ λημέρια τους οἱ διάφοροι ἀρχιλησταί, ὁ Φορφόλιας καὶ ὁ Λεωνίδας ὁ Μπαμπάνης, ὁ Κλέντζος κι' οἱ Κουμπαῖοι, ποὺ εἶχαν φύγει τότε ἀπὸ τὴν Ἤπειρο καὶ δροῦσαν στὴν Πίνδο. Κι' ὅταν νύκτωσε γιὰ καλά, κι' οἱ κάτοικοι τῆς πολίχνης βυθύστηκαν στὸν ὕπνο, δυὸ σκιὲς ξεγλύστρησαν ἀπὸ τὴν καλύβα τοῦ τσέλιγγα καὶ πῆραν ἕναν ἀνηφορικὸ δρόμο. Ὕστερα ἀπὸ πολύωρη πορεία, ὅταν ἄρχισε νὰ χαράζει, φτάσαν σὲ κάτι ἐγκαταλελειμμένες στρούγκες ὅπου εἶχε στρατοπεδεύσει κάποιος περίφημος λήσταρχος.

Τί διημείφθη μεταξὺ τοῦ κυρ Θανάση καὶ τοῦ λήσταρχου παρέμεινε καὶ θὰ παραμείνει ἄγνωστο. Ὅταν ὅμως ξεκίνησαν γιὰ τὸν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς, ἕνα χαμόγελο ἄνοιξε στὰ χείλη τοῦ περιέονου κατασκόπου...

Καὶ λίγες μέρες ἀργότερα, ὁλόκληρη ἡ Ἑλλὰς βούϊζε ἀπὸ τὸ καινούργιο ἆθλο τῶν ληστῶν τῆς Πίνδου:

Μιὰ συμμορία εἶχε κατέβει μέρα μεσημέρι στὰ Γρεβενὰ καὶ ὁλότελα ἀνενόχλητη, ἅρπαξε καὶ ἀπήγαγε στὰ βουνὰ μιὰ ὄμορφη Βλάχα, τὴν κυρία Νικολέσκου, τὴν σύζυγο τοῦ περιφήμου Ρουμάνου κατασκόπου !

Ὁ δυστυχὴς ἐκίνησε γῆν καὶ οὐρανόν, ἀπετάθη παντοῦ γιὰ νὰ γλυτώσει τὴ γυναίκα του. Ἐστάθη ἀδύνατον. Οἱ λησταὶ μάλιστα οὔτε λύτρα ζήτησαν γιὰ ν' ἀπελευθερώσουν τὴν ἀπαχθεῖσαν. Θαρροῦσε κανεὶς πῶς εἶχεν ἀνοίξει ἡ γῆ καὶ τοὺς εἶχε καταπιεῖ!

Καὶ μιὰ μέρα, ὅταν ὁ δάσκαλος, ἀπελπισμένος πιά, ἑτοιμαζόταν νὰ βγεῖ στὰ βουνὰ ὁ ἴδιος γιὰ ν' ἀναζητήσει τὴ γυναίκα του, δέχτηκε τὴν ἀναπάντεχη ἐπίσκεψη τοῦ μυστηριώδους κύρ Θανάση....

Οἱ δύο ἄνδρες δὲν ἔμειναν πολὺ μαζύ. Ὅταν χωρίστηκαν, ὁ Ρουμᾶνος πράκτωρ φαινόταν κατσουφιασμένος. Τὴν ἐπομένη ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἡ γυναίκα του γύρισε στὴν ἀγκαλιά του σῶα καὶ ἀβλαβής... Περιέργως ὅμως, ἀπὸ τὴν ἴδια ἐκείνη ἡμέρα ὁ κυρ-Νικολέσκου ἔπαυσε νὰ μιλᾶ γιὰ τὸ ἀνεξάρτητο κράτος τῆς Πίνδου, γιὰ τὰ ρουμανικὰ δίκαια καὶ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν Κουτσοβλάχων...

Πῶς εἶχε φθάσει σ' αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα ὁ δαιμόνιος κατάσκοπός μας; Τὸ μόνο γνωστὸν εἶνε ὅτι ὕστερα ἀπὸ δυὸ τρία ἄλλα παρόμοια ἐπεισόδια, ἡ ρουμανικὴ προπαγάνδα ἐξεφυλίσθη τελείως. Κι' ἀφοῦ ἐτελείωσε τὴν δουλειά του ὁ μυστηριώδης κύρ Θανάσης ἐξαφανίσθηκε μιὰ μέρα ἀπὸ τὰ Γρεβενά...

Ποῦ νὰ βρίσκεται τώρα ; Ὡρισμένες φῆμες τὸν φέρνουν στὴν Κέρκυρα ὅπου ὀργιάζει ἡ ἰταλικὴ προπαγάνδα, ὅπως ἐξ ἄλλου καὶ σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ὅπου καὶ νὰ βρίσκεται ὅμως, ἕνα εἶνε βέβαιον: ὅτι ἐργάζεται γιὰ τὸ καλὸ τῆς Ἑλλάδος!

Ὅσο γιὰ τὸ ζεῦγος Νικολέσκου, πρὸ ἡμερῶν ἀνηγγέλθη ὁ θάνατος τῆς κυρίας ὑπὸ περιέργους συνθήκας: ἡ γυναίκα ἦταν ἀπὸ καιρὸ ἄρρωστη, κι' ὁ σύζυγός της, μὴ θέλοντας νὰ τὴν δείξει σὲ γιατρό, τὴν θεράπευε ὁ ἴδιος κατὰ τὴν ἑξῆς πρωτότυπη μέθοδο: δὲν τῆς ἔδινε τίποτε νὰ φάει, ἐκτὸς ἀπὸ λίγο νερό.... Καὶ ἡ δυστυχής, ἀντὶ νὰ γίνει καλά, πέθανε ἀπὸ τὴν πεῖνα!

Τί νὰ κρύβεται ὅμως πίσω ἀπὸ τὴν κωμικὴ ὅσο καὶ μακάβριο αὐτὴ ἱστορία; Τὸ παρελθὸν τοῦ Ρουμάνου κατασκόπου δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ πιστέψουμε πὼς πρόκειται περὶ ἁπλῆς συμπτώσεως....

Λ. ΠΗΝΙΑΤ....

ΠΡΟΙΚΟΘΗΡΑΙ...

(Συνέχεια ἐκ τῆς 4ης σελίδος).

νεται» καὶ τὶς πιὸ πολλὲς φορὲς τὴν παθαίνει. Ἔχω πρόχειρα παραδείγματα: Τοῦ κ. Μ., νεαροῦ, κομψοῦ, ὡραίου, ποὺ προσπαθοῦσε νὰ γίνει δημοσιογράφος. Παντρεύτηκε ἐπειγόντως— ἐπειγόντως γίνονται οἱ γάμοι αὐτοί— καὶ ἐκτελεῖ χρέη συνοδοῦ—συζύγου, σὰν ὑπάλληλος, χωρὶς οὔτε προῖκα νὰ πάρει, οὔτε διαχείριση! Ἐννοεῖται ὅτι ἡ σύζυγος ἔχει ὅλη της τὴν ἐλευθερία κι' ὅταν πιὰ ὁ «ὑπάλληλος—σύζυγος» δὲν θὰ εἶναι χρήσιμος ἢ θὰ εἶναι ἁπλῶς ἐμπόδιο, θά... τὸν ἀπολύσει μὲ μιὰ μικρὴ ἀποζημίωση! Αὐτὸ ἐλέχθη μάλιστα!

Τὴν ἴδια ἱστορία παρ' ὀλίγο νὰ πάθαινε κάποιος κοσμικὸς τύπος — ἀρχικὰ Α. Φ.— ποὺ παντρεύτηκε τὴν κόρη ἑνὸς ἐμπόρου μὲ πολλὰ ἑκατομμύρια, ἐνῷ ἐκείνη ἦταν ἤδη... μητέρα! Προῖκα δὲν τοῦ μετρήθηκε. Ὁ κ. Φ. δὲν ἐμίλησε, ἀλλὰ σὲ ἕνα μῆνα ἐζήτησε τὴν προῖκα ἀπειλῶντας πὼς θὰ δημιουργοῦσε σκάνδαλο. Ὁ πατέρας τρομοκρατήθηκε! Καὶ τοῦ πρότεινε νὰ τοῦ δώσει μιὰ ὡρισμένη ἀποζημίωση καὶ νὰ χωρίσει μὲ τὴν κόρη του ἥσυχα καὶ καλά. Ὁ κ. Φ. ἐδέχθη. Καὶ τώρα εἶναι ἐλεύθερος, ὑποψήφιος πάλι γαμπρός, ἀλλὰ αὐτὴ τὴ φορὰ μέ... προῖκα! Ἦταν περισσότερη ἀπὸ ἑκατομμύριο ἡ ἀποζημίωση!

Θέλετε τώρα νὰ γενικεύσουμε τὸ θέμα ; Ἂν ἐπιθυμεῖτε νὰ σχηματίσετε προσωπικὴ ἀντίληψη γιὰ τὸν προικοθηρισμὸ τῆς σημερινῆς νεολαίας, κάνετε μόνοι σας λίγο ρεπορτὰζ στὸν κύκλο τῶν γνωστῶν σας. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς νέους ἔχουν γιὰ μοναδικὸ σκοπὸ τῆς ζωῆς τους τὴν προῖκα! Γι' αὐτὸ σπουδάζουν, γι' αὐτὸ παίρνουν τὸ δίπλωμα, γι' αὐτὸ ζητοῦν μιὰ θέση καὶ κομψεύονται καὶ συχνάζουν στὰ κέντρα. Ἀφῆστε ποὺ ἡ προῖκα εἶναι καὶ τ' ὄνειρο τῆς μαμᾶς! Ἡ ὁποία μαμά, μάλιστα, δὲν ἱκανοποιεῖται συνήθως μὲ λιγώτερα ἀπό... τρία ἑκατομμύρια ἂν ὁ γυιός της ἔχει δίπλωμα, καὶ μὲ τοὐλάχιστον δέκα ἂν ἔχει καὶ θέση σὲ Τράπεζα ἢ σὲ ὑπουργεῖο μὲ μισθὸ 1850 δραχμῶν τὸ μῆνα!

Συμπέρασμα λοιπόν: Ἡ δ. Β., ποὺ ἀναφέραμε πάρα-πάνω, ἔχει πολὺ δίκηο. Μόνον ὅσες δὲν ἔχουν προῖκα μποροῦν νὰ εἶναι σίγουρες γιὰ τὰ αἰσθήματα καὶ τὶς προθέσεις τοῦ «γαμπροῦ» ποὺ παρουσιάζεται. Οἱ ἄλλες, ποὺ ἔχουν τὴν ἀτυχία νάχουν προῖκα, πρέπει νὰ παντρεύωνται ἄνδρες μὲ ἀνάλογες περιουσίες. Εἶναι ἡ μόνη λύσις. Γιατὶ οἱ προικοθῆρες ἐξελίσσονται σὲ πολὺ μεγάλο κίνδυνο!

Ε.

Για τὴν ὀμορφιά γιά τὴ γυναίκα γιά τό σπίτι

Τὸ σημειωματάριο τῆς Νταίζης

ΚΟΡΙΤΣΙΣΤΙΚΑ ΟΝΕΙΡΑ.....

Τὸ χρονογράφημά μου αὐτὸ ἀπευθύνεται στὶς τέσσερες κοπέλλες ποὺ μούγραψαν τελευταῖα ἕνα ὁμαδικὸ γράμμα μὲ τὴν ὑπογραφὴ «Μοντέρνα Κορίτσια». Ζητᾶνε «τὴν ἀπόλυτη εὐτυχία στὸ γάμο» καὶ γι' αὐτὸ τὸ λόγο δὲν ἀποφασίζουν νὰ παντρευτοῦν.... Μοῦ λένε πὼς πολλὲς συντρόφισσές τους παντρεύτηκαν «πολὺ βιαστικὰ μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ διεγείρουν τὴ ζήλεια τῶν φιλενάδων τους».

Μὲ παρακαλοῦν νὰ τοὺς μιλήσω γιὰ τὸ «γάμο», τὸ ἀκανθῶδες αὐτὸ ζήτημα ποὺ εἶνε παληὸ σὰν τὸν κόσμο καὶ ποὺ γεμίζει τὰ κεφαλάκια τῶν κοριτσῶν ὅσο καὶ ἂν λένε πὼς εἶνε χειραφετημένα.

Ἀπευθύνομαι, λοιπὸν, γενικὰ σ' ὅλα τὰ κορίτσια ποὺ παρακολουθοῦν τὴ στήλη μου, καὶ τοὺς λέω:

— Ἡ κοπέλλα, ποὺ ἀποφασίζει γρήγορα νὰ παντρευτεῖ, διατρέχει μεγάλους κινδύνους, γιατὶ δὲν εἶνε πάντα εὔκολο νὰ βρεῖ τὴν ὥρα ποὺ θὰ τὸ θελήσει, τὸν «ὀνειρεμένο σύντροφο» ποὺ θὰ τὴν κάνει εὐτυχισμένη.

Δὲ μιλῶ γιὰ τὸ θελκτικὸ πριγκηπόπουλο, τὸ μῦθο μιᾶς ἄλλης γενεᾶς, ποὺ σβύνει μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου.... Θέλω σήμερα νὰ μιλήσω γιὰ τὸν ἀληθινὸ σύντροφο, τὸ φίλο, τὸ σύζυγο ποὺ ξεύρει τὴ ζωή, καὶ ποὺ ἔχει ἐπίγνωση τῶν καθηκόντων του. Γιὰ κορίτσια ποὺ ἔχουν τὴν τύχη νὰ συναντήσουν στὴν ὥρα τους τέτοιους συντρόφους. Ἡ ἕνωσις δυὸ ταιριασμένων ἀνθρώπων εἶνε πρᾶμμα πολὺ σπάνιο στὴ σημερινὴ ἐποχή. Οἱ κοπέλλες ὡστόσο ἐνθουσιάζονται πολλὲς φορὲς, σὲ μιὰ στιγμὴ παντρεύονται, ξεπαντρεύονται ἢ δὲν θέλουν ν' ἀκούσουν γιὰ γάμο. .

Δὲ μποροῦμε, βέβαια, ποτὲ νὰ βροῦμε τὴν τελειότητα. Πρέπει νὰ κάνουμε ἀμοιβαῖες ὑποχωρήσεις, νὰ παλαίσουμε γιὰ νὰ κατακτήσουμε τὴν εὐτυχία μας, νὰ προσπαθήσουμε νὰ διοργανώσουμε τὴ ζωή μας, νὰ τὴ κάνουμε ὅσο μποροῦμε πιὸ εὐχάριστη. Ἡ καθημερινὴ ζωὴ δημιουργεῖ προστριβὲς, αἰσθηματικὲς περιπέτειες καὶ πολλὲς φορὲς οἰκονομικὲς δυσχέρειες ποὺ καταλήγουν σὲ γκρίνιες, σὲ τσακώματα καὶ διώχνουν τὸν ἔρωτα ἀπ' τὸ παράθυρο.

Ὅταν τὰ παραδεχθοῦμε ὅλ' αὐτὰ, ἀγαπητές μου φίλες, θάμεθα πειὸ συγκαταβατικὲς, πειὸ ὑποχωρητικὲς, πειὸ ὑπομονητικές. Ἀπ' τὴν ἕνωσι δυὸ ἀνθρώπων γεννιέται σχεδὸν πάντα ἕνας συνεταιρισμὸς μὲ βάση τὴν εἰλικρίνεια, τὴν ἐκτίμηση. Δυὸ ἄνθρωποι ζοῦν τὴν ἴδια ζωή, ἔχουν τὰ ἴδια συμφέροντα, τὴν ἴδια τρυφερότητα, γιὰ τὰ παιδιά τους, καὶ τὸ σπίτι.

Καὶ τὰ γερατειὰ ὅταν ἔρχονται φορτωμένα μ' ὅλες τὶς ἀρρώστειες καὶ τὰ πένθη, σὲ ποιὸν θὰ βρεῖ παρηγοριὰ ἡ γυναίκα ποὺ ἔχασε τὴν ὠμορφιά της καὶ τά νειᾶτα της. Στὸν ἡλικιωμένο σύντροφο ποὺ τὴν ἀγάπησε, ποὺ ἔννοιωσε τὴ ψυχή της, καὶ ποὺ θ' ἀνακαλύψει στὰ κουρασμένα χαρακτηριστικά της, τὸ χαμόγελο ποὺ τὸν ἐνθουσίαζε στὰ νειᾶτα του, θὰ ξυπνήσει μέσα στὴ φαντασία του, τὴν ἀθάνατη ὠμορφιὰ τῆς ψυχῆς της. Ἡ γυναίκα ποὺ δὲν θέλει νὰ παντρευτῇ ἅμα περάσει τὴ δεύτερη νεότητα, ἀρχίζει ν' ἀντιλαμβάνεται τὴ μοναξιά της. Κυττάζει γύρω της καὶ τρομάζει. Ὁ χειμῶνας... χτυπάει τὴν πόρτα της. Ἡ ἐρημιὰ τὴν μελαγχολεῖ.... Ἡ γυναίκα ποὺ θέλει νὰ ζήσει μονάχη παλαίει ἀκόμα, φαντάζεται πὼς θὰ συγκρατήσει αἰώνια τοὺς φίλους της. Μιὰ μέρα ὅμως ξυπνάει καὶ ἀπ' αὐτὸ τὸ λήθαργο.... Καταλαβαίνει τὸ λάθος της.... καταριέται τὴ μοῖρα της...Εἶνε ἀργὰ ὅμως, πολὺ ἀργὰ πειά. Μιὰ γυναίκα παντρεμένη ποὺ ἐπέτυχε στὸ γάμο ποὺ γνώρισε τὶς χαρὲς καὶ τὶς ἀπογοητεύσεις του, ξαίρει πῶς θὰ κανονίσει τὴ ζωή της. Πολλὰ ὅμως κορίτσια μαθημένα ἀπ' τὶς ἰδέες τοῦ φεμινισμοῦ ἢ χειραφετημένα εἶνε κατὰ τοῦ γάμου.... Θὰ τοὺς πῶ ὅμως μὲ πεποίθηση: Ὁ φεμινισμὸς δὲν ἀπαγορεύει τὸ γάμο....

Κορίτσια εἶσθε ἐλεύθερα νὰ σπουδάσετε, ὅποια ἐπιστήμη θελήσετε, νὰ ἐπιδοθεῖτε στὴν τέχνη ἢ στὰ σπόρ... Μὴ ξερριζώσετε ὅμως ἐντελῶς ἀπ' τὶς ψυχές σας, τὸ γαλάζιο λουλοῦδι ποὺ λέγεται ὄνειρο γιατὶ ἅμα περάσουν τὰ χρόνια θὰ τὸ μετανοήσετε, καὶ τότε θᾶναι ἀργά, μὰ πολὺ ἀργά.

ΝΤΑΙΖΗ

Η ΜΟΔΑ

—ΤΙ ΦΟΡΙΕΤΑΙ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ

....Τὰ μαῦρα κρὲπ ντὲ σὶν, ὡς ἀπογευματινὰ φορεματάκια, μ' ἕνα χρυσὸ ἢ ἀσημένιο γαλονάκι ποὺ σχηματίζει ἕνα μικρὸ λαιμοδέτη ἢ μικρὸ φιόγκο πρὸς τὰ ἐμπρός. Ἡ φοῦστα εἶνε στενὴ μὲ τὰ ἀναπόφευκτα ἀμπιεσμὰν ποὺ ἀγκαλιάζει τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ σώματος, καὶ ποὺ κάνει τὴ γυναῖκα τόσο χαριτωμένη.... Στὰ φορεματάκια αὐτὰ εἰς ὅλο τὸ μάκρος συνειθίζονται ὑπερβολικὰ κουμπιὰ μετάλλινα, ἢ χρυσᾶ, ἀσορτὶ μὲ τὸν λαιμοδέτη. Γίνονται σὲ χρώματα μαρὸν, σὲ πολὺ σκοῦρο λιλὰ, καὶ σὲ βαθυπράσινο. Μ' αὐτὰ τὰ φουστάνια φοριοῦνται μικρὲς τὸκ, ἀπὸ βελοῦδο, ποὺ συναρμονίζονται μὲ τὸ χρῶμα τοῦ φουστανιοῦ.

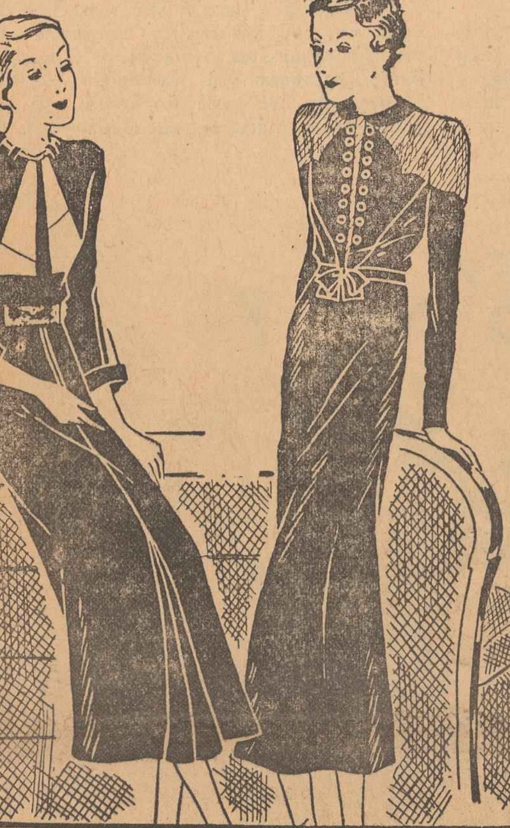

Ἀπογευματινὰ φουστάνια [Μοντέλα τῆς Λανβὲν]

....Τὰ μάλλινα μαῦρα φουστάνια ἀγκορὰ, σὰν αὐτὸ ποὺ σᾶς δείχνουμε μὲ ἕνα μικρὸ πλαστρονάκι ἀπὸ λευκὸ ὀττομάν. Τὸ πλαστρονάκι ποὺ ἐπαναλαμβάνεται καὶ πίσω, ὅπως στὸ φόρεμα ποὺ δείχνει τὸ σχέδιο, τὸ συγκρατοῦν δυὸ σχισίματα, σὰν μπουτονιέρες. Τὸ ὀττομὰν γαρνίρει καὶ τὰ μανίκια, ποὺ τελειώνουν μὲ ἕνα «ρεβὲρ» ἀπὸ ὕφασμα. Ἡ ζώνη εἶνε ἀπὸ λεπτὸ γουναρικὸ «μπρεϊστβάντζ» κλείνει δὲ μὲ μιὰ ὡραία «ἀγκράφα». Ἡ φοῦστα τελειώνει σὲ γκοντέ.... φαρδειὰ πρὸς τὰ κάτω.

Τὸ φόρεμα αὐτὸ γιὰ ἀπογευματινὸ τσάϊ σὲ στενὸ κύκλο, εἶνε θαυμάσιο. Εἶνε δὲ μοντέλο τῆς Λανβέν.

Ἡ εἰκών μας σᾶς δείχνει ἕνα ἄλλο ἀπογευματινὸ φορεματάκι τῆς Λανβὲν σὲ μαῦρο κρὲπ ντὲ σὶν, ποὺ εἶνε πολὺ στὴ μόδα. Εἶνε γαρνιρισμένο ἀπὸ λαμὲ μπλὲ ἀνοιχτότερο. Στὸ κορσὰζ βλέπετε μιὰ μπάστα ἀπὸ τὸ ἴδιο λαμέ, μὲ μαῦρα κουμπάκια. Ἡ ἴδια μπάστα εἶνε καὶ πίσω. Ἡ ζώνη ἀπ' τὸ ἴδιο ὕφασμα δένει σὲ ἕνα μικρὸ φιόγκο. Ὁ γιακᾶς εἶνε χαμηλὸς καὶ ἡ φοῦστα τελειώνει σὲ κλός. ΣΥΛΒΙΑ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΕΣΜΕ

ΕΚΜΥΣΤΗΡΕΥΣΕΙΣ

ΤΟ ΣΤΟΜΑ. — Τὸ στόμα μοιάζει μὲ ἄνθος, καὶ σὰν ἄνθος γιὰ νὰ εἶνε ὡραῖο, πρέπει νὰ εἶνε πρωτίστως ἀνθηρό. Μερικοὶ διατείνονται ὅτι τὰ μικρὰ στόματα εἶνε ὡραιότερα ἀπὸ τὰ μεγάλα, ὅπως πάλιν ἐπιμένουν. ὅτι τὰ μεγάλα στόματα δείχνουν πειὸ πολὺ χαρακτῆρα, ἀλλὰ ἐμεῖς δὲν συμφωνοῦμε οὔτε μὲ τοὺς μὲν οὔτε μὲ τοὺς δὲ καὶ φρονοῦμεν ὅτι τὸ στόμα δὲν πρέπει νὰ εἶνε οὔτε πολὺ μεγάλο οὔτε πολὺ μικρὸ, ἀλλὰ μέτριο. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνθηρότητά του αὐτὴ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὑγεία μας καὶ ἀπὸ τὴν ψυχολογική μας κατάστασιν. Ἡ παραμικρὴ ἀδιαθεσία, μιὰ λύπη, μιὰ μεγάλη συγκίνησις κάνουν τὰ χείλη μας νὰ στεγνώνουν, νὰ ξεραίνωνται, νὰ εἶνε χλωμὰ, καὶ ὅλα αὐτὰ ἐπιδροῦν ἀμέσως στὴν ὀμορφιὰ τοῦ στόματος.

Γιὰ νὰ διατηρεῖτε τὴν δροσερότητα τῶν χειλέων καὶ ἐπομένως καὶ τοῦ στόματος, πλύνετε συχνὰ τὸ στόμα σας μὲ νερὸ στὸ ὁποῖον νὰ ρίχνετε λίγες σταγόνες ἐσὰνς ἀπὸ μέντα ἢ ἀπὸ ὀντάλ. Ἐπίσης ἀποφεύγετε κάθε τὶ ἐρεθιστικὸ καὶ πέρνετε ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ μιὰ ἀρωματικὴ καραμέλλα, κάτι μικροῦλες ποὺ ἀπομιμοῦνται τοὺς μενεξέδες εἶνε πολὺ κατάλληλες, ὅπως καὶ κάτι ἄλλες γλυκανήσου.

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ. — Γιὰ νὰ μὴ σκάζουν τὰ χείλη σας ἀλείφετέ τα μὲ αὐτὴ τὴ κρέμα, τὴν ὁποίαν μπορεῖτε νὰ κατασκευάσετε μόνη σας: Καθαρὸ κερὶ 10 γρ. λάδι ἐλῃᾶς 70 γρ. ροδόμελι 100 γρ.

Γιὰ νὰ ἔχετε τὰ χείλη κόκκινα βουτῆξτε τα σὲ ζεστὸ νερὸ πέντε λεπτὰ, σκουπῆστε τα καὶ ἀλείψετέ τα μὲ πουμάδα καμφρέ. Σ' ἕνα τέταρτο τὰ σκουπίζετε καὶ τὰ ἀλείφετε μὲ γλυκερίνη. Κοκκινίζουν σὰ νὰ τοὺς βάλατε κρεγιόν.

Η ΕΥΓΕΝΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ.— Ὁ κύριος ποὺ θέλει νὰ ὁδηγήσει μιὰ κυρία τῆς προσφέρει τὸ ἀριστερό της μπράτσο καὶ ἔτσι τὴ συνοδεύει εἴτε στὸ τραπέζι, εἴτε στὸ χορὸ, εἴτε ἀκόμη καὶ στὸν δρόμο — μολονότι αὐτὸ δὲν συνηθίζεται καὶ πολύ. Τὸ δεξί του χέρι τὸ ἀφήνει πάντα ἐλεύθερο, ὥστε ἂν παραστεῖ ἀνάγκη νὰ μπορεῖ νὰ ὑπερασπισθεῖ τὴν ντάμα του ποὺ εἶνε ὑπὸ τὴν προστασία του τρόπον τινά.

ΕΣΜΕ

Τὸ νοικοκυριό σας

Τὰ ἐργόχειρα ξαναγίνονται τῆς μόδας

Κεντητὲς χαρτοθῆκες

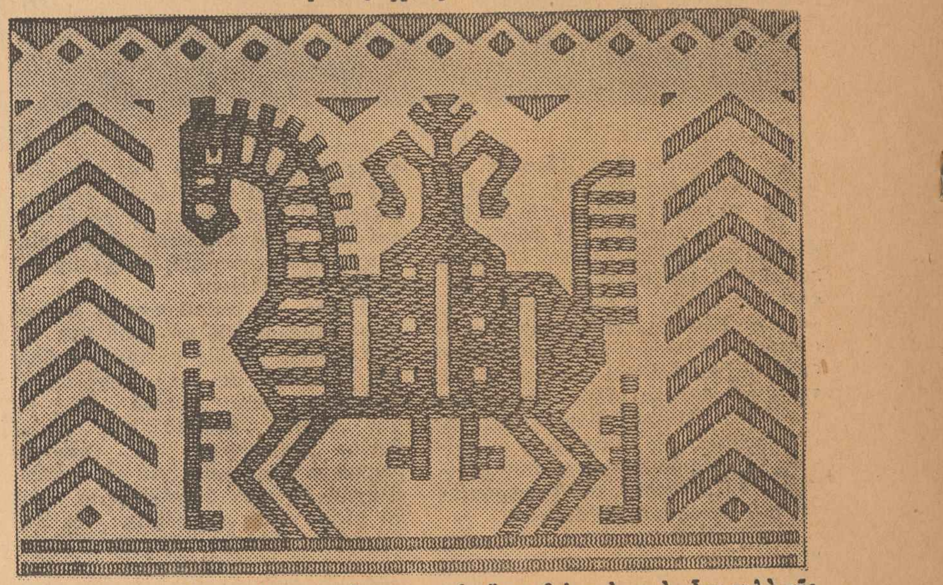

Στὸν αἰῶνα τῆς ταχύτητος, ὅπου βασιλεύει τὸ ραδιόφωνο, τὸ αὐτοκίνητο, στὸν αἰῶνα ποὺ ἡ γυναίκα βρίσκεται διαρκῶς ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι της, ἴσως θεωρεῖται «ἀναχρονισμὸς» τὸ κέντημα, τὸ ράψιμο, καὶ τόσα ἄλλα χειροτεχνήματα, ποὺ ὠμορφαίνουν καὶ στολίζουν τὸ πειὸ ἄσχημο σπίτι.

Πόσες ὅμως ἄστοχες ὧρες τους θὰ μποροῦσαν οἱ κοπέλλες μας νὰ χρησιμοποιήσουν κεντῶντας ἢ πλέκοντας, καθισμένες δίπλα στὴ σόμπα ἢ στὸ μαγκάλι, μὲ τὸ γλυκὸ φῶς τῆς λάμπας ποὺ χαϊδεύει ἁπαλὰ τὰ ὡραῖα προσωπάκια τους σκυμμένα πάνω στὰ ....ὤμορφα πραμματάκια ποὺ φτιάνουν μόνες τους.

Ξαίρω πὼς πολλὰ κορίτσια μαζεύονται σὲ φιλικὰ σπίτια γιὰ νὰ δουλέψουν, νὰ κεντήσουν, νὰ πλέξουν ἢ καὶ νὰ ζωγραφίσουν.

Ἡ ἐργασία αὐτὴ εἶνε εὐχάριστη, καὶ ἐνδιαφέρουσα συγχρόνως. Πέρνουν τὸ τσάϊ τους κουβεντιάζοντας, ἢ «τὸ γκουτέ τους» ποὺ ἀποτελεῖται συνήθως ἀπὸ ἕνα γλυκό.....

Πλέκουν ἢ κεντοῦν. Εἶνε εὐχαριστημέναι, γλεντοῦν κουβεντιάζουν, ἐνῷ τὰ χέρια τους εἶνε ἀσχολημένα σὲ μιὰ εὐχάριστη καὶ χρήσιμη ἀπασχόληση....

Προχθὲς παρευρέθηκα σ' ἕνα τέτοιο τσάϊ κοριτσιῶν. Μοῦ ὑποσχέθηκαν πὼς θὰ πέρνουν τὸ περιοδικό μας, γιὰ νὰ διαβάζουν τὴ Νταίζη, τὶς «σημειωσοῦλες» τῆς Ἐσμὲ.... καὶ τὸ κυριώτερο, μὲ παρεκάλεσαν νὰ τοὺς ὑποσχεθῶ πὼς θὰ τοὺς δίνω τακτικὰ σχέδια γιὰ μοντέρνα ἐργόχειρα. Τοὺς τὸ ὑποσχέθηκα. Αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὰ τσάγια «τσάγια δουλειᾶς» συνηθίζονται πολὺ στὶς Σκανδιναυϊκὲς χῶρες καὶ στὴ Φινλανδία. Πολλὰ κορίτσια μαζεύονται ἔτσι στὸ σπίτι τοῦ ἑνὸς, ἐργάζονται συντροφικὰ καὶ ὅσα εἶνε ἀνεξάρτητα οἰκονομικῶς, κεντοῦν ἢ πλέκουν ρουχαλάκια γιὰ ἄπορα παιδάκια ποὺ ζοῦν σὲ φτωχὲς συνοικίες.

Γιατὶ νὰ μὴν ἐγκαινιασθοῦν καὶ στὴν Ἑλλάδα μας, τὰ τόσο ὠφέλιμα «φιλεργατικὰ τσάγια»;

Ἔτσι, κρατῶ ἀπὸ σήμερα τὴν ὑπόσχεσή μου.

Στὴν εἰκόνα μας θὰ δῆτε ἕνα ὡραῖο «buvard», μιὰ «πλεχτὴ» χαρτοθήκη, νὰ ποῦμε, σὲ ἀρχαῖο μετρητὸ σχέδιο ποὺ γίνεται σὲ γκρίζο λινὸ, ἢ καὶ σὲ μεταξωτό. Θὰ δῆτε τὴν ὡραία ἴσια βελονιά, ποὺ εἶνε πολὺ τῆς μόδας.

ΣΥΛΒΙΑ

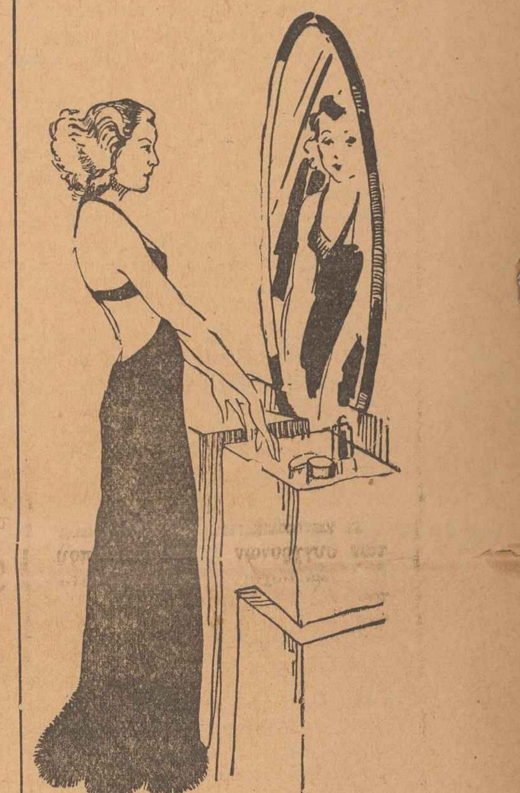

Λίλιαν Χάρβεϋ

Ἕνα τρομερὸ ἐχθρό ἐγνώρισα στὴ ζωή μου: τὸ περιττὸ λίπος, ποὺ καταστρέφει τὴν ἁρμονία τῶν γραμμῶν κάθε γυναικείου κορμιοῦ.

Καὶ ἐγνώρισα ἐπίσης ἕνα μεγάλο εὐεργέτη καὶ σύμμαχο: τὰ δισκία MARIENBAD ποὺ ἐξασφαλίζουν τὴν ὀμορφιά, τὴ χάρη καὶ τὸ ἀκατανίκητο γόητρο κάθε γυναίκας.

Τὰ δισκία MARIENBAD κατὰ τῆς πολυσαρκίας πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεῖα Δρχ. 45 τὸ κυτίον.

DR. A. WANDER SA., BERNE.

Χαμαράκη Περμανάντ
ΧΑΜΑΡΑΚΗΣ
Τὸ εἰδικώτερον κατάστημα εἰς τὴν Περμανάντ
Σταδίου 37 - Στοά Δημ. Ὑπαλλήλων
ΤΗΛΕΦ. 23-208

«7 ΗΜΕΡΕΣ»
ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διευθυντής: ΝΤΕΜΗΣ ΠΕΣΝΙΚΙΔΗΣ
Ἀρχισυντάκτης: Ν. ΧΑΓΕΡ ΜΠΟΥΦΙΔΗΣ
ΕΤΟΣ Α' — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 7
Γραφεῖα: Ὁδ. Φιλελλήνων 3. Τηλ. 20-134

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΑΙ:
Ἐσωτερικοῦ .... Δρχ. 100
Ἐξωτερικοῦ .... £ 0.10.0
Ἀμερικῆς .... $ 3.

Ἐμβάσματα πρὸς τὸν διαχειριστὴν κ. Θ. Σωσσίδην.

Η ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ Α'

(συνέχεια ἐκ τῆς 3ης σελίδος)

πητό, τὴν ἔκτισε μὲ ἰδικάς του δαπάνας ὁ Γεώργιος δύο ἔτη ἀργότερα.

Στὸν Ποδονίφτη δὲν ὑπῆρχε γέφυρα καὶ τὸ παράδοξον ὄνομά του ὠφείλετο εἰς τὴν ἀνάγκην τῶν χωρικῶν καὶ τῶν ἀγροτῶν, οἱ ὁποῖοι περνοῦσαν τὸ ποτάμι γυμνοπόδαροι.

Τὴν ἄλλη μέρα πρὶν ἀνατείλει ὁ ἥλιος, τὸ πληγωμένο ζαρκάδι γύρισε μαζὶ μὲ τὸν ἀφοσιωμένο ἱπποκόμο. Εἶχε περάσει τὴ νύχτα στὸ χάνι τοῦ Κότα. Νύχτα ἐλεεινή.

Τὸ ποτάμι εἶχε φουντώσει καὶ ἦτανε ἀδιάβατο.

Ἡ στενόχωρη καὶ ἄγρια νύχτα εἶχε ἀφήσει βαθειὰ τὰ ἴχνη της στὸ πρόσωπο καὶ τὴν ἔκφρασι τῆς ὡραίας ἑλληνίδος.

Ἡ τόσον ὕποπτη ἐκείνη περιπέτεια ἐτηρήθη μυστική.

Ὀλίγοι τὴν ὑποπτεύθησαν καὶ πολὺ λιγώτεροι τὴν ἔμαθαν.

Στὸ ἐρχόμενο φύλλο μας:

ΑΠΟ ΦΤΩΧΟΙ, ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΟΙ!..

ΤΟ ΠΙΟ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΖΩΝΤΑΝΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Ἡ καταπληκτικὴ σταδιοδρομία τῶν συγχρόνων Ἑλλήνων ποὺ ἀπὸ πάμπτωχοι, μὲ τὸν ἱδρῶτα τους καὶ τὴν τιμιότητά τους ἔγιναν βαθύπλουτοι.— Μιὰ ἔρευνα ποὺ μπορεῖ νὰ χρησιμεύσει ὡς παράδειγμα.

ΜΕ ΟΝΟΜΑΤΑ—ΜΕ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ

ΜΙΛΟΥΝ ΟΙ ΙΔΙΟΙ ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΚΡΟΙΣΟΙ ΜΑΣ

Πέρασαν κάμποσες μέρες καὶ ἕνα ἀπόγευμα ὁ πιστὸς ἱπποκόμος, ποὺ ηὐτοκτόνησε ἔπειτα ἀπὸ κάμποσα χρόνια, ὅπως ἐσημείωσα, χωρὶς νὰ μάθει κανεὶς γιατί, ἑτοίμασε τὰ δύο ἄλογα τὸ δικό του καὶ τῆς κυρίας του. Πρὶν φύγουν γιὰ τὴν ἐκδρομή, τὸ ἰδιόρρυθμο ἐκεῖνο πλάσμα ζήτησε καὶ ἄλλαξε ὁ ἱπποκόμος σέλα στὸ δικό του ἄλογο. Στὴ δεύτερη σέλα ἔκρυψε στὶς δυὸ πιστολοθῆκες ἕνα ζευγάρι πιστολιῶν.

Ἔφυγαν γιὰ τὸ συνειθισμένο περίπατο.

Ἀντιγράφω ἐδῶ ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιον:

«....Εἶχε τὸ ἴδιο πρωῒ μήνυμα ἀπὸ τὴν κ. Δ. πὼς τὸ ἀπόγευμα ἡ βαρώνη θὰ πήγαινε κατὰ τὴν Πεντέλη καὶ θὰ συναντοῦσε τὸν Βασιλέα στὸ ἀγρόκτημα τοῦ Μέρλιν. Ἡ Α. μὲ τὸν ἱπποκόμο της, ποὺ ἦτανε σὰν πιστὸς σκύλος στὶς προσταγές της, προηγήθηκε στὸ δρόμο τῆς βαρώνης καὶ τὴν παραφύλαξε στὸ δάσος. Τί ἔγινε μεταξὺ τῶν δύο γυναικῶν κανεὶς δὲν ἔμαθε, γιατὶ ὁ μόνος μάρτυς ἦτανε ὁ ἱπποκόμος καὶ ποτὲ δὲν ἄνοιξε τὸ στόμα του. Φαίνεται πὼς λίγο μακρύτερα ἀπὸ τὴν ἀγροικία ἡ Α. ἔκλεισε τὸ δρόμο τῆς βαρώνης. Τὴν σταμάτησε καὶ τῆς ζήτησε νὰ γυρίσει πίσω. Ἡ βαρώνη θὰ τῆς μίλησε ἄσχημα. Καὶ μέσα σὲ στιγμὲς ὀργῆς καὶ ἐξάψεως, τὸ πληγωμένο ζαρκάδι ποὺ δὲν ἤξερε τὴ ζωὴ ἀκόμη, παράφορο ἀπὸ τὸν ἔρωτα καὶ τὴ ζήλεια, τράβηξε τὸ ἕνα πιστόλι καὶ τὴν ἐπυροβόλησε. Τί σκάνδαλο!... Τί δρᾶμα!... Ἡ σφαῖρα της πλήγωσε τὸν «Τοννὲρ» στὸν αὐχένα καὶ σφηνώθηκε στὸ στῆθος τῆς βαρώνης. Τὸ ἄλογο ξαφνίστηκε καὶ ἐπειδὴ ἡ βαρώνη γκρεμίστηκε κάτω ὁ «Τοννὲρ» χύθηκε ὁρμητικὸς στὸ δάσος. Ἡ δραματικὴ σκηνὴ ἔγινε σιμὰ στὴν ἀγροικία. Στὸ ἄκουσμα τοῦ πυροβολισμοῦ ἕνας ἄνθρωπος ἔτρεξε καὶ σήκωσε τὴν βαρώνη ποὺ εἶχε μείνει ἀναίσθητος. Ὁ «Τοννὲρ» ἐχάθηκε ἐλεύθερος στὸ δάσος καὶ ἡ ἑλληνίδα γύρισε μὲ τὸν ἀκόλουθό της στὰς Ἀθήνας σὰν νὰ μὴν εἶχε συμβεῖ τίποτε».

Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἀρνηθεῖ πὼς μέσα στὶς λίγες καὶ ἀφελεῖς αὐτὲς γραμμὲς τοῦ παληοῦ ἡμερολογίου κλίνεται ἕνα συγκινητικὸ καὶ ἄγριο δραματάκι.

Στὸ ἴδιο ἡμερολόγιο βρίσκουμε παρακάτω ἕνα σημείωμα ποὺ λέει πολλὰ γιὰ κείνους ποὺ ξέρουν κάπως ἀπὸ τὰ περασμένα πρόσωπα καὶ πράγματα.

«Τὸν θεῖο τῆς Α. τὸν ἐπεσκέφθη σήμερον ὁ Καλλίνσκης γιὰ δεύτερη φορά. Ἡ Α. ἔφυγε μὲ τὴν μητέρα της μετὰ τρεῖς μέρες γιὰ τὸ Παρίσι».

Ὅσον ἀγορᾷ τὴν Ἔλινορ, ὑπεστηρίζετο ἀπὸ κείνους ποὺ ἤθελαν νὰ φανοῦν πὼς ἤξεραν ὅτι εἶχε πέσει ἀπὸ τὸ ἀφηνιασμένο ἄλογο, καὶ εἶχε τραυματισθεῖ. Ἔμεινε κάμποσο καιρὸ κλινήρης εἰς τὴν Αὐστριακὴν πρεσβείαν, ὅπου τὴν ἐπεσκέπτετο ὁ ἰατρὸς τοῦ πυργωτοῦ «Αὐτοκρατικὸς πρίγκηψ» καὶ ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς μέρες ἔφυγε γιὰ τὴ Βιέννη χωρὶς νὰ ἐμφανισθεῖ πλέον εἰς τὴν κοινωνικὴν κίνησιν τῆς πρωτευούσης.

Ἀλλ' ἐκεῖνο ποὺ ἔκαμε ἐξαιρετικὴ ἐντύπωσι εἶνε τοῦτο:

Ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετὲς μέρες, διεδόθη στὴν πρωτεύουσα ὅτι μία ρωσσικὴ ἐφημερὶς (οἱ Ρῶσσοι δὲν ἐχώνευαν τοὺς Αὐστριακοὺς), ἔγραφε ὅτι εἰς τὰς Ἀθήνας ἔγινε μία παράδοξη μονομαχία μεταξὺ μιᾶς ἑλληνίδος καὶ μιᾶς Αὐστριακῆς βαρώνης. Ὅτι ἡ μονομαχία ἔγινε εἰς τὴν θέσιν Μέρλιν τῶν Ἀθηνῶν. Καὶ ὅτι ἐτραυματίσθη ἡ αὐστριακὴ βαρώνη.

Ἡ εἴδησις τῆς ρωσσικῆς ἐφημερίδος προὐκάλεσε θυμηδίαν εἰς ὅσου δὲν ἤξεραν τίποτα, καὶ ἐκεῖνοι ποὺ ἤξεραν καὶ εἶχαν συμφέρον νὰ τὴν ἐκμηδενίσουν, ἐχλεύαζαν τὰ παραμύθια ποὺ ἔγραφεν ἡ ρωσσικὲς ἐφημερίδες γιὰ τὴ κοσμικὴ ζωὴ τῶν Ἀθηνῶν.

Τὸ ἡμερολόγιον σημειώνει:

«...Ἡ μεγάλη κυρία τῆς Τιμῆς τῆς Βασιλίσσης Ἑλένη Θεοχάρη ἔλεγε εἰς τὴν κυρίαν Ναταλίαν Σούτσου πὼς ἡ Βασίλισσα ἐθύμωσε γιὰ τὸ παραμῦθι ποὺ ἔγραφε ἡ ρωσσικὴ ἐφημερίς...»

Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ πληροφορία εἶχε ἀποσταλεῖ κρυφὰ ἀπὸ τὴν κόμησσα Δάνεσκιολτ, ἡ ὁποία ἦτο ἐχθρὰ καὶ ἀντίζηλος τῆς βαρώνης Ἔλινορ.

Ἡ αὐριανὴ φιλολογία μπορεῖ ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ αὐτὴ περιπέτεια νὰ ἔχει μιὰ πολὺ καλὴ θέσι γιὰ ρωμαντικὸ δρᾶμα, διήγημα ἢ ἱστορικὸν μυθιστόρημα.

Γ. ΑΣΠΡΕΑΣ

Στ. Μ. Μ.: Ἡ «Νοσταλγία» σας δείχνει πὼς ἔχετε πνοὴ, ποιητικὴ φλέβα. Οἱ ἐπαναλήψεις ὅμως αὐτὲς —ἥλιος ἥλιος, γέλια γέλια κλπ.—καταντοῦν λίγο κουραστικές. Στεῖλτε μας τίποτ' ἄλλο—ἢ καὶ τὸ ἴδιο, διορθωμένο κάπως.

Λεωνίδαν Γιαγκάτσην: Τὸ ποίημά σας ποὺ ἀρχίζει ἔτσι: «Τὰ μάτια σου τὸ μαρτυροῦνε πὼς ὅτι μ' ἀγαπᾷς πολὺ καὶ τὰ χειλάκια σου τὸ κρύβουν διότι εἶσαι πολὺ δειλὴ» δείχνουν ὅτι δὲν διαβάσατε ἀκόμη ἀρκετὰ νεοελληνικὴ ποίηση. Διαβᾶστε, λοιπόν!

Ν. Κ......ς: Μᾶς στέλνετε 3 ποιήματα καὶ 1 δελτίο. Συνεπῶς.....

Λάζ. Βαφειάδην — Μωλ. Φλωρίνης: Τὸ διήγημά σας παρεδόθη στὴν ἐπιτροπή. Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σας λόγια.

«Μικροῦλα» Χανιά: Τὰ λόγια σας μᾶς συγκινοῦν. Τὸ πεζὸ ὅμως δὲν εἶνε σὰν κάτι ἄλλα ποὺ ἔχουμε διαβάσει δικά σας. Περιμένουμε, λοιπόν.

Εὐάγγ. Τριαντάλλην: Ἔτσι ὅπως εἶνε γραμμένο, θὰ ταίριαζε μᾶλλον γιὰ τὸ πρωτοχρονιάτικο φύλλο μας. Συνεπῶς....περιμένουμε ἄλλα.

Δ. Ἰωαννίδην, Καβάλλαν: Μᾶς στέλνετε 5 ποιήματα καὶ 2 δελτία, ἐνῷ ὁρίζουμε σαφῶς, ὅτι κάθε λογοτεχνικὸ κομμάτι πρέπει νὰ συνοδεύεται κι' ἀπὸ τὸ δελτίο του. Ἀκυροῦται συνεπῶς ἡ ἀποστολή σας.

Χ. Ε. Μηλιαράκην: Ἡ ἀμφιβολία αὐτὴ ποὺ σᾶς κατέχει γιὰ τὴν ἀξία τῆς λογοτεχνικῆς ἐργασίας σας, μαρτυρεῖ ὅτι ἔχετε ἀξία. Τὸ διήγημά σας ἄρεσε. Τὸ παραδώσαμε στὴν ἐπιτροπή.

ΣΤΑ ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΣΠΙΤΙΑ ΠΟΥ ΚΑΝΟΥΝ ΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 8ης σελίδος).

ἀναπτύσσει τὶς ἀποκρυφιστικὲς θεωρίες της. Καὶ ἀρχίζουμε νὰ βγάζουμε συμπεράσματα, κατὰ τὰ ὁποῖα: Ὁ Ἀριστοτέλης εἶναι... ὁ Κοτζιᾶς, ὁ Ἀριστοφάνης εἶναι ὁ... Πὼλ Νὸρ, ὁ Μολιέρος εἶναι ὁ... Ἰωαννόπουλος, ὁ Μπετόβεν εἶναι ὁ... Καρριβᾶνος, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς! Ἂν ὑπάρχει μετεμψύχωσις καὶ ἂν τὰ «ταλέντα» παραμένουν καὶ διατηροῦνται —ἔτσι ἰσχυρίζεται ἡ κ. Χ.— τὸ πρᾶγμα εἶναι πολὺ πιθανόν. Καὶ μακάρι νὰ ἀπεδεικνύετο. Γιατὶ τότε καὶ ὁ ὑποφαινόμενος θὰ εἶχε ἀσφαλῶς καλύτερη τύχη στὴν προηγούμενη ζωή του. Ὑποθέτω ὅτι θὰ ἔγραφε πιὸ ἀξιόλογα πράγματα. Κάντε λοιπὸν τίποτε, κύριοι, μὲ τὰ «ψυχοφυσικὰ πειράματα», νὰ σωθοῦμε μιὰ γιὰ πάντα!

* * *

Καὶ τώρα, ἂς ἀφίσουμε τ' ἀστεῖα κι' ἂς μιλήσουμε λίγο σοβαρά. Στὶς πνευματιστικὲς συνεδριάσεις τῆς κ. Χ. παρευρίσκονται, βέβαια, πολλοὶ δύσπιστοι — «ἄπιστοι» ὅπως τοὺς λὲν οἱ «μεμυημένοι». Παρευρίσκονται ὅμως καὶ πολλοὶ πιστοὶ —φανατικοὶ πιστοὶ μάλιστα— ποὺ ἀπὸ τὴν ἔκφραση τοῦ προσώπου τους κατὰ τὴν ὥραν τῆς συνεδριάσεως ἀντιλαμβάνεσαι μὲ τί τρόμο καὶ μὲ τί ἀγωνία παρακολουθοῦν τὶς ἐκδηλώσεις τοῦ ἀΰλου κόσμου. Αὐτοὶ ὅλοι πιστεύουν. Καὶ μαζὶ μ' αὐτοὺς σωρεία ἄλλων ξένων, μεγάλων ποιητῶν καὶ ἐπιστημόνων ἀκόμη, ποὺ παραδέχονται ὅτι ὅλες ἡ ἐξηγήσεις τοῦ πνευματισμοῦ, τὶς ὁποῖες προσπαθεῖ νὰ δώσει ἡ σύγχρονη ἐπιστήμη, εἶναι ἐσφαλμένες στὴ βάση τους, γιατὶ, ἁπλούστατα, τὸ ἀνθρώπινο μυαλὸ εἶναι τόσο ἀτελὲς (σχετικῶς πάντοτε), ὥστε δὲν εἶναι καθόλου ἀπίθανο νὰ μὴν εἶναι σὲ θέση νὰ νοιώσει καὶ νὰ ἐξηγήσει τὰ πραγματικὰ αἴτια, τὰ φαινόμενα τοῦ πνευματισμοῦ...

Καὶ πράγματι. Ὅταν σκεφθῇ κανεὶς πόσοι μεγάλοι ἄνδρες πιστεύουν μὲ πεποίθησιν στὴν δυνατότητα τῆς ἐκδηλώσεως τῶν πνευμάτων, ὅταν κυρίως σκεφθῇ πὼς πράγματι σὲ δυὸ ἔννοιες ἁπλούστατες τὸ μυαλὸ τοῦ ἀνθρώπου δὲν μπορεῖ νὰ δώσῃ καμμιὰν ἀπάντησι στὸ «ἀπὸ ποῦ ἐρχόμαστε»—καὶ στὸ «ποῦ πᾶμε»—τότε φθάνει στὸ συμπέρασμα πὼς οἱ πιστεύοντες στὸ πνευματισμὸ ἴσως καὶ νὰ μὴν ἔχουν κι' ἐντελῶς ἄδικο....

Ο ΡΕΠΟΡΤΕΡ

ΘΕΑΤΡΟΝ «ΜΟΝΤΙΑΛ»
ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΚΠΤΩΣΕΩΣ
ΑΠΟ 30 — 2 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1934
Θέσις πλατείας
Ἐφημερὶς «7 Ἡμέρες»

Δελτίον Νέων Ταλέντων

Δελτίον Μεγάλης Μαγικῆς Εἰκόνος

Δελτίον Γραφολόγου

Δελτίον Διαγωνισμοῦ

ΘΕΑΤΡΟΝ «ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ»
ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΚΠΤΩΣΕΩΣ
ΑΠΟ 29 — 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1934
Θέσις πλατείας
Ἐφημερὶς «7 Ἡμέρες»

7 Ἡμέρες
ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ

ΜΕΓΑΛΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Τιμὴ Δρ. 2

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΟΥΝ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΟΥΣ

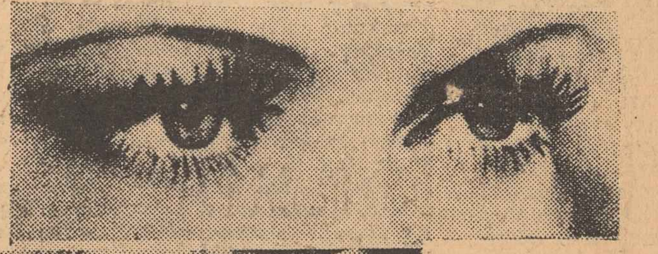
Τὰ μάτια τῆς Μύριαμ Χόπκινς

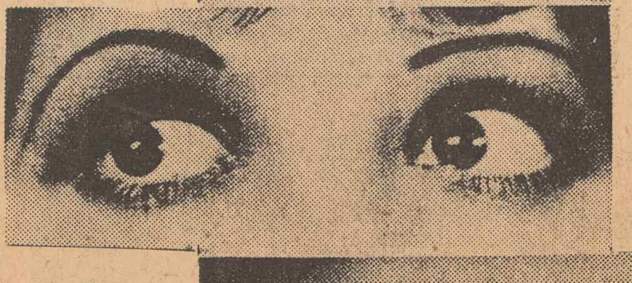
Τὰ μάτια τῆς Κλάρας Μπόου

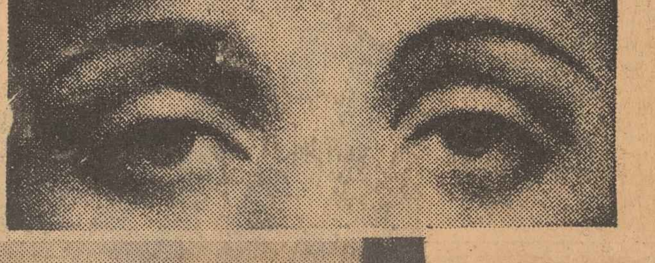
Τὰ μάτια τῆς Μάρλεν Ντῆτριχ

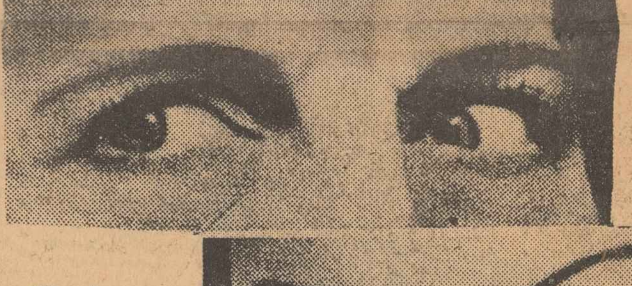
Τὰ μάτια τῆς Μαρίας Ντρέσλερ

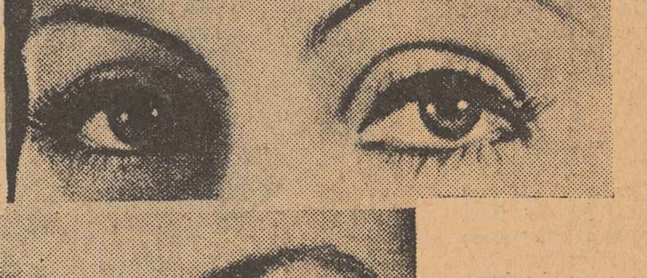
Τὰ μάτια τῆς Γκρέτας Γκάρμπο

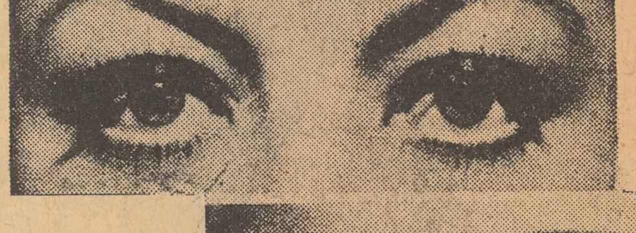
Τὰ μάτια τῆς Τζόαν Κράουφορντ

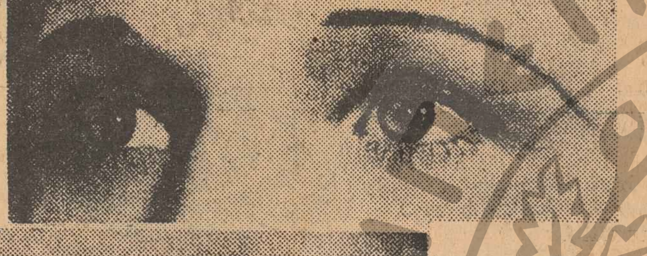
Τὰ μάτια τῆς Ἄν Χάρτιγκ

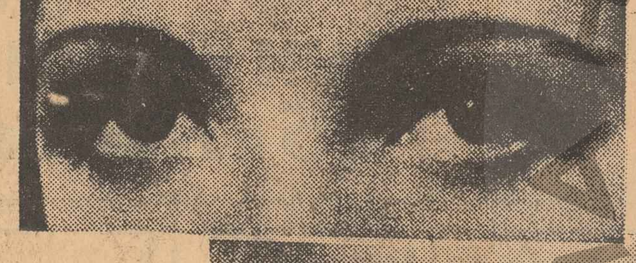
Τὰ μάτια τῆς Ἕλλεν Χαΐυς

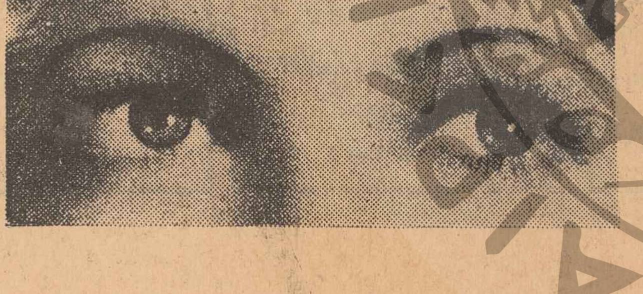
Τὰ μάτια τῆς Κλωντὲτ Κολμπὲρ

Χωρὶς ἄλλο θὰ ἔτυχε νὰ παρατηρήσετε ὅτι ἡ γυναῖκα ποὺ ἀγαπάει καὶ ποὺ θέλει νὰ κρύψει ἀκόμη τὴ συγκίνησί της, τὸ αἴσθημά της, δὲν τολμάει ν’ ἀφίσει τὸν ἀγαπημένο της νὰ τὴν κυττάξει βαθειά, ἐρευνητικὰ στὰ μάτια. Ξέρει πολὺ καλὰ ὅτι τὰ μάτια μποροῦν νὰ φανερώσουν τὶς πιὸ μυστικὲς συγκινήσεις, τὰ πιὸ ἀπόκρυφα αἰσθήματα. Γι’ αὐτὸ ἐκεῖνοι ποὺ ἔχουν πεῖρα στὰ ἐρωτικὰ ζητήματα, ἐκεῖνοι ποὺ ξέρουν ν’ ἀγαποῦν καὶ νὰ βρίσκουν τὴν ἀλήθεια στὸν ἔρωτα, δὲν πιστεύουν στὰ λόγια τῶν γυναικῶν, παρὰ μονάχα στὰ μάτια τους ποὺ ἄλλοτε εἶνε θαμπωμένα ἀπὸ ἕναν γλυκὸ ρεμβασμό, ἄλλοτε λάμπουν ζωηρὰ ἀπὸ τρελλοὺς πόθους, κι’ ἄλλοτε πάλι εἶνε βουρκωμένα ἀπὸ τὰ δάκρυα...

Αὐτὰ ἐννοεῖται, εἶνε παληὰ καὶ γνωστὰ πράγματα. Ποιὸς δὲν ξέρει ὅτι τὸ μάτι εἶνε ὁ καθρέφτης τῆς ψυχῆς; Δὲν θὰ μιλήσωμε λοιπὸν σήμερα γιὰ τὶς προδοσίες τῶν ματιῶν, γιὰ τὰ μυστικά τους καὶ γιὰ τοὺς πόνους τους. Ὁ σκοπός μας εἶνε νὰ δοῦμε πῶς καὶ μὲ ποιὸ τρόπο ἡ κινηματογραφικὴ βιομηχανία χρησιμοποιεῖ κι’ αὐτὴ τὴν ἴδια μέθοδο, δηλαδὴ τὴν προσεχτικὴ μελέτη τῶν ματιῶν στὴν ἐκλογὴ τῶν «ἀστέρων» της.

Πρῶτος λοιπὸν ἀπ’ ὅλους τοὺς σκηνοθέτες τοῦ Χόλλυγουντ, ὁ πασίγνωστος Σεσὶλ Ντὲ Μὶλ ποὺ ἀνακάλυψε τὴ Γκλόρια Σβάνσον, ἐφήρμοσε στὸ κινηματογράφο ὄχι μόνο τὴν «πρόβα τοῦ ταλέντου» ἀλλὰ καὶ τὴν «πρόβα τοῦ ματιοῦ» ἀπὸ τὴν ὁποία πιστεύει ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ καταλάβει τὸν πραγματικὸ χαρακτῆρα, τὸ πνεῦμα, τὴν διάνοια καὶ τὴν ψυχὴ τῆς ὑποψηφίου γόησσας ποὺ παρουσιάζεται μπροστά του.

Ὁ Σεσὶλ Ντὲ Μὶλ πέτυχε μ’ αὐτὸ τὸν τρόπο ἀξιοθαύμαστα ἀποτελέσματα κι’ εἶνε ὁ μόνος ἀπὸ τοὺς σκηνοθέτες τῆς φιλμουπόλεως ποὺ ξέρει νὰ διελέξει σὰν μάγος ἕναν «ἀστέρα» μὲ ταλέντο. Ὁ ἴδιος μάλιστα ἔδωσε ἐσχάτως στὴ δημοσιότητα τὶς ἐντυπώσεις του ἀπὸ τὰ μάτια τῶν περιφημοτέρων «ἀστέρων» ποὺ προκαλοῦν ἕνα σωρὸ συζητήσεις καὶ σχόλια στοὺς καλλιτεχνικοὺς κύκλους τόσο τοῦ Νέου Κόσμου, ὅσο καὶ τοῦ παλαιοῦ.

Τὰ πιὸ ἀξιοθαύμαστα, τὰ πιὸ αἰνιγματικὰ καὶ τὰ πιὸ ἐπικίνδυνα μάτια, εἶνε τὰ μάτια τῆς Γκρέτας Γκάρμπο καὶ τὰ μάτια τῆς Μάρλεν Ντῆτριχ. Νομίζει κανείς, λέει ὁ Σεσὶλ Ντὲ Μίλ, ὅτι εἶνε βαρειὰ ἀπὸ τὴν πεῖρα τῆς ζωῆς. Ξέρετε τί σᾶς λένε μὲ τὸ βλέμμα τους αὐτὰ τὰ σαγηνευτικὰ μάτια; «Μὴν κουράζεστε ἄδικα. Εἴμαστε τὰ μάτια τῆς «Σφίγγας». Καμμιὰ ἀνθρώπινη ματιὰ δὲν μπορεῖ νὰ μάθει ποτὲ τὸ μυστικό μας. Ἐζήσαμε, γνωρίσαμε ἄπειρα πράγματα, πονέσαμε κι’ ὅλα αὐτὰ τὰ μυστηριώδη περασμένα ἔχουν θαφτεῖ σήμερα στὸ βάθος τῆς ψυχῆς μας. Μὴ περιμένετε νὰ μάθετε τὰ μυστικά μας. Εἴμαστε γρίφοι !..

Ἂς κυττάξωμε τώρα λιγάκι ἐκεῖνα τὰ γοητευτικὰ μάτια τῆς Τζόαν Κράουφορντ ποὺ οἱ θαυμασταί τους μετριοῦνται κατὰ ἑκατομμύρια! Τί ἐντύπωσι μᾶς δίνουν αὐτὰ τὰ φωτεινὰ καὶ σοβαρὰ μάτια; Εἶνε μάτια ἑνὸς μοντέρνου κοριτσιοῦ, ἑνὸς κοριτσιοῦ ποὺ ἔχει ἐμπιστοσύνη στὸν ἑαυτό του καὶ ποὺ λαχταράει νὰ ζήσει ὅσο μπορεῖ πιὸ ἐλεύθερα, πιὸ ἀνεξάρτητα, πιὸ χαρούμενα, δίχως νὰ φοβᾶται τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς καὶ μὲ τὴν ἀπόφασι νὰ βγεῖ κερδισμένο καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἀκόμη τὰ σφάλματά του. Αὐτὰ τὰ μεγάλα, τὰ ζωηρά, τὰ λαμπερὰ μάτια ποὺ σὲ κυττάζουν ἄφοβα καὶ δὲν χαμηλώνουν ποτὲ τὴ ματιά τους, εἶνε ὁ καθρέφτης μιᾶς φλογερῆς ψυχῆς μιᾶς ψυχῆς, ποὺ θέλει νὰ χαρεῖ μὲ κάθε τρόπο, ἀκόμη καὶ μὲ τὸν πιὸ ἐπικίνδυνο, τὴν εὐτυχία. Ἡ λάμψις τους εἶνε τόσο δυνατὴ ποὺ νομίζει κανεὶς ὅτι τὸν καίει...

Ὁ σκηνοθέτης Σεσὶλ Ντὲ Μὶλ μᾶς ἐξηγεῖ ἀκόμη ὅτι ἡ «πρόβα τῶν ματιῶν» τὸ «διάβασμά τους», μᾶς δίνει ἀποτελέσματα κι’ ἐντυπώσεις ποὺ δὲν ἐξαρτῶνται πάντα ἀπὸ τὴν ὠμορφιά τους. Ἂς κυττάξουμε, παραδείγματος χάριν, τὰ μάτια τῆς Μαρίας Ντρέσλερ, τὰ μάτια δηλαδὴ μιᾶς ἔξυπνης γυναίκας ποὺ ξέρει τί θὰ πεῖ ἀνθρώπινος πόνος καὶ ποὺ δὲν ὑποφέρει μονάχα γιὰ τὶς δικές της πίκρες, ἀλλὰ γιὰ τὶς πίκρες, τοὺς πόνους καὶ τὰ βάσανα ὅλου τοῦ κόσμου. Κι’ αὐτὸ ἀκριβῶς δείχνουν τά μάτια τῆς Μαρίας Ντρέσλερ: τὴ συμπόνια ! Εἶνε τὰ μάτια ποὺ εἶδαν πολλὲς δυστυχίες, πολλὰ συγκινητικὰ δράματα, πολλὲς τραγωδίες. Γι’ αὐτὸ καμμιὰ ἄλλη καλλιτέχνις τοῦ Χόλλυγουντ δὲν εἶνε τόσο βαθειὰ ἀνθρώπινη. Ἡ Μαρία Ντρέσλερ δὲν καταφεύγει ποτὲ σὲ ἀπομιμήσεις καὶ σὲ ἐκφράσεις ἑνὸς ψεύτικου αἰσθήματος. Τὰ μάτια της δείχνουν καθαρὰ ὅτι δὲν παίζει τὸ ρόλο της ἀλλὰ ὅτι τὸν αἰσθάνεται καὶ τὸν ζεῖ κι’ ὅτι ὅταν «γυρίζει» ἕνα ἀνθρώπινο δρᾶμα, δὲν βρίσκεται στὸ «στούντιο» μὲ τὶς ψεύτικες σκηνογραφίες, ἀλλὰ κάπου ἀλλοῦ, μέσα στὴν πραγματικότητα, μέσα στὴ ζωή.

Τί βλέπουμε τώρα πίσω ἀπὸ τὴ σπινθηριστὴ ματιὰ τῆς Νόρμας Σῆρερ; Ἄ! Δὲν δυσκολευόμαστε διόλου νὰ δώσουμε μιὰ ἀπάντησι. Ἡ ματιὰ τῆς Σῆρερ δείχνει διαυγῆ σκέψη, εὐθύτητα κρίσεως καὶ διανοητικὴ ἰσορροπία.

Κι’ αὐτὴ ἀκριβῶς εἶνε ἡ ἀλήθεια. Ἂν θέλει κανεὶς νὰ μάθει τὴ ζωὴ τοῦ μεγάλου «ἀστέρος», θὰ ἰδεῖ ὅτι εἶνε μιὰ σειρὰ ἀπὸ διαυγεῖς σκέψεις, ἀσφαλεῖς κρίσεις καὶ πνευματικὲς ὅσο κι’ αἰσθηματικὲς ἰσορροπίες ποὺ προξενοῦν κατάπληξι. Ἡ Νόρμα Σῆρερ ἔβαλε ἕνα σκοπὸ στὴ ζωή της κ’ ἔπειτα μὲ ἐπιμονή, μὲ θέλησι, μὲ τὴ λογική, ἄρχισε ἀκούραστη νὰ τὸν πραγματοποιεῖ.

Ὅ,τι κέρδισε στὴ ζωή της ἡ μεγάλη «βεντέττα», τὸ κέρδισε μὲ τὸ μυαλό της. Εἶνε ὁ «ἀστέρας» τοῦ Χόλλυγουντ ποὺ «λογικεύεται» διαρκῶς περισσότερος ἀπ’ ὅλους....

Κυττᾶξτε τώρα πόσο λεπτομερής, σωστὴ κι’ ἀξιοθαύμαστη εἶνε ἡ ἀνάλυσις τῶν ματιῶν τῆς Ἂν Χάρντιγκ ἀπὸ τὸν Σεσὶλ Ντὲ Μίλ:

«Στὰ μάτια τῆς Ἂν Χάρντιγκ βλέπετε ἀμέσως τὴν ἀνεξαρτησία τῆς νέας γυναίκας ποὺ ζεῖ... σύμφωνα μ’ αὐτὴ τὴν ἀνεξαρτησία! Εἶνε τόσο ἔντιμη καὶ τόσο σταθερὴ ποὺ δὲν φοβᾶται ποτέ της ὅτι θὰ κάνει ἀνόητα λάθη...»

Γιὰ τὰ ὑπερβολικά, ζωηρά, εὐκίνητα καὶ βαθειὰ μάτια τῆς Μύριαμ Χόπκινς δὲν μπορεῖ νὰ πεῖ κανεὶς τίποτ’ ἄλλο παρὰ μονάχα αὐτὸ ἀκριβῶς :

«Αὐτὰ τὰ μάτια ἐκφράζουν τὴν ζωηρότητα καὶ τ’ αὐθόρμητο μιᾶς νέας ποὺ ἔχει λυτρωθεῖ ἀπὸ τὰ δεσμὰ κάθε προλήψεως καὶ κάθε κοινωνικῆς συμβατικότητος. Τὰ μάτια τῆς Ἂν Χάρντιγκ ἄστραφταν μὲ παράξενες λάμψεις. Εἶνε γκρίζα καὶ γαλανὰ μαζὶ κι’ ἔχουν τὴ δύναμι μὲ μιὰ μόνο μικρὴ ματιά τους νὰ ἐκφράσουν τὸ πιὸ βαθύ, τὸ πιὸ τρυφερό, τὸ πιὸ συγκινητικὸ αἴσθημα. Ἡ Ἂν Χάρντιγκ δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ λόγια. Συνεννοεῖται θαυμάσια μὲ τὰ μάτια της. Ἡ Μύριαμ Χόπκινς εἶνε μιὰ πολὺ μεγάλη καλλιτέχνις τῆς ματιᾶς»!...

Πῶς τώρα θὰ κρίνει κανεὶς τὴν Κλωντὲτ Κολμπὲρ, τὴν ἡρωΐα τοῦ «Σημείου τοῦ Σταυροῦ» ; Εἶνε γλυκειά, εὐγενική, ἀξιολάτρευτη. Μὰ δὲν ἔχει μόνο αὐτὰ τὰ χαρίσματα. Ἔχει κι’ ἕνα σωρὸ ἄλλα κι’ ἔτσι τὴ βλέπουμε νὰ παίζει τὸ ρόλο τῆς ἁμαρτωλῆς Ποπαίας, ὅπως ἔπαιξε ἄλλοτε τοὺς ρόλους σοβαρῶν καὶ ἐντίμων κυριῶν τοῦ κόσμου. Τὰ μάτια τῆς Κλωντὲτ Κολμπὲρ εἶνε γεμᾶτα φωτιά, περιφρόνησι καὶ δύναμι. Προδίδουν ἕνα πανίσχυρο γυναικεῖο χαρακτῆρα. Εἶνε τρομερά...

Ὕστερα ἀπ’ αὐτὰ ποὺ εἴπαμε, εἶνε περιττὸ νὰ ρωτήσει κανεὶς τί λένε τὰ μάτια τῆς Κλάρας Μπόου. Ὁ Σεσὶλ Ντὲ Μὶλ δὲν ἀναγκάσθηκε νὰ κάνει τὴ πρόβα τῶν ματιῶν τῆς ρούσας Κλάρας, γιατὶ ἡ μεγάλη γόησσα βιάστηκε νὰ δείξει μονάχη της, μὲ τὰ σκάνδαλα τῆς ζωῆς της, τὸν ἀτίθασσο χαρακτῆρα της, τὴν ἄστατη καρδιά της καὶ τὴν ἐρωτικὴ τρέλλα της. Ἡ Κλάρα Μπόου δὲν ἦταν ἕνας «ἀστέρας» ἀλλὰ ἕνας μεγάλος καὶ φαντασμαγορικὸς διάττων ποὺ πέρασε ἀπὸ τὸ στερέωμα τοῦ Χόλλυγουντ κι’ ἔσβυσε σὰν πυροτέχνημα μπροστὰ στὸν θαυμασμό, στὴν κατάπληξη καὶ στὴν... κατακραυγὴ τοῦ κόσμου.

Ὅσο τώρα γιὰ τὰ μάτια τῆς Ἔλεν Χαΐυς δὲν ἐκφράζουν τίποτ’ ἄλλο παρὰ χάρι, γοητεία, τρυφερότητα καὶ σταθερὸ αἴσθημα.

Ὁ Σεσὶλ Ντὲ Μὶλ ἐκτὸς ἀπὸ τὶς περίεργες αὐτὲς παρατηρήσεις του γιὰ τὰ μάτια τῶν «ἀστέρων» τοῦ Χόλλυγουντ ἔχει κι’ ἕνα παράξενο ἀρχεῖο ἀπὸ περίεργες καὶ πρωτότυπες φωτογραφίες. Τὸ πρόσωπο τῶν «ἀστέρων» δὲν τὸν ἐνδιαφέρει. Ὁ μεγάλος σκηνοθέτης ἔχει μόνο τὴ στενόμαυρη φωτογραφία τῶν ματιῶν τους. Κι’ ἡ φωτογραφίες αὐτὲς εἶνε τόσο καθαρές, τόσο ἀκριβεῖς, τόσο ἐκφραστικές, ὥστε μαντεύει κανεὶς εὔκολα σὲ ποιὲς γόησσες ἀνήκουν, γιατὶ ὅπως καταλαβαίνετε, ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν ματιῶν τῆς Γκρέττας Γκάρμπο, τῆς Μάρλεν Ντῆτριχ, τῆς Νόρμας Σῆρερ καὶ τῆς Τζόαν Κράουφορντ εἶνε τόσο ἐκπληκτική, ὅσο εἶνε διαφορετικὸ καὶ τὸ ταλέντο τους !

ΑΝΤΡΕ ΜΩΖΕ